

**FÖRSLAG**

# Budget 2015

med inriktning för driftbudget 2016-2017  
och investeringsbudget 2016-2019

PM 2014-10-03

Dnr KS 14/11-041

Kommunledningskontoret  
Ekonomienheten

Katinka Wellin  
Ekonomichef

Agneta Josefsson  
Controller

## Innehåll

<b>Sammanfattning budget</b> .....	<b>2</b>
<b>Förutsättningar för kommunens budget</b> .....	<b>3</b>
<b>Kommunen och omvärlden</b> .....	<b>3</b>
<b>Ekonomistyrning</b> .....	<b>3</b>
<b>Lagens krav</b> .....	<b>3</b>
Budgetperiod.....	4
Balanskrav.....	4
God ekonomisk hushållning .....	4
<b>Finansiering av det kommunala uppdraget</b> .....	<b>4</b>
Skatteintäkter och generella bidrag.....	4
Övrig finansiering .....	5
Långsiktig finansiering av det kommunala uppdraget.....	5
<b>Ekerös ekonomi de senaste åren</b> .....	<b>6</b>
Prognos 2014 .....	7
Kostnadsjämförelse med andra .....	8
<b>Befolkningsprognos</b> .....	<b>10</b>
Befolkningsprognosens betydelse för volymer och skatteintäkter.....	11
Uppbyggnad av budget för verksamhetens kostnader .....	12
Förhållningssätt till behov .....	13
<b>Mål för verksamheten</b> .....	<b>13</b>
<b>Förslag budget Ekerö kommun år 2015 med inriktning för planperioden</b> .....	<b>15</b>
<b>Förutsättningar</b> .....	<b>15</b>
<b>Driftbudget 2015 med inriktning 2016-2017</b> .....	<b>16</b>
Samlat förslag .....	16
Skatteintäkter och generella bidrag .....	18
Finansnetto.....	20
Verksamhetens kostnader .....	21
<b>Sammanfattning av budget för nämnder och Kommunstyrelse</b> .....	<b>22</b>
Barn- och utbildningsnämnden.....	23
Socialnämnden.....	28
Kultur- och fritidsnämnden.....	33
Byggnadsnämnden.....	36
Miljönämnden.....	38
Tekniska nämnden.....	40
Central politisk organisation – Revision – Överförmyndare.....	45
Kommunstyrelsens förvaltning.....	46
<b>Förslag driftbudget 2015-2017 – per budgettitel</b>	
Bilaga 1: Förslag driftbudget 2015 med inriktning med inriktning 2016-2017 per budgettitel .....	50
Bilaga 2: Prognos skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift.....	52
<b>Förslag investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019</b> .....	<b>53</b>

## Sammanfattning budget

Budgeten är en årlig arbetsprocess även om planen ska omfatta en treårsperiod. Processen avslutas med Kommunfullmäktiges beslut i november året före verksamhetsåret. Kravet på en kommunal budget är reglerat i kommunallagen. Lika viktigt är att budgeten skapar utgångspunkt för kommunens egen ekonomistyrning och tydliggör den politiskt beslutade resursfördelningen.

Utgångspunkten för budget 2015 med inriktning för 2016-2017 är Kommunfullmäktiges direktiv från juni 2014 med underliggande planeringsförutsättningar för budgetberäkningarna. Det ekonomiska utrymmet – intäkt skatt, generella statsbidrag - är beräknade utifrån SKL:s prognosmodell och ingående antaganden av 18 augusti 2014.

Under de senaste åren har varit tydligt att Ekerö kommun står inför stora investeringsvolymmer. Investeringsnivåer som inte i sin helhet är möjliga att finansiera med egna medel. Efter beredning i tjänstemannaorganisationen med gjorda prioriteringar resulterar det samlade förslaget till investeringsbudget för perioden 2015-2019 på sammanlagt drygt 680 mkr varav 31 mkr i investeringsprojekt i balansenheten för renhållning. Utrymmet för årlig egenfinansiering beräknas till cirka 75 mkr. Andra halvåret av 2014 och vid ingången av år 2015 bedöms likviditeten som god varför bedömningen är att nya lån för att finansiera investeringar inte behöver tas upp förrän mot slutet av år 2015. Allt under förutsättning av att investeringstakten blir som investeringsbudgeten visar.

tkr	2015	2016	2017	2018	2019
TN eget uppdrag och fastighetsägare	80 500	53 600	49 000	48 170	47 450
TN uppdrag från KS och nämnder	133 000	63 150	45 250	49 450	41 850
Övriga invest i nämnder och KS	12 730	11 385	11 710	9 460	8 585
<b>SUMMA</b>	<b>226 230</b>	<b>128 135</b>	<b>105 960</b>	<b>107 080</b>	<b>97 885</b>
TN Renhållning	1 800	5 500	5 500	2 500	0
<b>TOTALT</b>	<b>228 030</b>	<b>133 635</b>	<b>111 460</b>	<b>109 580</b>	<b>97 885</b>

Förslag till driftbudget beräknas till ett positivt årets resultat med 18,3 mkr för år 2015. Det motsvarar 1,3 procent av summa skatt och generella bidrag. Resultatnivån är 1 procent för de två påföljande åren i planperioden. I budgetberäkningen, och med effekt på budgeterat resultat, har inkluderats ökade räntekostnader för nyupptagna lån för att finansiera investeringar. En budgeterad kostnadsökning utöver ramarna har även medgetts för Barn-ö och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Byggnadsnämnden. Det ekonomiska utrymmet från skatteintäkter och generella bidrag har beräknats med nu gällande förutsättningar för utjämningsystemet som förändrades 1 januari 2014 och på antagen utveckling i prognosmodellen från augusti 2014.

netto, tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Prognos 2014	2015	Prognos 2016	2017
Verksamhetens nettokostnader	-1 212 108	-1 296 100	-1 282 332	-1 360 608	-1 410 674	-1 468 938
Skatteintäkter, generella bidrag, fastighetsavgift	1 282 470	1 331 500	1 346 007	1 393 000	1 446 300	1 507 300
Finansnetto	-18 620	-19 910	-16 310	-14 130	-19 700	-22 700
<b>Årets resultat</b>	<b>51 742</b>	<b>15 490</b>	<b>47 365</b>	<b>18 262</b>	<b>15 926</b>	<b>15 662</b>
Resultat, procent	4,0	1,2	3,5	1,3	1,1	1,0

## **Förutsättningar för kommunens budget**

### **Kommunen och omvärlden**

Ekerö kommun, som kommunal organisation, tillhandahåller olika former av tjänster till dem som bor eller är verksamma i kommunen. Den kommunala organisationen är till för att ge invånarna den service som de tillsammans solidariskt betalar för. Ekeröborna är därför den viktigaste målgruppen för verksamheten. Men det finns också många andra människor och grupper av människor och företag som den kommunala organisationen är beroende av och som i sin tur är beroende av kommunen.

Utförandet av den kommunala verksamheten är lokal och styrs med kommunalpolitiska beslut. Den egna utvecklingen är beroende av den allmänna samhällsutvecklingen. Konjunkturläge, arbetslöshet och inte minst utvecklingen av storstadsregionen inverkar direkt på förutsättningarna för verksamheten. Beslut på andra politiska nivåer, till exempel i riksdagen men även i landstinget, har stor betydelse för den lokala utvecklingen. Flertalet av de kommunala verksamheterna styrs av lagar fattade av riksdagen. Den kommunala organisationen har därför även en omfattande roll som myndighetsutövare.

### **Ekonomistyrning**

Den kommunala budgeten är utgångspunkten för den ekonomiska styrningen av det kommunala uppdraget. Budgeten är en plan för resursfördelning mellan kommunens verksamheter. Budgeten ska spegla den politiska styrningen och prioriteringarna och återge hur man i Ekerö kommun genomför det kommunala uppdraget. Budgeten byggs upp på kända fakta och utifrån bedömningar och antaganden om förändringar i samhället som påverkar verksamheten.

Den totala intäktsramen i kommunen är en ekonomisk restriktion. Verksamhetens nettokostnader och finansiella kostnader ska inte överstiga intäkterna. Det ekonomiska resultatet i budgeten ska vara positivt. Årliga positiva resultat är en förutsättning för att upparbeta en sund ekonomi. Positiva resultat innebär att det egna kapitalet värdesäkras och det bidrar till att det går att finansiera kommunens investeringar.

Budgeten beskriver verksamheten i ekonomiska termer men ska även innehålla mål och planer för verksamheten.

Den kommunala verksamheten är till sin omfattning personalintensiv. I Ekerö kommun utförs den största delen av verksamheten med egen personal. Den myndighetsutövande delen måste utföras med egen personal. Stor del av verksamheten inom förskola, skola, äldreomsorg och även insatser för funktionshindrade utförs av andra utförare.

Ekerö är en tillväxtkommun i en attraktiv och expansiv storstadsregion. I Ekerö är behovet av investeringar i nya verksamhetslokaler omfattande och befintliga lokaler måste underhållas och reinvesteras. Investeringsvolymen har under lång tid varit omfattande. Även om investeringarna de senare åren har kunnat finansieras med egna medel har Ekerö kommun en hög låneskuld genom att så inte var fallet tidigare. Under perioden 2011-2014 har låneskulden kunnat reduceras. Underhåll av befintliga lokaler är en fråga som står högt på agendan.

### **Lagens krav**

Kommunallagen och Lag om kommunal redovisning är styrande för budget och uppföljning. Kommunallagens 8 kapitel reglerar den ekonomiska förvaltningen.

### ***Budgetperiod***

Budgeten är en årlig arbetsprocess. Budgeten ska omfatta en treårsperiod där budgeten för år 1 fastställs och för de två påföljande åren i planperioden ska visa på inriktningen. En av utgångspunkterna för budgetarbetet är föregående års inriktningsbudget. I Ekerö fattar Kommunfullmäktige i juni beslut om direktiv för det fortsatta arbetet med att ta fram förslag till budget. Budgeten fastställs slutgiltigt av Kommunfullmäktige i november inför nästa verksamhetsår.

### ***Balanskrav***

Budget ska för varje enskilt år vara i ekonomisk balans, det vill säga att årets intäkter ska överstiga årets kostnader. Om resultatet vid årets slut är negativt, kostnaderna överstiger intäkterna, innebär det att det egna kapitalet minskar. När det egna kapitalet minskar ett enstaka år ska det återställas inom en treårsperiod. Undantag från denna huvudregel är om det finns synnerliga skäl.

### ***God ekonomisk hushållning***

En kommun ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det handlar om att ta ansvar för verksamheten ekonomiskt och innehållsmässigt och inte övervältra skulder på kommande generationer. Intäkterna ska inte bara finansiera den löpande verksamheten utan även investeringarna, värdesäkra eget kapital och se till att balanskrav uppnås och god ekonomisk utveckling. Intäkter från försälda tillgångar ska användas till nyinvesteringar eller amortering på skuld.

Genom lagändring från 1 januari 2013 fick kommuner möjlighet att, under vissa betingelser, balansera årliga resultat över en konjunkturcykel. En förutsättning för att få göra så är att det finns riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Ekerö Kommunfullmäktige har antagit sådana riktlinjer som även inkluderar beslut och regelverk om att tillämpa möjligheten att reservera årliga överskott utöver 2 procent i resultatutjämningsreserv. Medel ur reserven kan disponeras för att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel.

Riktvärdet för när det är tillåtet att disponera medel är när den årliga tillväxten i det underliggande skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. KFS 01:1.

### ***Finansiering av det kommunala uppdraget***

Kommunallagen reglerar verksamheten där den kommunala självstyrelsen är grunden för verksamheten. En av de viktigaste förutsättningarna för den kommunala självstyrelsen är rätten att bestämma hur mycket kommunen ska ta ut i skatt av sina invånare.

Merparten av de kommunala verksamheterna är obligatoriska. För de i lag reglerade verksamheterna gäller dessutom krav på att den tillhandahållna servicen ska vara likvärdig i landets kommuner. Finansieringen av de kommunala tjänsterna sker via skatteintäkter, kommunal utjämning och avgifter. Sedan några år tillbaka tillfaller förändringen i fastighetstaxeringen till kommunerna genom den kommunala fastighetsavgiften. Kommunalskatten är den största inkomstkällan.

### ***Skatteintäkter och generella bidrag***

Avgörande för hur stor intäkten från skatter och generella bidrag blir till enskild kommun är kommunens invånarantal och dess sammansättning, den kommunala skattesatsen, tillväxten av skatteunderlaget i Sverige och omfattningen av statens tillskjutande medel. Utjämningen syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunal verksamhet i hela Sverige oberoende av kommuninvånarnas inkomster och strukturella förhållanden. Kommunerna får betala till utjämningen

eller får pengar från systemet. Ekerö får bidrag ur kostnadsutjämningsystemet och bidrag från LSS utjämningsystem.

Ekerö kommun är en av landets 14 kommuner som betalar i inkomstutjämningsystemet. Den senaste förändringen i utjämningsystemet gäller sedan 1 januari 2014. Dels gjordes vissa förändringar i de olika delmodellerna i kostnadsutjämningsystemet. Dels fick kommuner som betalar avgift i inkomstutjämningsystemet en viss avgiftsreducering när förändringar gjordes i gränsdragning.

År 2008 infördes kommunal fastighetsavgift. Under införandeåret fick alla landets kommuner ett lika stort bidrag i kronor per invånare. I gengäld minskade utjämningsbidraget med motsvarande belopp. Det är inte det totala fastighetsvärdet som tillförs kommunen utan sedan år 2009 tillförs varje kommun förändringen av fastighetsvärdet i kommunen. Förändring kommer från nya fastighetstaxeringar som görs med jämna mellanrum och den årlig uppräkningsbelopp av den maximala avgiften. Jämfört bidragsnivån år 2008 har Ekerös intäkt år 2014 ökat med 17,4 mkr.

### ***Övrig finansiering***

Från och med 2013 redovisas inom Barn- och utbildningsnämnden det särskilda statsbidraget för att kommunen har maxtaxa i barnomsorgen. Tidigare inom Kommunstyrelsen.

Det finns många särskilda statsbidrag söka. Bland annat för den kommunala vuxenutbildningen, intäkten redovisas direkt hos Barn- och utbildningsnämnden. Samma sak gäller statsbidrag för flyktingssamordning och mottagande av ensamkommande flyktingbarn som redovisas direkt hos Socialnämnd. Andra exempel på områden där det finns statsbidrag att söka: Barnomsorg på kvällar-nätter-helger, lärarlyftet, kompetensutveckling för förskollärare och förskolechefer, förstärkning elevhälsan, införande av värdighetsgarantier, entreprenörskap i skolan, skapande-skolasatsning. Vissa statsbidrag söks direkt av den kommunala produktionen och "syns" inte i nämndens budget.

Kommunernas möjlighet att själva bestämma hur mycket och på vilket sätt avgifter ska tas ut varierar mellan verksamheterna. De avgifter som uttas direkt av brukarna redovisas inom ansvarig nämnd eller i något fall direkt i den kommunala produktionen då det ingår i uppdraget från beställande nämnd att hantera avgifterna. Flertalet avgiftsnivåer är fastställda genom att det finns nationellt beslutade maxtaxor i de obligatoriska verksamheterna. I övrigt är flertalet avgifter reglerade genom rådande självkostnadsprincip. Kommunernas intäkter från avgifter har minskat under åren genom maxtaxareformerna. Avgifterna utgör inte bara en möjlighet till finansiering av efterfrågade kommunala tjänster utan är också ett styrinstrument som reformerna om maxtaxa har försvagat

Ekerös kommunala verksamhet finansieras till mer än fyra femtedelar solidariskt genom skatteintäkter och generella statsbidrag tillsammans med den kommunala fastighetsavgiften.

### ***Långsiktig finansiering av det kommunala uppdraget***

Den långsiktiga finansieringen av det kommunala uppdraget är dels beroende av utvecklingen i omvärlden. Dels vilka kommunalpolitiska beslut som fattas inom ramen för det egna handlingsutrymmet. De ekonomiska förutsättningarna i en kommun på kort och på lång sikt är starkt beroende av vad som sker i omvärlden. Konjunkturutvecklingen i stort och skattebasen särskilt avseende antal personer i arbete är avgörande för inte bara rikets ekonomi utan även för den egna kommunens ekonomiska förutsättningar.

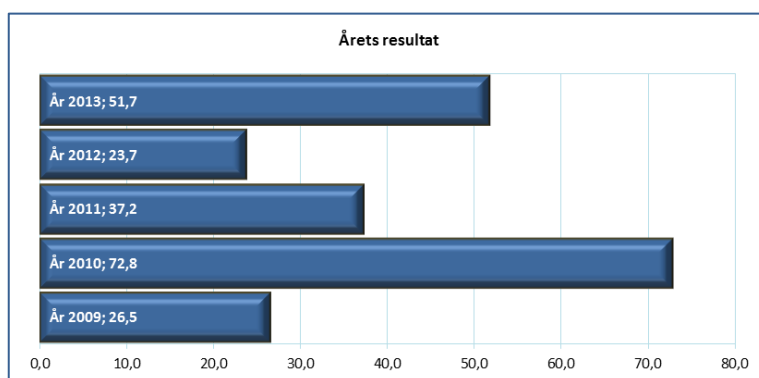
Samtidigt finns ett stort eget handlingsutrymme för att styra kommunens ekonomiska utveckling. För att långsiktigt kunna finansiera välfärdsuppdraget och vara rustad mot svängningar i omvärlden, som är svåra att påverka, krävs ställningstagande och beslut kring ett flertal områden som kanske inte alltid ger effekter på nästa års budget men som är avgörande på lite längre sikt.

De områden som är avgörande för utvecklingen av kommunen och den kommunala ekonomin är i olika grad mer eller mindre direkt påverkbara med kommunalpolitiska beslut. Många områden är inom det egna handlingsutrymmet även om det inom vissa områden krävs samverkan med till exempel andra offentliga myndigheter. Några identifierade områden som är avgörande för den kommunala ekonomin:

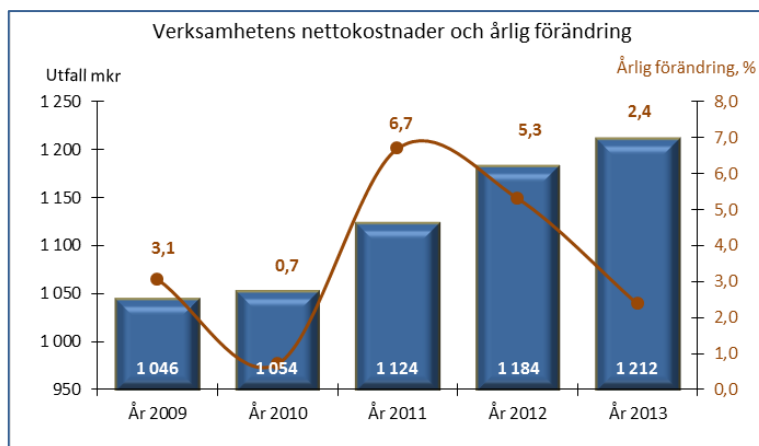
- Utbyggnadstakten – bostäder och arbetsplatsområden.
- Infrastrukturen
- Investeringsnivå och investeringstakt
- Skattecronan
- Tjänsteutbud – innehåll och ambitionsnivå/kvalitet
- Organisation och bemanning – politisk och tjänstemannanivå. Ledarskap och motivation. Samnyttjande av resurser.
- Resursfördelning
- Intäkter genom försäljning av tillgångar.

## Ekerös ekonomi de senaste åren

Under nio år i rad har Ekerö kommun redovisat positiva ekonomiska resultat. Av dessa har de senaste sju årens resultat överträffat det budgeterade resultatet. Det egna kapitalet förstärks. Det är dock ännu inte i nivå med vad som behövs för att eget kapital ska vara positivt om ansvarsförbindels för pension upparbetad före 1998 inkluderas. Prognos 2014 är överskott som överträffar det budgeterade positiva resultatet.

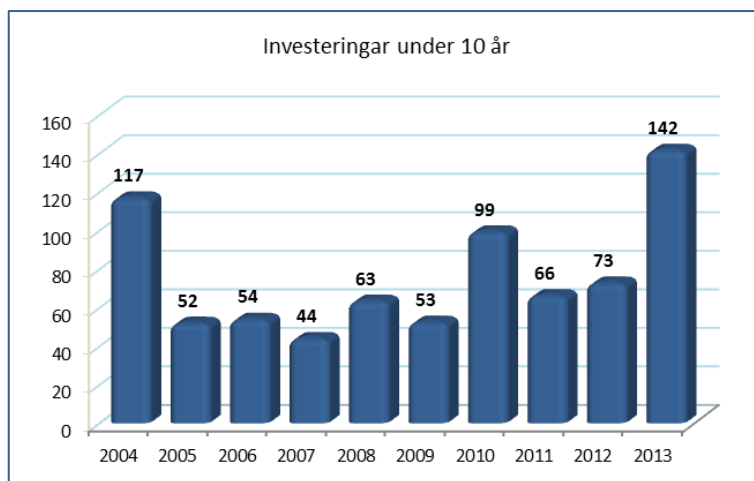


Den ekonomiska utvecklingen i Ekerö har i stora drag följt konjunkturförändringarna och den ekonomiska utvecklingen i kommunsektorn. När man tittar närmare på resultaten de senare åren bör beaktas att utfallet påverkas av i budget inte förutsedda intäkter och kostnader av större omfattning. Bland annat har tidigare års inbetalda sjukförsäkringspremier återbetalats till kommunsektorn, för Ekerö 15 mkr per år under 2012 och 2013.

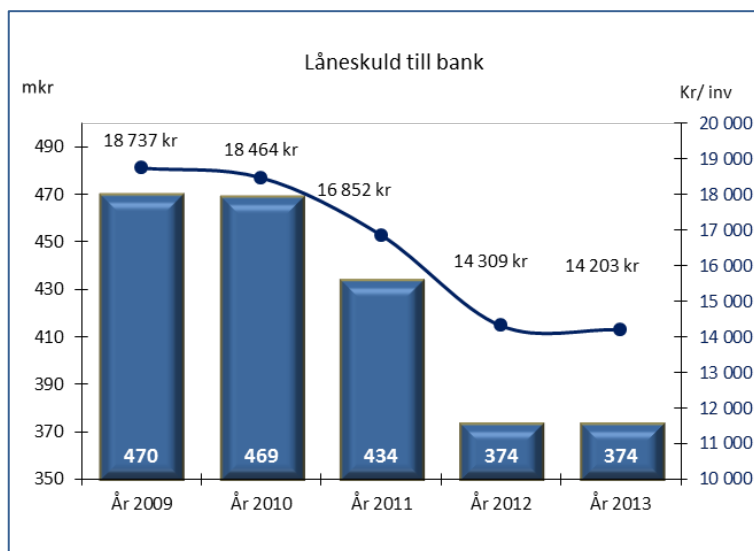


Förändringar i rispräntan som påverkar pensionsåtagande innebar ökade kostnader 2011 och 2013. Ekerö kommuns budget förutsätter en fortsatt aktiv markpolitik enlighet med kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning, de årliga resultaten inkluderar försäljningar av mark och bostäder. I resultat 2011-2013 ingår satsningar utöver budget på 30 mkr i underhåll av verksamhetslokaler, finansierat med öronmärkt eget kapital från 2010 års bokslut. I prognos 2014 ingår 10 kr i extra satsningar i inne- och utemiljö samt matte och IT finansierat med öronmärkt kapital i bokslut 2013. Vid behandling av årsredovisning 2013 beslutade Kommunfullmäktige att 12 mkr av överskottet avsätts i resultatutjämningsreserven.

Investeringarna har under flera år finansierats med egna medel. Flerårsplanen från 2013 visar på att Ekerö nu planerar för högre årlig investeringsvolym än vad som varit fallet senaste åren. Omfattande reinvesteringar och kapacitetsökning i skolor, närvärme och komplettering av anläggningar med en ny sporthall ökar på investeringsbehovet. Kortsiktigt kan investeringarna finansieras med egna medel utan upptagande av nya lån. Prognos 2014 är investeringar på 134 mkr.



Ekerö kommun har en relativt stor låneskuld även om den sedan kvartal 1 2014 har minskat avsevärt jämfört den högsta noteringen på nära 480 mkr år 2005. De ekonomiska omständigheterna medgav en mer omfattande amortering – drygt 95 mkr – under perioden 2011-2012 och tillsammans med en mindre amortering i början av år 2014 i samband med omläggning av befintliga lån är låneskulden reducerad till 374 mkr år 2013 och till nivån 367 mkr efter första kvartalet 2014.



### Prognos 2014

Den samlade prognosen för Ekerö kommuns driftbudget vid årets slut bedöms bli ett positivt resultat på 47,4 mkr. Det motsvarar 3,5 procent av summan av skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift. Prognosen överstiger med 31,9 mkr det budgeterade resultatet 15,5 mkr, 1,2 procent.

Vid avdrag för prognosticerad reavinst för försälda bostadsrätter 10,6 mkr (som är en vinst från försälda anläggningstillgångar och som inte kan inkluderas i balanserat resultat efter balanskravs-



analys) och tillägg görs för de ianspråktaga öronmärkta medlen i eget kapital, är det balanserade resultatet för året 46,8 mkr. Det är 36,1 mkr bättre än budget och motsvarar ett balanserat årets resultat om 3,5 procent av skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift. Disponering av öronmärkt eget kapital avser ianspråktagande av öronmärkt eget kapital enligt beslut i Kommunfullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisning 2013. 9 mkr reserverades för en extra satsning ett vackrare, tryggare, snyggare Ekerö i fastighetsunderhåll och miljö inne och ute samt 1 mkr i extra satsning på matematik och IT.

Den huvudsakliga anledningen till ett bättre årets resultat än budget, är prognosticerade högre skatteintäkter, lägre räntekostnader och lägre verksamhetskostnader.

netto, mkr	Avvik helår	Budget 2014	Prognos 2014	Utfall 2013	förändring *)	
Verksamhetens nettokostnader	13,8	-1 296,1	-1 282,3	-1 212,1	-70,2	5,8%
Skatt, gen stb, kom. fastigh.avg	14,5	1 331,5	1 346,0	1 282,5	63,5	5,0%
Finansnetto	3,6	-19,9	-16,3	-18,6	2,3	-12,4%
<b>Periodens resultat</b>	<b>31,9</b>	<b>15,5</b>	<b>47,4</b>	51,7	-4,4	
<b>Balanserat resultat perioden</b>	<b>36,1</b>	<b>10,7</b>	<b>46,8</b>	58,3	-11,5	

\*) Jämförelse mellan prognos 2014 och utfall 2013

Investeringsbudget för 2014 är av den storleken att den inte kan finansieras med årets tillförda medel. Nivån och likviditetsprognosen för ett år sedan resulterade i ett antagande i budget om att ytterligare upplåning var nödvändig under andra halvåret. En förbättrad likviditet genom högre skatteintäkter och övergången av VA-verksamheten till Roslagsvatten AB i maj 2014 tillsammans med en lägre investeringstakt än budget gör att årets investeringar kommer att kunna finansieras med egna medel, ingen nyupplåning och därmed lägre räntekostnader.

Verksamhetens nettokostnader beräknas uppgå till 1 282,3 mkr vid året slut. Sammantaget är det 13,7 mkr lägre än budget trots att 10 mkr ianspråktagits i extra satsning utöver budget. Prognosticerad nettokostnad 2014 har jämfört bokslut 2013 utvecklats med 70 mkr eller 5,8 procent vilket är en lägre kostnadsökning än antaget i budget. Ökningen av verksamhetskostnader innefattar pris- och lönekostnadsökning likväl som volymförändring.

Avgörande för resultatet är Socialnämndens positiva ekonomiska avvikelse om 19 mkr jämfört budget. En inte förväntad intäkt från annan myndighet på 6 mkr och stagnerad volymutveckling inom flera områden, främst hemtjänst och individ- och familjeomsorgen, ligger bakom. Bidragande till resultatet är även Barn- och utbildningsnämndens överskott jämfört budget med 7,6 mkr. Det är främst gymnasiekostnaderna som beräknas understiga budget, färre elever och då främst färre elever över 20 år, samt lägre snittkostnad per gymnasieungdom som en effekt av elevernas programmix.

### **Kostnadsjämförelse med andra**

Den officiella ekonomiska statistiken för landets kommuner säger ingenting om kostnadsnivån i respektive kommun är "rätt eller fel" utifrån befolkningssammansättning, ambitionsnivå, kvalitet, effektivitet eller andra lokala förutsättningar. Kostnaderna avser utfall per år per invånare utan hänsyn till demografi, årets resultat eller avvikelse mot budgeterade kostnader.

År 2013 var den totala kostnaden för den kommunala verksamheten i Ekerö kommun 47 510 kronor per invånare. Jämfört alla 290 kommuner i Sverige har Ekerö "plats" 132 lägst kostnad för verksamheten.

Mediankostnaden är 323 kronor högre, omräknat i totalt för Ekerö skulle det motsvara 8,5 mkr. Fortsatt har Solna stad lägst kostnad per invånare, 32 232 kronor. Det är överlägset lägst kostnad och även lägre än året innan. Näst lägst kostnad även i år återfinns Kävlinge kommun med 39 729 kronor per invånare, vilket också är lägre än året innan. Om Ekerös verksamhetskostnader skulle vara i nivå med Kävlinges skulle nettokostnaden 2013 för Ekerö vara 7 781 kr lägre per invånare eller totalt 205 mkr. Det är ett belopp år 2013 motsvarande nästan sex gånger Kulturnämndens budget, nästan halva Socialnämndens budget eller nästan en tredjedel av Barn- och utbildningsnämndens budget.

Placering "lägst kostnad" i riket		År				
		2013	2012	2011	2010	2009
<b>Ekerö, placering i riket</b>		<b>132</b>	<b>126</b>	<b>120</b>	<b>145</b>	<b>141</b>
Ekerö	kr/inv	47 510	46 501	44 942	44 369	43 311
Stockholms län	kr/inv	44 371	43 790	42 181	41 048	40 042
riket	kr/inv	48 646	47 673	46 179	44 823	43 919
<u>Årlig förändring av kr/inv</u>						
Ekerö	procent	2,2	3,5	1,3	2,4	1,4
Stockholms län	procent	1,3	3,8	2,8	2,5	1,7
Riket	procent	2,0	3,2	3,0	2,1	1,4

För några verksamhetsområden finns möjligheter att presentera en indikation på om en kommun har högre eller lägre verksamhetskostnader än de som motiveras av den egna strukturen enligt det statliga utjämningsystemet.

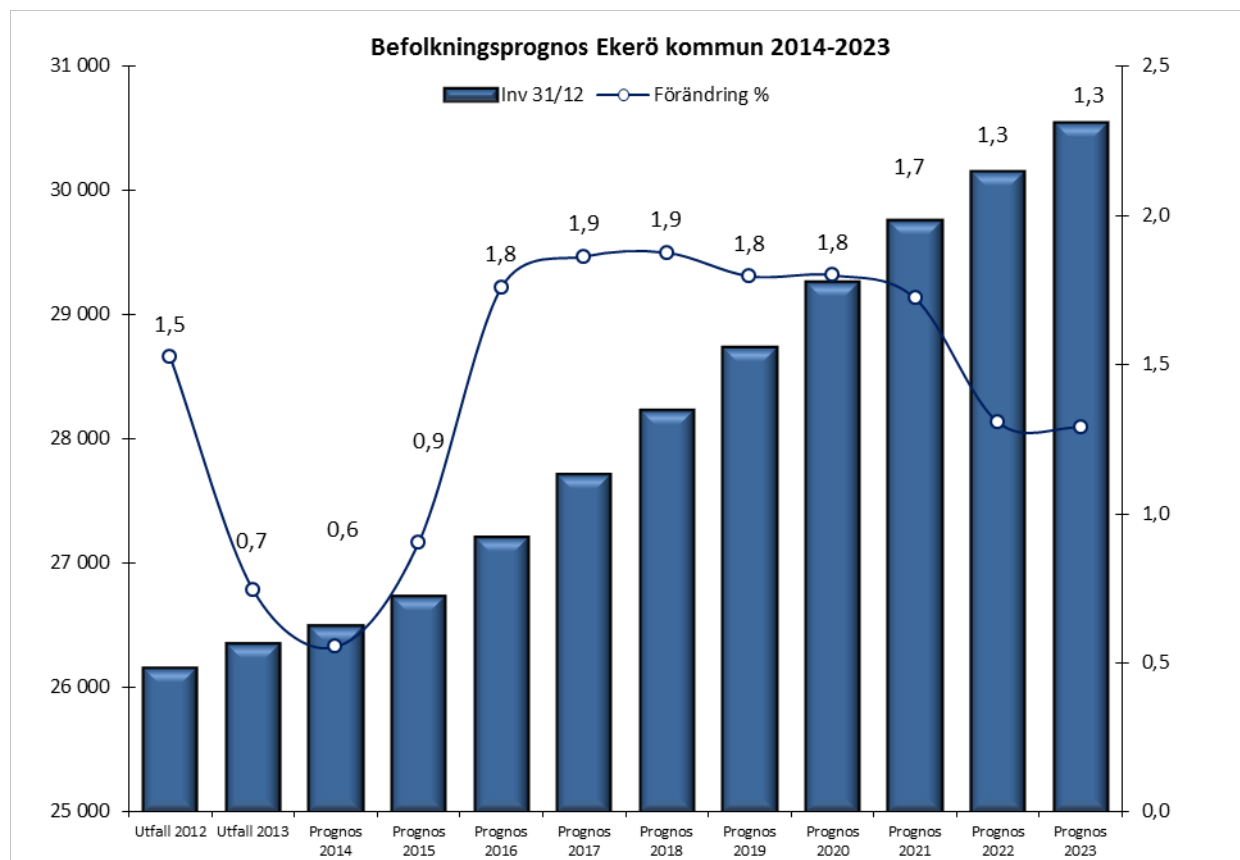
Procentuell skillnad mellan redovisad kostnad och standardkostnad		År				
		2013	2012	2011	2010	2009
- Barnomsorg		-2,7	-9,9	-10,9	-8,1	-4,5
- Grundskola		-10,0	-8,0	-8,6	-4,8	-4,1
- Gymnasieskola		-7,1	-8,3	-4,7	-1,5	3,4
- Äldreomsorg		14,8	15,7	18,0	18,0	13,7
- Individ och familjeomsorg		-5,9	3,5	-13,0	-2,8	11,5
Totalt		-3,2	-4,0	-4,7		

2012 gjordes en jämförelse med standardkostnad för att analysera Ekerös verksamhetskostnader 2011. Inom äldreomsorgen "stack" Ekerö ut ekonomiskt negativt i jämförelsen. De redovisade kostnaderna var 24 mkr högre än vad som var motiverat av strukturen. Avvikelsen återfanns i särskilt boende. I 2012 och 2013 års utfall har skillnaden minskat något för äldreomsorgen, men inte i den omfattning att utredningens slutsats omprövas. I redovisningen för individ- och familjeomsorgen kan konstateras att resultaten varierar stort mellan åren. Utredning har sedan fördjupats genom att ånyo säkerställa bakomliggande inrapporterade uppgifter. Slutsatsen av 2013 års nyckeltal är att de vidtagna mindre förändringarna i redovisningen inte avgörande kom att påverka 2013 års statistik. Därmed bör slutsatserna i gjord rapport accepteras alternativt konstateras att det finns förutsättningar i Ekerö som kostnadsutjämningsystemet inte fångar upp.

I och med förändringen av delmodellerna i kostnadsutjämningsystemet från 2014 kommer även jämförelsen med standardkostnaden att förändras.

## Befolkningsprognos

Ekerö är till karaktären en blandning av förorts- och landsbygdskommun med en koncentration av invånare i våra tätorter. Vid årsskiftet var antalet Ekeröbor 26 355. Antal invånare ökade med 195 personer, eller 0,7 procent under år 2013. Det var i stort sett samma förändring som fanns i förra årets befolkningsprognos för år 2013, utfall 36 fler vid årsskiftet 2013/2014.



Prognosen visar att invånarantalet beräknas öka med cirka 150 personer under 2014 och 240 under 2015. Åren 2016 och 2017 prognosticeras till större ökning med cirka 500 personer per år. Det gör att sammantaget beräknas invånarantalet vid utgången av år 2017 vara omkring 27 700 och ha ökat med 1 300-1 400 personer, eller drygt 5 procent, jämfört år 2013.

	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Invånare 31/12	26 160	26 355	26 501	26 741	27 211	27 718
Förändring, antal		393	146	240	471	507
procent		1,5	0,7	0,9	1,8	1,9

## **Befolkningsprognosens betydelse för volymer och skatteintäkter**

Utvecklingen av antal invånare i kommunen har en direkt betydelse för storleken på summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. Antalet invånare och deras ålderssammansättning året före budgetåret är förutsättningar i beräkningen.

En av beräkningsgrunderna för prognosen över skatteintäkter och generella statsbidrag är därför en bedömning över hur många invånare det kan finnas i kommunen den 1 november, året före budgetåret, i förhållande till det invånarantal per den sista december som återfinns i befolkningsprognosen.

Det antagande om befolkningsförändringar som ingick i planeringsförutsättningarna som vilar på befolkningsprognosen från april 2014 ligger fast som grund för volymeräkningar i nämnderna. Befolkningsutfallet under 2014 visar att det preliminära utfallet i juli redan överträffar prognosen över antal invånare 31 december 2012. Därför har prognosen för antal invånare 1 november 2014 som ligger till grund för beräkning av skatteintäkter utjämningsuppvärderats med 65 fler invånare som ingående värde i föreliggande förslag till budget 2015 med inriktning för 2016-2017.

Det är även så att en förändring i invånarantalet påverkar omfattningen av verksamhetens nettokostnader, särskilt verksamheter med stark koppling till befolkningsutfallet. Inom verksamhetsområde förskola och skola är befolkningsprognosen helt avgörande för volymbedömningen, även om behov av förskoleplatser också baseras på en efterfrågenivå som varierar utifrån föräldrarnas förändringar i efterfragemönster. Inom andra områden, som exempelvis äldreomsorgen, är antalet invånare viktig men andra faktorer, som till exempel styr efterfrågan på omsorgsbehov utifrån individens enskilda förutsättning, påverkar volymutveckling mycket mer än bara utvecklingen av antal invånare i åldersgruppen. Graden av andra tjänster inom socialtjänsten, till exempel behov av individ- och familjeomsorg och omfattningen av olika insatser och placeringar för både familjer, unga och vuxna med olika slags problemställningar har givetvis viss koppling till antal invånare, men synes främst ha främst andra grunder för antaganden om hur många som kan bli berörda av verksamheten och till vilka kommunala kostnader.

Under planperioden visar prognosen att antal barn 1-5 år i förskoleålder inte förändras jämfört idag. Det blir fler barn i grundskolan, främst i de högre skolåren. Antal ungdomar i gymnasieålder fortsätter att minska åren 2014-2015 för att sedan vända uppåt, åldersgruppen ökar varje år.

Från 2013 till 2017 är det allt fler kommuninvånare blir pensionärer. Det är den grupp som ökar mest. Prognos 2017 jämfört utfall 2013 är 400 fler invånare. Men andelen av totala invånarantalet är inte någon stor förändring, från 16,3 procent år 2013 till prognos 16,9 procent år 2017.

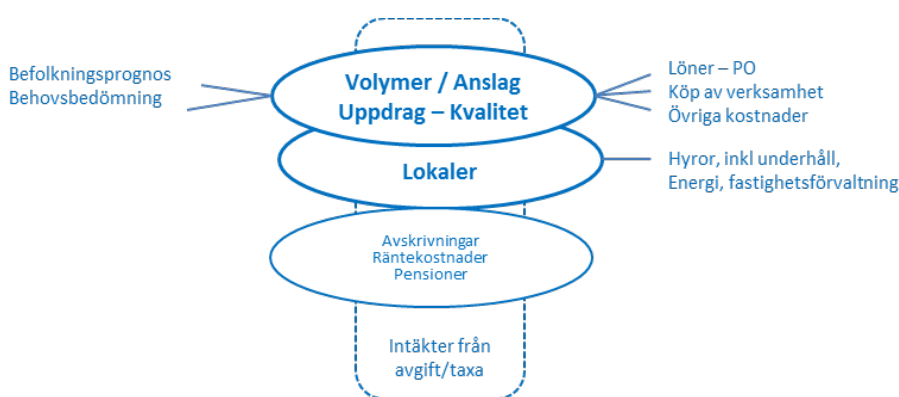
Inom gruppen ökar de riktigt äldre, de som är 80 år eller mer, ökar andelsmässigt från 3,2 procent till 3,6 procent. Det motsvarar 175 personer.

Ålder / År	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
0-5	2 250	2 226	2 181	2 138	2 152	2 206
6-9	1 709	1 742	1 767	1 788	1 827	1 787
10-12	1 179	1 274	1 295	1 310	1 299	1 347
13-15	1 001	1 027	1 072	1 161	1 246	1 272
16-18	1 112	983	962	958	1 003	1 050
19-24	1 751	1 755	1 720	1 663	1 609	1 605
25-44	6 114	6 114	6 057	6 055	6 131	6 226
45-64	6 882	6 935	7 047	7 144	7 324	7 527
65-79	3 344	3 467	3 536	3 618	3 653	3 690
80-100	818	832	863	905	966	1 007
<b>Totalt</b>	<b>26 160</b>	<b>26 355</b>	<b>26 501</b>	<b>26 741</b>	<b>27 211</b>	<b>27 718</b>

### **Uppbyggnad av budget för verksamhetens kostnader**

Uppbyggnaden av den kommunala budgeten kan förenklat uttryckas som en bedömning över hur volymerna inom olika verksamheter utvecklas och förändringar i "prisbilder". I prisbilden görs antaganden över utvecklingen av personalkostnader, övriga kostnader och intäkter, lokalkostnad samt avskrivningar, räntekostnader och pensionskostnader samt effektiviseringar och verksamhetsförändringar som påverkar ekonomin. I budgeten ingår också de förändringar som måste göras om kostnaderna överstiger intäkterna i form av besparingar. I de fall de påverkar verksamhetens omfattning och kvalitet för brukarna är de föremål för politiska beslut.

Budgeten omfattar verksamhet som utförs i egen regi med egen personal likväl som kommunal verksamhet som utförs av alternativa utförare – privata företag i olika bolagsformer och/eller andra kommuner och landstinget som Ekerö köper tjänster från.



Inom de två stora beställarnämnderna – Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden - är volymerna och deras förändring av stor betydelse i budgetarbetet. Volymerna styrs dels av befolkningsprognosen och dels av bedömningar om antal brukare och behovsnivåer inom olika verksamheter. Övriga nämnder inklusive myndighetsdelarna av beställarnämnderna och Kommunstyrelsen upprättar traditionell kostnads- och intäktsbudget för sin verksamhet och sitt uppdrag.

Budgeterade kostnadsnivåerna förändras utifrån förändrade volymer och årliga pris- och lönekostnadsökningar, uppdragens omfattning och ambitionsnivå i verksamheten. Kostnadsberäkningarna inkluderar möjliga kostnadsreduceringar av planerade förändringar och effektiviseringar i verksamheten. Effektiviseringar ger lägre genomsnittliga kostnader per brukare, volym, total kostnadsnivå.

Inom ramen för kostnaderna och i beräkning av personalbudget finns kommunens kostnader för arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och pensioner. Utöver lönekostnaderna ingår dessa i personalbudgeten och kallas sammantaget personalomkostnadsplågg, po. I budgettiteln "Gemensamma avräkningskonton" återfinns kommunens "internbank". Den redovisas som ett positivt belopp inom verksamhetens kostnader. Här hanteras utbetalning av kommunens arbetsgivaravgifter, pensioner, avtalsförsäkringar, vissa avskrivningar och kapitaltjänst. Kostnader och intäkter är relaterade till kommunens samlade driftkostnader. I verksamheten påförs po-plågg (personalomkostnader) som ställs i relation till faktiska omkostnader för personalens omkostnader i internbanken.

### **Förhållningssätt till behov**

Den kommunala budget- och uppföljningsprocessen kan uppfattas vara alltför starkt fokuserad på ekonomi och dess uttryck i form av resultatnivå, styckepriser, volymer och finansiella nyckeltal. Det kommunala uppdraget som staten har överlämnat till kommunerna att förvalta, verksamhetens nytta för brukarna och kvaliteten i tillgängliga tjänster får mindre utrymme. Processerna runt kommunens budget och ekonomisk uppföljning kan därför på många sätt likna den ekonomiska planering som sker i privata företag. Samtidigt är förutsättningarna för att driva "företaget kommun" helt annorlunda mot att driva ett vinstdrivande affärsföretag.

Förenklat är grunden för det affärsdrivna privata företaget att de har identifierat, eller skapat, ett behov på marknaden där en produkt/tjänst är utvecklad med egna medel eller med riskkapital. Kunden är beredd att betala för produkten/tjänsten till ett pris som genererar vinst för företaget och därmed borgar för fortsatt produktutveckling och vinstutdelning till ägarna. I grunden och för företagets fortlevnad måste företaget "tjäna pengar på sin verksamhet".

En kommun ska å andra sidan "göra verksamhet av pengar". Den allra största delen av det kommunala uppdraget finansieras med de skatteintäkter som genereras i riket. I grunden är summan av den verksamhet som produceras privat en förutsättning för hur mycket det kan finnas offentlig verksamhet och medel som kan transfereras. Skatteuttaget storlek är avgörande för hur mycket verksamhet som kan "produceras". Samtidigt finns en begränsning i vilket skatteuttag som är möjligt då det inte får överstiga en nivå där det istället hämmar den ekonomiska utvecklingen i riket och de affärsmässigt drivna företagens möjlighet till överlevnad, utveckling och fortsatt etablering i Sverige. För de intäkter som finns tillgängliga för "företaget kommunen" ska åstadkommas verksamhet. Vilken kommunal verksamhet som ska finnas och finansieras med tillgängliga ekonomiska resurser är ytterst en politisk prioritering. De kommunalpolitiska besluten om vilken verksamhet som ska finnas utgår från en bedömning om vilka brukarbehov som kan tillgodoses och lagstiftningen runt verksamheterna.

### **Mål för verksamheten**

I KFS 01:1 riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns grunden till den ekonomiska styrningen av verksamheten och för Ekerös finansiella mål.









I KFS uttrycks att alla verksamheter som finansieras av Ekerö kommun ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det ställer krav på styrning och uppföljning av sambanden mellan resurser, prestationer, resultat och effektivitet i verksamheterna. Det ställer också krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamhet. I Ekerö ska de årliga resultaten vara positiva, investeringarna ska i huvudsak finansieras med egna medel och låneskulden till kreditinstitut ska hållas på en balanserad nivå. Årets resultat ska vara positivt, nivån fastställs i samband med beslut om budget. Utgångspunkten är att årets resultat ska vara minst 1 procent och sträva mot att överstiga 2 procent. Investeringsbudgeten ska anpassas till utrymmet för egenfinansiering. Den årliga investeringsvolymen ska i huvudsak kunna finansieras med egna medel och utan upptagande av nya lån. Strävan är att minska skuldbelastningen och därmed reducera belastningen på driftresultatet med räntekostnader till kreditinstitut.





Under mandatperioden 2010-2014 har allianspartierna i Ekerö s politiska plattform varit inriktningen för all kommunal verksamhet, beslut om detta togs i Kommunfullmäktige i december 2010. Med den som utgångspunkt togs under 2011 beslut i Kommunfullmäktige om sju övergripande verksamhetsmål för utvecklingen under mandatperioden. Dessa har under mandatperioden genomstrukturerats årsbudgetarna avseende resursfördelning, aktiviteter och utvecklingsområden. Såväl i

nämndernas prioritering som i den kommunala produktionens resursplanering. Nämndernas mål i verksamhetsplanerna är relaterade till att bidra till att stärka måluppfyllelse.

Senaste uppföljningen av verksamhetsmålen för mandatperioden 2010-2014 gjordes i samband med delårsrapporten per augusti. Genomsnittlig matematisk bedömningen över måluppfyllelse är 1,8 – ”gult okej-sken”, med en tendens till att det ska slå om till grönt – en positiv trend mot att nå att målet uppnås. Uppföljning av målen skedde i årsredovisning 2013. De åtta månader som har förflutit sedan dess resulterar inte i någon väsentlig förändring i bedömning av måluppfyllelse utifrån målens indikatorer.

Beslut om inriktning för verksamheten och övergripande mål för mandatperioden 2014-2018 kan så här tidigt efter valet ännu inte vara fattade. I avvaktan på nya beslut har befintliga mål - övergripande och för nämnderna – varit vägledande i årets budgetarbete.

	 Bedömning måluppfyllelse	T		1	2	3	4
<b>Mål 1 Grundskola</b>		↑			✓		
Ekerö ska vara en av landets 10 bästa skolkommuner.							
<b>Mål 2 Äldre i kommunen</b>		↓			✓		
Invånare över 65 år som använder service hemtjänst och bor i särskilt boende i kommunen ska känna nöjdhet och kvalitet i tjänsterna. Ekerö ska över tid vara en av tre bästa kommuner i länet och sträva mot att bli en av landets 10 bästa äldreomsorgskommuner.							
<b>Mål 3 Service och bemötande</b>		↑		✓			
Ekerö kommuns invånare, företagare och andra intressenter ska uppleva en hög servicegrad och ett gott bemötande i sina kontakter med kommunen.							
<b>Mål 4 Valfrihet</b>		←		✓			
Möjligheten för den enskilde att välja utförare av de kommunala tjänsterna, man har rätt till, ska öka jämfört år 2010.							
<b>Mål 5 Hållbar utveckling</b>		↑				✓	
Kommunen ska verka för minskad klimatpåverkan genom effektivare energianvändning och transporter samt för att säkerställa att naturresurser, mark, vatten, natur- och kulturmiljövärden nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt.							
<b>Mål 6 Samhällsutveckling</b>		↑				✓	
Ekerö kommun ska utvecklas med försiktighet och omtanke och bevara sin nuvarande karaktär. Ekerös expansion ska ske på ett sådant sätt att varken miljövärden, kulturvärden eller framtida utveckling äventyras. Bostadsbyggande ska därför präglas av småhusbebyggelse, vilket ska beaktas vid allt översikts- och detaljplanearbete. Kompletterande bebyggelse med olika upplåtelseformer ska dock medges, särskilt i våra centrumkärnor såsom Ekerö centrum, Stenhamra centrum samt Träkvista torg. Samhällsplaneringen ska gynna kollektivtrafiken och förbättra infrastrukturen.							
<b>Mål 7 Ekonomi</b>		↑		✓			
Årets resultat ska vara positivt, nivån fastställs i samband med beslut om budget. Utgångspunkten är årets resultat som ska vara minst 1 procent och sträva mot 2. Investeringsbudgeten ska årligen anpassas till utrymmet för egenfinansiering. Låneskulden till kreditinstitut per invånare ska minska och högst uppgå till genomsnittet av länets kommuner 2009.							

Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning av tendens			
Definition bedömning	Värde	Symbol	Bedömning tendens
Uppnått	1		Uppåt; positiv förändring
Inte helt uppnått, är på väg	2		Stagnerad; inbromsad positiv förändring
Ej uppnått, men påbörjat	3		Nedåt, risk för negativ förändring
Ej uppnått/ Ej startat	4		





## Förslag budget Ekerö kommun år 2015 med inriktning för planperioden

### Förutsättningar

Förra årets budgetprocess vilade på stora osäkerheter i utvecklingen av de ekonomiska förutsättningarna för 2014. Skulle förändringar i utjämningsystemet införas från 2014? Skulle den accelererande volymökningar och därmed ovanlig stor kostnadsökning inom socialtjänsten bestå? Stora investeringsvolymerna identifierades även efter prioritering. Det genomfördes en omfattande genomlysning av verksamheten och nämnderna presenterade två alternativa budgetnivåer. Den lägre nivån innebar mer genomgripande förändringar i verksamheten och konsekvensbeskrevs. Resultatet blev positivt utfall då förändringarna gjordes i utjämningsystemet vilket var avgörande till Ekerös fördel. Kostnader reduceras utan avgörande konsekvenser för brukarna och samtidigt kunde budget kompenseras för volymökningar inom både socialtjänst och i förskola och skola. Verksamhetskostnader för fortsatt god verksamhet med pris- och volymökning kunde rymmas i budgeten. Investeringsvolymerna var höga och driftbudgeten tog höjd för ökade räntekostnader i och med antaganden om nyupplåning för finansiering av investering.

Prognosen i år visar att volymökningarna inom socialtjänsten bromsat in till en mer normal nivå och i vissa fall utfallsmässigt tillfälligt helt stagnerat. Tillväxten i skatteunderlaget i riket är bättre 2014 än de antaganden som ingick i budget och skattintäkterna visar överskott jämfört budget. Likviditeten är förbättrad, främst genom ökade skatteintäkter och försäljningen av va verksamheten till Roslagsvatten AB, och även om investeringsvolymerna är höga är den lägre än budgeterad nivå. Sammantaget ger det inte behov av nyupplåning innevarande år.

Dessa omständigheter ingick i vårens planeringsförutsättningar och utmynnade i budgetdirektiv och budgetramar 2015-2017 för nämnderna för det fortsatta budgetarbetet. Den demografiska förändringen enligt befolkningsprognosen från april 2014 beaktades. Nämndernas budgetramar medger nettokostnadsökningar för att möta volymökningar och pris- och löneökningar samt bibehållande av prioriterade satsningar i budget 2014 även för planperioden 2015-2017.

I budgetramar 2015-2017 som återfinns i planeringsförutsättningarna hanterades vissa beslutade förändringar som redan var kända.

- Beslut om kommunens nya kontaktcenter Ekerö Direkt från 2015 resulterade i omDispositionering av budget mellan nämndernas förvaltningskontor och Ekerö Direkt- kommunledningskontor. En i utredningen redovisade resursökning tillfördes.
- I budgetramarna omhändertogs även beslutet från senhösten 2013 om att samla den kommunala organisationens upphandlingskompetens vid en och samma enhet. Resurser omfördelades från tekniska kontoret till kommunledningskontoret.
- Planering pågick för förändring av befintligt tekniskt kontor. Fasställt var att en tjänst med placering vid tekniska istället skulle ingå i kommunledningskontoret och omDispositionering gjordes i ramarna. Anpassning av resurser till personalstat med anledning av VA-övergången tillfördes tekniska nämnden.
- Aktiviteter av mer sällan förekommande och med lite större resursbehov såsom planerad flygfotografering/ortofot vid stadsarkitektkontoret/Byggnadsnämnden tillfördes budgetram. Ny översiktsplan ska tas fram under mandatperioden och mindre resursförstärkning för det gjordes för kommunledningskontoret. Förändrade förutsättningar avseende licenskostnader, serverhall och kompetenshöjning resulterade i förstärkning av IT i kommunledningskontorets budgetram.



Därutöver gjordes nya beräkningar för pensionskostnader, räntekostnader på lån och på pensioner. Internräntan sänktes från 4,5 procent till 3,9 procent från 2015 vilket slår igenom i kapitaltjänsten och då även på tidigare bokförda värden. Detta påverkade budettiteln gemensamma avräkningskonton och förutsättningarna för beräkningen av internhyran inom tekniska nämnden. Den generella personalomkostnaden (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och pensionsavsättning det vill säga po-pålägg på lönekostnader) bedömdes kunna kvarstå på 40,2 procent för budgetberäkning 2015 men öka till 40,4 procent år 2016 och till 40,5 procent år 2017. Lagstadgad avgift kvarstår om 31,42 procent. I utfallet är omkostnaden mer differentierad i förhållande till den anställdes ålder.

I planeringsförutsättningarna redogjordes även för två områden som kvarstod för fortsatt beredning i budgetarbetet. Viss höjd togs i nivån för budgetmarginalen för att kunna möta eventuella oundvikliga merkostnader för dessa områden.

- Eventuella ekonomiska effekter, utöver vad som redan är omhändertaget i budgetramen i planeringsförutsättningarna, som följd av förändrad organisation för tekniska kontoret.
- Handlingsutrymme för fortsatt analys och klargörande av hemtjänstvolymen, en uppbromsning och om den bedöms som stabil framöver och om de ekonomiska förutsättningarna är i balans med uppdraget.

## Driftbudget 2015 med inriktning 2016-2017

### **Samlat förslag**

Det samlade förslaget till driftbudget beräknas till ett positivt årligt resultat med 18,3 mkr år 2015. Det motsvarar 1,3 procent av summa skatteintäkter och generella bidrag.

Resultatnivå för de kommande åren är 15,9 mkr respektive 15,7 mkr på omkring 1 procent.

netto, tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Prognos 2014	2015	Prognos 2016	2017
Verksamhetens nettokostnader	-1 212 108	-1 296 100	-1 282 332	-1 360 608	-1 410 674	-1 468 938
Skatteintäkter, generella bidrag, fastighetsavgift	1 282 470	1 331 500	1 346 007	1 393 000	1 446 300	1 507 300
Finansnetto	-18 620	-19 910	-16 310	-14 130	-19 700	-22 700
<b>Årets resultat</b>	<b>51 742</b>	<b>15 490</b>	<b>47 365</b>	<b>18 262</b>	<b>15 926</b>	<b>15 662</b>
<b>Resultat, procent</b>	<b>4,0</b>	<b>1,2</b>	<b>3,5</b>	<b>1,3</b>	<b>1,1</b>	<b>1,0</b>
Avgår försäljning anl.tillgångar lanspråktag öronmärkt eget kap.	6 571	-4 800	-557	-6 000	-4 000	-4 000
Balanserat årets resultat	58 313	10 690	46 808	12 262	11 926	11 662

Det samlade förslaget utifrån genomfört budgetarbete i nämnderna tar sin utgångspunkt i:

- Ekerö kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning och finansiella mål för mandatperioden 2010-2014.
- Förutsättningar enligt vad som redogörs för i planeringsförutsättningar och direktiv med budgetramar för 2015 med inriktning för 2016-2017. Kommunfullmäktige juni 2014.
- Ny prognos 2 oktober för skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift.

- Uppdaterat förslag till investeringsbudget och bedömning av likviditetssituationen – omfattningen av egna medel på bank. Effekter på finansiering och reducerat och framskjutet behov av nyupplåning och därmed förändrade finansiella kostnader – ränta på banklån.
- Ny prognos i augusti för pensionskostnader från KPA. Även effekt på finansiella kostnader för ränta pensionsuppräknings.
- Några tekniska justeringar; överenskommelser om revidering av uppdrag och därmed teknisk justering av resurser/budget för kontaktcenter Ekerö Direkt och socialkontor, och mellan stadsarkitektkontor/Byggnadsnämnden och Miljönämnden.
- Nya beräkningar av vissa budgettitlar – gemensamma medlemsavgifter inklusive bidrag enligt beslut om Lovö naturreservat, brandförsvaret (medlemsavgift Sbff och internhyra). Bidrag till Lovö naturreservat enligt beslut som blivit överklagat och därmed uppskjutet – omdisponerat resurs från budgetmarginal för utbetalning på Kommunstyrelsen gemensam post medlemsavgifter och bidrag.
- Nämnders förslag till budget utifrån givna budgetramar i planeringsförutsättningar och vissa äskanden om resurser utöver budgetram. Förslaget inkluderar att tillstyrka en extra satsning IT och pedagogik Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden en tillfällig förstärkning 2015 och utökning därutöver 2015-2017 relaterad krav i lag och uppdrag, samt resurser för förändringsarbete av mer engångsart som inte ryms inom ordinarie ram till Byggnadsnämnden.

I budgetberedningen i tjänstemannaorganisationen har fastställts att inga ytterligare resurser behöver omdisponeras från budgetmarginalen till budgetram för Socialnämnden eller till Tekniska nämnden med anledning av de två i våra identifierade osäkerheterna – hemtjänstvolymerna och uppdrag harmonierad med ersättningsnivåer samt budgeten för de två nya tekniska kontoren.

Inom ramen för budgeterat resultat medges att verksamhetens nettokostnader kan öka med 64 mkr år 2015 jämfört budget 2014. Det motsvarar en kostnadsutveckling med 5 procent. Det är, jämfört utfall under flera år, en hög kostnadsutveckling som i första hand kan relateras till volymutveckling och inte till pris- och lönekostnadsförändring. Jämfört prognos 2014 ökar budgeterade kostnader med 78 mkr eller 6,1 procent.

Jämfört budgetnivåer ökar nettokostnaden i verksamheten 2015 mer än intäkterna från skatt och generella bidrag. Åren därpå ger i beräkningen under denna budgetberedning en mer jämn utveckling – intäkterna utvecklas i stort sett jämt med kostnaderna.

Årlig förändring	2015 jmf progn 14	2015 jämfört föregående års budget	2016	2017
<b>totalt, tkr</b>				
Verksamhetens nettokostnader	-78 276	-64 508	-50 066	-58 264
Summa skatt, utjämnings-, fastighetsavgift, konjunkturstöd	46 993	61 500	53 300	61 000
Finansnetto	2 180	5 780	-5 570	-3 000
<b>totalt, procent</b>				
Verksamhetens nettokostnader	6,1	5,0	3,7	4,1
Summa skatt, utjämnings-, fastighetsavgift, konjunkturstöd	3,5	4,6	3,8	4,2
Finansnetto	-13,4	-29,0	39,4	15,2

Avgörande för resultatnivåerna är att målet för försäljningsintäkter om 20 mkr uppnås årligen. Av dessa beräknas 6 mkr år 2015 och 4 mkr per år 2016-2017 komma från försålda bostadsrätter. Ex-

kluderas den intäkten - som inte kan räknas in i det balanserade resultatet efter balanskravsanalys - är 2018 års budgeterade resultat 12,3 mkr eller 0,9 procent av summa skatt, generella bidrag och fastighetsavgift. För 2016-2017 är resultaten per år nära 12 mkr eller 0,8 procent balanserat resultat. Under 2015 framgår av pågående arbete att det är möjligt uppnå högre resultat än budgetmålet i samband med exploateringen vid Wrangels väg.

### **Förslag till budget omfattar inte:**

- Förslag har tillställts länets kommuner om förändrat huvudmannaskap för hälso- och sjukvårdsinsatser i boende och daglig verksamhet. Förändringen föreslås ske från och med oktober 2015 med skatteväxling 1 januari 2016. Förslag till budget tar inte hänsyn till konsekvenserna för detta i avvaktan på beslut i frågan.
- Statskontoret har till Finansdepartementet överlämnat förslag på ändring av kostnadsutjämnings delmodell för individ- och familjeomsorg. Den ekonomiska effekten för Ekerö kommun beräknas till en försämring om nära 3 mkr per år. Statskontoret föreslår att ändringarna införs från och med år 2016. Enligt Sveriges kommuner och landstings information 30 september är det oklart hur departementet kommer att hantera frågan.
- Eventuella beslut om ändringar i befintligt utjämningsssystem som gäller från 1 januari 2014 då lättnader i inkomstutjämningsavgiften infördes kan inte på något sätt beaktas. Ekerö är en av 14 kommuner som bidrar i inkomstutjämningsystemet och förändringen innebar en betydande förbättring för Ekerös ekonomiska plan.
- Tillkommande kostnader för ändrade pensionsbestämmelser för förtroendevalda, förändringar beslutas i särskilt ärende. Inte heller återfinns kostnadseffekter (utöver vad som ingår i flerårsplan och därmed i förslag till budget 2015-2017) av eventuellt andra beslut om ändrad politisk organisation, arvodesnivåer och partistöd och omfattning av resurser för politiska sekreterare i kostnadsberäkningen för föreslagen budget per budgettitel. Eventuellt tillkommande kostnader utöver vad som ingår i budget för central politisk organisation och revision och för nämndsorganisationen bör beslutas ska omdisponeras från budgetmarginalens budgeterade resurs.

### **Skatteintäkter och generella bidrag**

Finansiering av de kommunala tjänsterna sker, utöver verksamhetens avgifter och de Eu-bidrag och andra bidrag och riktade statsbidrag verksamheten kan söka, via skatteintäkter, generella statsbidrag (kostnadsutjämnings, inkomstutjämnings, regleringsavgift/-bidrag) och kommunal fastighetsavgift. Kommunalskatten är den största inkomstkällan.

I planeringsförutsättningarna - som låg till grund för budgetramar och budgetprocessen - byggde resultat och finansiering av verksamheten på de antaganden som SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) gjorde i sin prognos för budgetförutsättningar i slutet av april 1 samt egen prognos över förändringar i den kommunala fastighetsavgiften. Sedan dess har flera nya budgetprognoser presenterats från SKL. En viss positiv utveckling har skett genom antagande om förbättrad tillväxt i rikets skatteunderlag åren 2014-2015 men en försämring 2016-2017 enligt prognosmodellen. Vårens beräkning innehöll även en liten marginal på i snitt 3,5 mkr per år mellan vad som ingick som ekonomiskt utrymme i planeringsförutsättningarna och 100 procent av SKL:s prognosmodell.

Förslag till intäkter från skatter och generella bidrag som skapar det ekonomiska utrymme för verksamhetskostnader, finansnetto och resultatnivå, utgår från antagande och beräkning i SKL:s prognosmodell av 2 oktober 2014<sup>2</sup>. Den vilar på nuvarande system för utjämnings som infördes

<sup>1</sup> SKL Cirkulär 14:17 (2014-04-29)

<sup>2</sup> SKL Cirkulär 14:38 (2014-10-02)

1 januari 2014. I de nya beräkningarna ingår preliminära beräkningar för kostnadsutjämning och LSS-utjämning och hur prognos för skatteunderlagsutvecklingen påverkar skatteintäkter och inkomstutjämning. Skatteunderlagsprognosen i oktober är oförändrad jämfört den i augusti.

Det slutliga utfallet av inkomstutjämningen för år 2015 kommer att fastställas under december månad. I SKL:s cirkulär 2 oktober uttrycks "Det råder i år en viss osäkerhet kring inkomstutjämnings avgiftsnivå. Socialdemokraterna aviserade i sitt valmanifest att de ämnar ta bort avgiftsminskningen för de 14 kommuner som har högst skattekraft, som infördes från och med 2014. Ett eventuellt beslut kommer i så fall sannolikt att kommuniceras i budgetpropositionen som kommer senast den 15 november. En avgiftsminskning kommer troligen att bli ett nollsummespel för inkomstutjämnings 276 bidragskommuner, vars regleringsbidrag kommer att förbättras ungefär lika mycket som strukturbidraget minskar". Ett sådant beslut är negativt avgörande för Ekerö kommuns intäktsutfall och möjlighet att uppnå budgeterat resultat kommande år.

Den kommunala fastighetsavgiften utgår från SCB:s preliminära beräkning av intäkten 2015 och i likhet med antagandet i intäktsberäkningen i planeringsförutsättningarna har antagits en bedömning om en försiktig utveckling kommande åren baserad på historiska underlag.

Utifrån nuvarande gällande utjämningsystem beräknas summa intäkter från skatt och generella bidrag inklusive fastighetsavgift till 1 393 mkr år 2015. Jämfört året innan en positiv förändring med 64 mkr jämfört budget 2014 eller 47 mkr jämfört prognos 2014. Förändringen motsvarar 4,6 eller 3,5 procent. För de två efterföljande åren prognosticeras summan ökade intäkter till 53 mkr år 2016 och 61 mkr 2017.

Prognos intäkter bygger på Ekerös egen befolkningsprognos. Jämfört beräkning som ingångsvärde i planeringsförutsättningarna är invånarantalet per 1 november året före budgetåret uppräknad med 65 fler invånare. En följd av fler invånare 2014 än vad prognosen anger och motsvarar ungefär 2,1 mkr högre intäkter. Budgeten bygger på SKL:s prognos över skatteintäkter och utjämning till 100 procent enligt beräkningsmodellen. Inga marginaler är inbyggda i intäktsbudgeten.

Hänsyn är inte tagen till eftersläpningseffekter i kostnadsutjämningen i intäktsberäkningen för Ekerö. Invånarantalet ökar återigen på ett sätt som kvalificerar Ekerö för den intäkten. Beräkningen visar dock att det endast rör sig om 9 kronor per invånare, något mindre än 240 tkr år 2015.

netto, tkr	Bokslut	Budget	Prognos	Prognos		
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
Skatteintäkter	1 177 345	1 220 900	1 233 798	1 283 400	1 346 000	1 411 000
Kommunal utjämning	19 190	22 300	22 074	15 500	4 800	-500
LSS-utjämningsbidrag	37 462	40 000	40 338	41 700	42 200	42 800
<b>Summa skatt och utjämning</b>	<b>1 233 997</b>	<b>1 283 200</b>	<b>1 296 210</b>	<b>1 340 600</b>	<b>1 393 000</b>	<b>1 453 300</b>
Kommunal fastighetsavgift	48 472	48 300	49 797	52 400	53 300	54 000
<b>Totalt</b>	<b>1 282 469</b>	<b>1 331 500</b>	<b>1 346 007</b>	<b>1 393 000</b>	<b>1 446 300</b>	<b>1 507 300</b>

En förändring, med nuvarande system, av kommunens skattesats med 10 öre motsvarar år 2015 cirka 6,7 mkr på summa skatteintäkter och utjämning.

Någon effekt genom skatteväxling med landstinget 2016 enligt förslag om ändrat huvudmannskap för hälso- och sjukvårdsinsatser i boende och daglig verksamhet är inte inkluderad i vare sig intäktsberäkning eller verksamhetskostnader.

## **Finansnetto**

I budgeten, jämfört planförutsättningarna från i våras, har gjorts nya beräkningar av finansnettot – finansiella intäkter och finansiella kostnader. Jämfört beräkningen i planeringsförutsättningarna är finansnettot år 2015 14,1 mkr i kostnader och något lägre. Det beror på lägre räntekostnader på pensioner. Även för år 2016 är finansnettot något lägre och 2017 i samma nivå som tidigare bedömt.

tkr	Budget	Pronos		
	2014	2015	2016	2017
<b>Finansiella intäkter</b>	<b>1 500</b>	<b>2 600</b>	<b>1 800</b>	<b>1 800</b>
<b>Finansiella kostnader</b>	<b>-21 410</b>	<b>-16 730</b>	<b>-21 500</b>	<b>-24 500</b>
Varav:				
Räntekostnader pensioner inkl löneskatt	-2 140	-2 410	-3 800	-5 350
Räntekostnader befintliga lån	-17 120	-12 970	-13 400	-14 000
Ränta nya lån	-1 850	-1 050	-4 000	-4 850
Övriga kostnader	-300	-300	-300	-300
<b>Summa finansnetto</b>	<b>-19 910</b>	<b>-14 130</b>	<b>-19 700</b>	<b>-22 700</b>

Utgångspunkten för de finansiella kostnaderna är att först beräkna kostnaderna på befintlig låneskuld till bank, övriga kostnader (aviserings- och transaktionsavgifter). Här föreligger inga förändringar jämfört med antaganden i våras.

Räntekostnader på pensioner har däremot förändrats i den nya beräkningen från KPA. Kostnaden är lägre än vad som ingick i beräkningen i våras.

Till det förs därefter de ekonomiska effekterna av ett lånebehov relaterat det samlade förslaget till investeringsvolymerna de kommande tre åren. Bedömningen är fortsatt att kommunen står inför en investeringspuckel där finansieringen måste kompletteras med nya lån under planperioden. Bedömning är att lånebehovet har skjutits lite framåt i tiden vilket har möjliggjorts genom en förbättrad likviditetsprognos. Beräkningsmässigt görs bedömningen att vid utgången av år 2017 har nya lån på upp mot 180 mkr tagits under planperioden, helårseffekt på räntekostnader år 2018. Investeringsvolymen kommande planperiod är högre nu än vad som var fallet i flerårsplanen för ett år sedan varför belastningen på räntekostnad för nya lån är högre 2016-2017 än vad som ingick i beräkningen i våras. I förslaget kan räntekostnad för nya lån år 2017 vara undervärderad.

De finansiella intäkterna är i samma nivå som beräkningen i våras. Finansiella intäkter beräknas på ränteintäkter och förutsättningar i kommunens ägardirektiv till AB Ekerö Bostäder med borgensavgift och vinstutdelning. I ägardirektiven är lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag (2010:879) styrande. Där återfinns bestämmelser om utdelning. Utdelning från bostadsbolaget uppgår till av ägaren tillskjutet kapital om 4,6 mkr multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan plus en procentenhet. Och om fastigheter säljs med vinst i bolaget ska som huvudregel dessutom utdelning ske till hälften av reavinsten. I utfall 2014 är utdelning 0,2 mkr. År 2015 beräknas utdelning på 1,3 mkr och år 2016 på 0,5 mkr. De högre beloppen beror på planerad fastighetsförsäljning enligt uppgifter från bolaget.

### Verksamhetens kostnader

Förslag till verksamhetskostnader är nettokostnad 1 360,6 mkr år 2015. Det motsvarar en förändring med 64,5 mkr år 2015, eller kostnadsutveckling med 5 procent, jämfört budget 2014. Jämfört prognos 2014 en ökning med 78,3 mkr eller 6 procent.

Som inriktning för år 2016 medges en budget på 1 410,7 mkr eller en förändring med 50 mkr / 3,7 procent och för 2017 ökar kostnaden med 58,3 mkr eller 4,1 procent till nettokostnad 1 468,9 mkr.

	FÖRSLAG BUDGET		
	2015	2016	2017
(tkr, inkl interna transaktioner)			
<b>DRIFREDOVISNING, netto</b>			
<b>Nämnder, Kommsnstyrelse &amp; övr budgettitlar</b>			
Barn- och utbildningsnämnden	-728 800	-755 650	-786 500
Socialnämnden	-471 620	-492 390	-514 200
Kultur- och fritidsnämnden	-35 600	-36 600	-37 400
Byggnadsnämnden inkl bostadsanpassning	-9 770	-9 530	-9 460
Miljönämnden	-2 820	-2 920	-3 030
Teknisk nämnd	-15 670	-16 700	-17 780
-- Tekniska balansenheter Renhålln.	0	0	0
Central politisk organisation	-10 250	-9 785	-9 900
Revisionen	-1 028	-1 028	-1 028
Överförmyndaren	-1 795	-1 835	-1 890
<b>Kommunstyrelsen</b>			
- Kommunledningskontor	-71 970	-74 210	-76 580
- Brandförsvaret	-22 800	-23 410	-24 020
- Gem medlemsavgifter & bidrag	-1 685	-1 715	-1 750
Ks - Budgetmarginal	-8 000	-7 800	-7 800
Ks - Gem avräkningskonton	3 800	5 500	5 000
- Infrastrukturbidrag statlig	-2 600	-2 600	-2 600
Ks - Reavinst försäljningar	20 000	20 000	20 000
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-1 360 608</b>	<b>-1 410 674</b>	<b>-1 468 938</b>

Budgetförslaget har sin utgångspunkt i planeringsförutsättningarnas budgetdirektiv och budgetramar och med hänsyn tagen till förändringar i befolkningsprognos med påverkan på volymer, bedömning av prognos 2014 års effekter i volym- och prisförändringar. Inriktningen för åren 2016-2017 är i huvudsak baserad på samma uppdrag som år 2015 men med volym- och prisutveckling. Förändringar i uppdrag för verksamheten är närmare återgett i nämndernas förslag till budget. Budgeten innehåller inga besparingar eller förändringar i negativ bemärkelse jämfört nuvarande uppdrag. Det råder ett ständigt uppdrag i verksamheten att fortsätta det ständiga förbättringsarbete.

Jämfört planeringsförutsättningarna har 0,6 mkr budget omdisponerats från kommunledningskontor tillbaka till socialkontoret som följd av ny överenskommelse om uppdrag för Ekerö Direkt. Från stadsarkitektkontoret till miljö- och hälsoskyddskontoret har 0,2 mkr omdisponerats av budget, även det är relaterat till administrativa uppgifter och uppdragen Ekerö Direkt. Av det följer att budgetramen har "tekniskt" justerats för Socialnämnden, Kommunstyrelsen, Byggnadsnämnden och Miljönämnden.



Den förnyade pensionsberäkningen från KPA påverkar budgettiteln Kommunstyrelse - Gemensamma avräkningskonton. Kostnaden beräknas till 0,6 mkr högre år 2015 och reducerar budgeterad nettointäkt. För år 2016 visar beräkningen i gengäld 0,5 mkr lägre kostnad och ökar budgeterad nettointäkt. Jämförelsen är med budgetramen i planeringsförutsättningarna. I övrigt görs bedömningen om inga förändringar av budget.

Kommunstyrelsens post för medlemsavgifter i arbetsgivarorgan och kommunövergripande medlemsförbund har setts över. Jämfört budgetram i planeringsförutsättningarna är antaganden om kostnader för medlemsavgifter marginellt justerats. Här har även kostnaden "parkerat" avseende beslut om bidrag till Lovö naturreservat. Kommunstyrelsen beslutade om att resurs skulle omorganiseras från budgetmarginalen och införlivas i budget.

Budgeten för brandförsvaret omfattar medlemsavgiften till Sbff och internhyror till fastighetskontoret. Budget 2015 är densamma som ramen i planeringsförutsättningarna. En mindre justering uppåt har skett avseende inriktningsbudget 2016-2017 för att anpassa budgeten till hyreskostnad.

Budget för revisionen bereds av Kommunfullmäktiges presidie. Äskandeför 2015 har inkommit som är på samma kostnadsnivå som 2014. Justering har skett jämfört budgetramen i planeringsförutsättningen som räknade med viss uppräknings av arvode. På samma sätt som föreslaget att omorganisering sker från budgetmarginalen för att anpassa arvoden i nämnder, fullmäktige och styrelse för den nya mandatperioden föreslås ske för revisionen.

I det sammanställda förslaget till budget från Kommunledningskontor – Ekonomienheten har resurser utöver ramarna även tillförts till Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Byggnadsnämnden. Sammanlagt motsvarar det 2,6 mkr år 2015, 2 mkr år 2016 och 1,6 mkr år 2017. Resursförstärkningen har äskats i nämndernas beslut. I tjänstemannaorganisationen har under budgetberedningen förts dialoger om merparten av dessa. Då det ekonomiska utrymmet medger en mindre ökning av budgeten utöver ramarna och "nyttan" av föreslagen förstärkning är tydlig föreslår ekonomienheten att det politiska beslutet är att medge denna ramutökning.

- Barn- och utbildningsnämnden äskar 1 000 tkr per år utöver budgetramen för kompletterande IT-satsning i grundskolan. Pågående arbete behöver samordnas och systematiseras.
- Socialnämnden äskar 1 100 tkr för år 2015 och 550 tkr vardera åren 2016-2017 utöver budgetram. Utökade resurser till socialkontoret med anledning av stärkt lagstiftning kring utredning och beslut vad gäller barn och unga samt behovsanpassad bemanning i särskilt boende.
- Byggnadsnämndens budget föreslås förstärkas med 500 tkr år 2015, med 450 tkr år 2016 och 50 tkr år 2017. Bakgrunden är 200 tkr år 2015 och år 2016 för genomförande av tematiskt tillägg LIS vilket är kopplat till framtagandet av ny översiktsplan under mandatperioden. 200 tkr år 2015 och år 2016 för övergång till höjdsystem RH 2000, det är önskvärt att alla kommuner ska ha gjort det till halvårsskiftet 2016. Samt att befintlig webbkarta inte svarar upp mot dagens krav vilket beräknas kosta 100 tkr år 2015 och därefter en driftkostnad om 50 tkr per år.

Ekonomienheten noterar även att Byggnadsnämnden äskar 500 tkr i utökad ram för tillsättning av tjänst för att upprätthålla lagkrav, enligt PBL, gällande nämndens uppdrag om tillsyn. Ekonomienheten föreslår inte en sådan förstärkning. Däremot ska det tydliggöras att vid tillsättande av vakant tjänst som finns i kontorets budget finns risk för att utfallet av nettokostnaden överstiger nettobudget som följd av att ärenden som handläggs sannolikt inte kommer inbringa den intäktsnivå som förutsätts i relationen mellan personalkostnader och verksamhetsintäkter.

## **Sammanfattning av budget för nämnder och Kommunstyrelse**

# Barn- och ungdomsnämnden

## **Måluppfyllelse**

Målen är koncentrerade inom tre huvudområden:

Kunskap, Trygghet och Inflytande/valfrihet. Varje område har en uppskattad måluppfyllelse på 2,0. Det genomsnittliga meritvärdet för elever i åk 9 har under de senaste fem åren stadigt ökat och Ekerö kan numera räknas till de 14 kommuner i landet som har de högsta meritvärdena. Det genomsnittliga meritvärdet för elever i åk 9 vårterminen 2014 är 237,1 och har därmed ökat sedan föregående år. Meritvärdet kan inte jämföras med tidigare år eftersom eleverna får betyg i fler ämnen än tidigare. Nämndkontoret förväntar sig att Skolverket kommer med direktiv till hur årets resultat kan jämföras med föregående års resultat.

## **Prioriterade uppdrag**

För att öka måluppfyllelsen är följande prioriterade områden:

- Fortsatt fokus på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.
- Öka andelen behöriga lärare
- Öka andelen högskoleutbildade pedagoger i förskolan
- Öka andelen fritidspedagoger i fritidshem
- Stimulera fler pedagoger att bli forskarmeriterade och också ge dem möjlighet att delta i ett uppstartat nätverk för pedagogdoktorander.
- Erbjud omsorg på tid då förskola och fritidshem inte erbjuds.
- Barn och elever i kommunen ska uppnå "digital simkunnighet".

## **Satsningsområden 2015**

- Utvecklingsarbete med fokus på genomlysning av det systematiska kvalitetsarbetet på olika nivåer där arbetsgruppen ska ta fram förslag avseende mål och indikatorer för värdegrundsarbetet samt metoder för uppföljning av trygghet, studiero och kränkande behandling. Förslag presenteras under 2015.
- En samlad elevhälsoplan ska utformas och redovisas 2015.
- Under 2015 kommer förslag på uppföljningar och utvärderingar att tas fram som lyfter fram och synliggör Fritidshemmens viktiga uppdrag.
- Särskilda medel för kompetensutveckling avsätts med 1 875 tkr för att främja högre måluppfyllelse inom grundskolan och 400 tkr för förskolan.
- 800 tkr avsätts för att ge upp till 17 pedagoger inom förskolan möjlighet att studera till förskollärare.
- 740 tkr avsätts till Förskolläraryftet II som riktar sig till förskollärare och förskolechefer med syfte att stärka kompetensen för ökad måluppfyllelse.
- 100 tkr avsätts för att stimulera pedagoger till forskning.
- 400 tkr i anslag är avsatt för pedagogisk utveckling i förskolan för att öka möjligheten till högre måluppfyllelse.
- 90 tkr som allmän förstärkning och ledningsresurs Kommunens öppna förskolor och familjecentral har ett stort antal besökare.
- 300 tkr Pedagogisk omsorg i form av familjedaghem för att ge verksamheten förutsättningar att finnas kvar.



## Resursfördelning

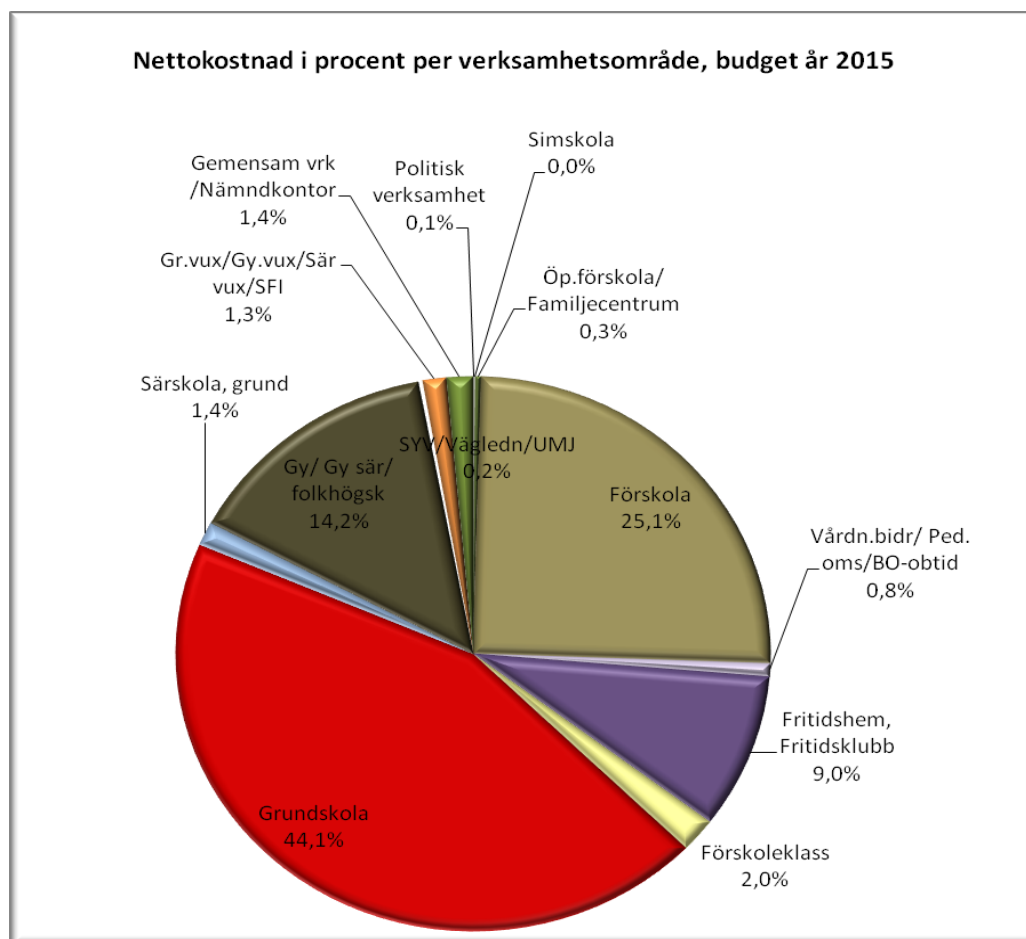
Nettokostnaden i budget för 2015 uppgår till 727 800 tkr, vilket är en ökning med 3,8 procent (+ 26 420 tkr) jämfört med 2014 års budget. Ökningen bygger på budgetförutsättningarna kring löneökningar, prisändringar och volymförändringar. En sänkning av de interna räntekostnaderna innebär minskade lokalkostnader för befintliga lokaler samtidigt som kostnaderna ökar med anledning av nya och renoverade skollokaler. Skolan förstärks med 100 tkr som avser ökade kostnader för att ta emot lärarstudenter. Utöver detta ingår förstärkningar med anledning av regeringens budgetproposition 2014. För kommande år avser det mindre förstärkningar avseende gymnasieskola och komvux. Från 2016 ingår i ramen även förstärkning för utökad undervisning i matematik i år 4-6.

Förskolan har en nettokostnad på 190 789 tkr. Grundskolan inklusive förskoleklass, grundsärskola och skolbarnomsorg har en kostnad på 411 380 tkr. Gymnasieskolan har en kostnad på 103 235 tkr och vuxenutbildning 11 084 tkr. Gemensam verksamhet inkl nämnd och nämndkontor har en kostnad på 11 312 tkr.

Utöver detta äskar nämnden en utökning av budgetramen med 1 000 tkr per år under perioden 2015-2017, för genomförande av IT-satsning i grundskolan. IT blir allt viktigare och OECD har identifierat digital kompetens som en av åtta nyckelkompetenser alla behöver ha med sig från sin utbildning. EU-kommissionen har tagit fram en handlingsplan för att främja nytänkande och utveckling av digital kompetens i Europas skolor. En IT-satsning kan beskrivas som att Ekerös elever ska lämna grundskolan med en "digital simkunnighet".

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Förslag till budget		
	2013	2014	2014	2015 <sup>1</sup>	2016 <sup>1</sup>	2017
Intäkter	-62 299	-61 601	-51 457	-52 530 <sup>1</sup>	-53 236 <sup>1</sup>	-54 143
Kostnader	734 857	755 381	752 837	780 330 <sup>1</sup>	807 886 <sup>1</sup>	839 643
<b>Nettokostnad</b>	672 559	693 780	701 380	727 800 <sup>1</sup>	754 650 <sup>1</sup>	785 500
Förändring jämfört föregående år, tkr				26 420 <sup>1</sup>	26 850 <sup>1</sup>	30 850
, procent				3,8 <sup>1</sup>	3,7 <sup>1</sup>	4,1
<b>BUNs nettoram</b>				727 800 <sup>1</sup>	754 650 <sup>1</sup>	788 000
Förändring nettoram jämfört föregående år, procent				3,8% <sup>1</sup>	3,7% <sup>1</sup>	4,4%

För 2017 redovisas ett överskott på 2 500 tkr som i dagsläget inte tas i anspråk. Det är dock angeläget att öka personaltätheten inom förskolan som i dagsläget har fler barn per anställd än flera av kommunerna i länet.



I nedanstående tabell ses volymutveckling för budgetperioden.

	Budget 2014	Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Förändring över åren i "antal"		
						Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Förskola	1 773	1 776	1 771	1 755	1 775	-3	-16	20
Skolbarnsomsorg	1 693	1 734	1 770	1 801	1 807	77	31	6
Fritidsklubb, antal anmälda	659	648	659	667	669	0	8	2
Förskoleklass	447	449	448	446	424	2	-2	-22
Grundskola	3 674	3 677	3 804	3 925	4 021	130	121	96
- Åk 1-6	2 569	2 588	2 653	2 688	2 728	84	34	40
- Åk 7-9	1 105	1 089	1 150	1 237	1 293	46	87	56
Särskola	27	23	22	22	22	-5	0	0
Gymnasieskola	1 009	981	954	942	969	-55	-12	27
Elever Ekerö individuella gymnasium	38	33	38	38	38	0	0	0
Elever Gymnasiesärskola	18	17	18	18	18	0	0	0

### **Förändringar jämfört föregående år**

Nedan återfinns några ekonomiska effekter av förändringar som ej bygger på volymbaserad ersättning år 2014.

- 250 tkr avsätts för att möjliggöra för pedagoger inom fritidshemmen att till viss del vidareutbilda sig till fritidspedagog på arbetstid.
- Utökad ersättning till öppna förskolor som allmän förstärkning och ledningsresurs 90 tkr

- Förstärkning till familjedaghemens verksamhet för att ge förutsättningar att finnas kvar som alternativ 300 tkr.
- I budget är 2 125 tkr avsatt för att förskolor i kommunen ska servera frukost (både kommunala och fristående)
- Anslaget till Modersmål utökas med 50 tkr pga ökad volym
- 300 tkr avsätts till 25 procent skolpsykolog och 25 procent skolsköterska för att utöka elevhälsans personal då antalet elever i grundskolan ökar.
- Antalet elever med stora behov ökar, anslaget till området ökas med 900 tkr
- En mindre intäktsökning görs genom höjning av anmälningsavgiften till fritidsklubb från 300 kr till 350 kr per termin.
- En utökning av SYV-tjänst 70 procent främst som följd av ökat antal vuxenstuderande och ett ökande behov av vägledning.

Utöver ovanstående har en organisatorisk förändring skett i och med att nämndkontoret tar ett helhetsgrepp kring den systematiska uppföljningen och analysen av skolornas arbete med elevhälsa, inklusive arbete med särskilt stöd. Motsvarande medel för en kvalificerad nyckelbefattning med ansvar för detta ingår i nämndkontorets budget.

Inom gymnasieskolan har snittkostnader per elev/år sjunkit och budget 2015 är därför justerad utifrån förändringen.

När det gäller Yrkvux (gy vux) råder osäkerhet om statsbidragen kommer att fortsätta. I budget år 2015 ingår inte statsbidrag för höstterminen och ingen kostnad för utbildningsplatser.

### ***Effektiviseringar***

En översyn av Ekerö resursteam har genomförts med förslag till riktlinjer och processer för insatser för barn och elever i behov av särskilt stöd. Översynen leder till förändringar som ger både nämndkontoret och produktionsområdet tydligare roller och ansvar som beställare och utförare vilket bör leda till en effektivare verksamhet.

Vägledningssamtal bedöms ge en högre genomströmning i ungdomsgymnasiet och därmed en högre effektivitet. Arbetet med gymnasieuppföljning och handläggning av år 4 ansökningar bedöms ha lett till förbättrad kostnadseffektivitet och användning av resurser inom rätt skolform.

Ekerö erbjuder distansutbildning inom Vuxenutbildningen. Distansutbildningen bedöms jämfört köpta platser i annan regi som mycket kostnadseffektiva. Under året kommer en ny upphandling av Vuxenutbildning att genomföras i samarbete med andra kommuner vilket förväntas ge en bättre kostnadseffektivitet.

### **Framtid**

Inom budgetperioden ökar antalet barn och unga i kommunen måttligt men accelererar mot slutet av perioden. Vid år 2018, förväntas antalet barn och unga i åldrarna 0-15 år ha ökat med ca 600 individer. I ett 3-5 års perspektiv är en mindre

kapacitetsökning sannolikt tillräcklig och kan tillgodeses med utökning av de mindre F-5 skolorna i samband med anpassning av den kommunala skolorganisationen till den nya läroplanen, LGR 11. Det kräver mindre investeringar och planarbete än att uppföra en ny skola i centrala Ekerö. I perspektivet, 5 – 10 år, tillkommer ytterligare lokalbehov, främst i centrala Ekerö.

Tillgången på förskoleplatser inom fyra månader är god med viss risk för utökat behov på Färingsö. Vid framtida utbyggnad av Ekerö centrum och Jungfrusund finns behovet av förskoleplatser med inom ramen för bostadsbebyggelsen.

För att möta läroplanens intentioner för förskola och skola och nå ökad måluppfyllelse är det angeläget att öka andelen högskoleutbildade pedagoger resp behöriga lärare genom att uppmuntra till vidareutbildning.

Från och med hösten 2014 erbjuder kommunen möjlighet att genom bemanningsföretag få hjälp med omsorg på tid då förskola och fritidshem inte erbjuds (obekväm arbetstid). Efterfrågan på tjänsten är för närvarande inte känd och det är framöver angeläget att följa utvecklingen av behovet av denna typ av omsorg.

Digitalisering av förskole- och skolverksamheter har vuxit från att vara ett utvecklande inslag i verksamheten till ett av de centrala uppdragen för alla skolor. Det pratas om "Digital simkunnighet". Det behövs en samordning och systematisering av de insatser och projekt som dragits igång för att nå önskad effekt.

Försök att bilda en för länet gemensam vuxenutbildningsregion är i dagsläget inte aktuellt. Initiativ har tagits av KSL om att ta upp förnyade samtal om förutsättningarna att i ett längre perspektiv skapa en länsgemensam vuxenutbildningsregion. I samarbete med några andra kommuner i länet pågår arbete för att göra en upphandling av vuxenutbildning när den nuvarande löper ut i juli 2015.

### **Risker**

I dagsläget och de närmaste åren är tillgången på förskoleplatser god på många platser i kommunen men det finns en risk att den kan bli begränsad på Färingsö tidvis under året. En ökad inflyttning utöver befolkningsprognos framöver utgör en risk när det gäller möjligheten att erbjuda förskoleplats inom fyra månader.

Volymutvecklingen inom SFI och vuxenutbildningen kommer att öka kommande år men är svårbedömd ur ett volymperspektiv men främst ur ett kostnadsperspektiv då kostnadsutvecklingen inom SFI varierar kraftigt beroende på den enskildes behov utifrån studievana/studiebakgrund.

### **Ekonomienhetens förslag till budget**

Förslag till budget i enlighet med budgettram med tillägg med 1 000 tkr per år 2015-2017 för genomförande av satsning på utveckling inom det IT-pedagogiska området.

Budget 2017 är nedräknad med 2 500 tkr av nämnden genom att kompensation för demografiks förändringar för hög jämfört nämndens egen beräkning.

# Socialnämnden

## **Måluppfyllelse**

Kommunfullmäktige har fastställt sex mål för socialtjänsten vilka gäller sedan 2010. Måluppfyllelsen för samtliga mål ligger på 2,0. Målen karaktär som inriktnings-/strävansmål anses, för att de ska kunna betraktas som helt uppfyllda, kräva en mycket hög kvalitetsnivå. Tendensen mot ytterligare måluppfyllelse för tre av målen bedöms dock som positiv.

## **Prioriterade uppdrag/satsningsområden**

Prioriterade uppdrag/satsningsområden för att öka måluppfyllelsen:

- Driftbudget för IT/verksamhetssystem har stärkts. Tillsammans med de resurser som ligger i investeringsbudget för nya projekt ger budgetförslaget stöd för fortsatt utveckling i enlighet med Socialnämndens plan för eHälsa.
- Fortsatt utveckling inom området eHälsa bland annat genom fortsatt implementering av socialtjänstens nya verksamhetssystem hos fler utförare, införande av e-tjänster för medborgarna, övergång från analoga till digitala trygghetslarm, insats-/tidrapportering inom hemtjänsten samt utrednings- och beslutsstöd för handläggare ÅBiC (Åldres Behov i Centrum). Socialnämndens plan för eHälsa utgör plattform för detta utvecklingsarbete.
- Utbyggnad av särskilt boende för äldre samt boende för personer med funktionsnedsättning. Nytt särskilt boende i Stenhamra med 64 lägenheter. Beslut om tilldelning i upphandlingen avseende fastigheten kommer att kunna fattas i december 2015. Tillfälliga paviljonger vid Färingsöhemmet för att möta platsbehovet i avvaktan på det särskilda boendet i Stenhamra. Hyreskostnad för paviljonger baseras på förutsättningen att dessa uppförs i två etapper, 9 platser från 1 mars 2015 och ytterligare 9 platser 1 mars 2016. Ny bostad med särskild service/gruppboende i Skärvik, Roshagen med 6 lägenheter. Budget utgår från att boendet är klart för driftstart från 1 augusti 2015.
- Ny servicelokal i Ekerö tätort medger utbyggnad av bostad med särskild service enligt LSS.
- Medverkan i Palliativt Kunskapscenter, ett kunskapscentrum för palliativ vård och omsorg.
- Fortsatt utveckling mot tidiga insatser i öppenvård på hemmaplan för barn, ungdomar och vuxna i behov av stöd och behandling. Som en plattform för detta arbete startas i oktober 2014 en öppenvårdsenhet för familj, barn och unga. Uppdraget är att erbjuda råd och stöd som service men även behandling och stödinsatser efter individuellt beviljat bistånd.
- Implementering av stärkta krav i Socialtjänstlagen vad gäller stöd och skydd för barn och unga i familjehem, jourhem eller HVB-hem.

- Permanentning av råd- och stödverksamhet till föräldrar i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden.
- Utveckling av arbetssätt och tjänsteutbud för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar med inriktning att ge stöd till självständighet.
- Fortsatt förbättring av service och tillgänglighet till socialtjänsten bl a genom Ekerö Direkt.
- Utökning av personalresurser för flyktingmottagandet och mottagandet av ensamkommande asylsökande barn.

### Resursfördelning

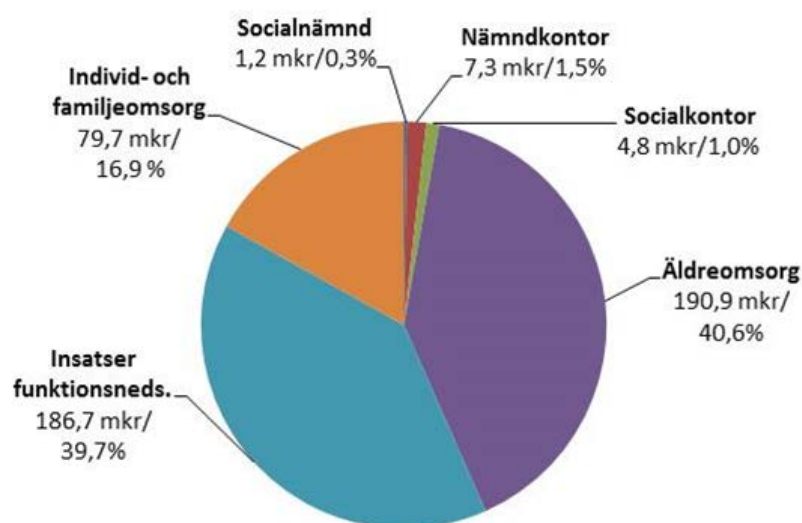
Nettokostnaden i budget för 2015 uppgår till 470,5 mkr. I förhållande till innevarande års budget är ramen utökad med ca 18,8 mkr (4,2 procent).

I anslutning till förslag till driftbudget lämnas äskande utöver anvisad budgetram om 1 100 tkr år 2015, 550 tkr år 2016 och 550 tkr år 2017. Äskandet gäller utökning med två handläggare år 2015 (varav den ena tjänsten är en tillfällig förstärkning för 2015) och för 2016-2017 en handläggare. Förstärkningen sker med anledning dels av stärkt lagstiftning kring utredning och beslut vad gäller barn och unga, dels nya föreskrifter kring behovsanpassad bemanning i särskilt boende. Sistnämnda tjänst avser en tillfällig resurs under framtagande av nya rutiner och omprövning av samtliga beslut. I budgetförslaget är hänsyn tagen till omdisponering av uppdrag och resurser från socialkontoret till Ekerö Direkt motsvarande två årsarbetare.

tkr	Utfall 2013	Prognos 2014	Budget 2014	Förslag till budget		
				2015	2016	2017
Intäkter	48 951	48 790	47 279	52 528	53 747	54 707
Kostnader	-474 327	-481 526	-499 044	-523 049	-545 587	-568 357
<b>Nettokostnad</b>	<b>-425 376</b>	<b>-432 736</b>	<b>-451 765</b>	<b>-470 520</b>	<b>-491 840</b>	<b>-513 650</b>
Förändring jämfört föregående år, tkr				-18 755	-21 320	-21 810
, procent				4,2	4,5	4,4

80 procent (377,8 mkr) av Socialnämndens nettobudget är äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning.

## Budgetförslag 2015 (470,5 mkr)



### *Volym*

Budgetförslaget utgår från befolkningsprognos, trendframskrivningar samt antaganden om volymförändringar. Volymantaganden medger en fortsatt men måttfull volymutveckling. Volymutvecklingen är svårbedömd då den styrs av enskilda människors behov. Små volymavvikelser kan medföra stora kostnadsavvikelser såväl positivt som negativt. Som exempel kan nämnas att en årsplats i särskilt boende för äldre representerar en kostnad på ca 700 tkr, en plats i bostad med särskild service enligt LSS en kostnad om ca 1,4 mkr och en plats i LVM-vård för personer med missbruksproblematik ca 1,3 mkr. Från en kraftfull ökning av hemtjänstvolymerna under 2011, 2012 och delvis 2013 har volymutvecklingen det senaste året avmattats. Antalet brukare av hemtjänst antas fortsätta öka som en följd av den demografiska utvecklingen. Däremot har den genomsnittliga tiden per brukare minskat. Budgetförslaget för 2015 anpassas till volymförändringen 2014 och utgår från ett antagande om tillkommande volymer. I förhållande till prognostiserat volymutfall för 2014 innebär det en utökning med ca 5.700 timmar. Antalet ansökningar om korttidsvistelse förväntas öka. Budget ger förutsättningar för att utöka uppdraget till Knalleborgs korttidshem för att ta emot 25 barn (från 20 barn 2014).

### *Priser och ersättningar*

Ersättningsnivåerna till intern produktion är förhandlade och ger förutsättningar för bibehållet uppdrag och kvalitet där effektiviseringar inom ramen för uppdraget är beaktade. För övriga priser och ersättningar i avtal och enstaka platser utgår förslaget från faktisk prisnivå per juli 2014 med hänsyn taget till prisjustering baserat på SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

### *Effektiviseringar*

Budgetförslaget utgår från att stärkt stöd och uppföljning kring unga vuxna och långvarigt bidragsberoende ger effekt 2015. Införande av inrapportering av exakt utförd tid i hemtjänsten beräknas leda till sänkt kostnadsbild.

### **Förändringar jämfört föregående år**

Utökning med anledning av nya föreskrifter gällande behovsanpassad bemanning i särskilda boenden (en tillfällig resurs under 2015) samt stärkt lagstiftning kring utredning och beslut vad gäller barn och unga (en permanent resurs från och med 2015).

Teknisk justering till följd av intern omorganisation där budget för utvecklingsledare (1,0 tjänst) överförs från socialkontoret till nämndkontoret.

Utökning av personalresurser (motsvarande 0,5 tjänst) för flyktingmottagandet och mottagandet av ensamkommande asylsökande barn. Den utökade kostnaden finansieras helt med statsbidrag.

Förslag har tillställts länets kommuner om förändrat huvudmannaskap för hälso- och sjukvårdsinsatser i boende och daglig verksamhet. Förändringen föreslås ske fr o m oktober 2015 med skatteväxling fr o m 2016. Budgetförslaget tar i avvaktan på beslut i denna fråga inte hänsyn till konsekvenser för detta.

Anslaget för stöd till ideella insatser har sänkts som en konsekvens av att verksamheten kvinnojouren Solna-Sundbyberg-Ekerö upphört.

Förslag till överenskommelse med Stockholms läns landsting vad gäller förvaring av avlidna vid Karolinska sjukhuset är under framtagande. I budget beaktas ett antagande vad gäller kostnader.

Nämnden fattar beslut i följande avgiftsärenden för 2015: besök vid rehabiliteringspoolen vid Ekgården, luncher vid verksamheterna Ekdungen, Solrosen, Kajutan och Stockbygården samt även för måltidsavgifter för korttidsvistelse och korttidstillsyn.

### **Framtid**

Bland några prioriterade områden för socialnämndens fortsatta fokus kan nämnas;

- Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre vilket medför behov av ytterligare särskilt boende men också utbyggnad av stödformer i hemmet.
- En ökning av målgruppen unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar vilken ställer krav på utveckling av nya arbetssätt och tjänster för att möta dessa ungas behov på det bästa men också mest kostnadseffektiva sättet.
- Eventuell kommunalisering av hemsjukvården vilken, förutom det föreslagna hälso- och sjukvårdsansvaret i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS, på sikt även kan komma att omfatta ordinärt boende.

### **Risker**

Det finns risk för avvikelser gentemot de volymantaganden som gjorts för olika verksamheter i budgeten, kan komma att påverka kostnadsbilden negativt. Detta gäller t ex avvikelser från antagande om kostnadsutveckling för externt köpta platser.



Beräknad behovsutveckling både för hemtjänst och särskilt boende utgår från antaganden baserade på trendframskrivningar med utgångspunkt från befolkningsprognosen. Förändrade behov jämfört med dessa antaganden påverkar kostnaderna där små volymavvikelser kan innebära stora kostnadsavvikelser. Ett annat område där volymantagandet bedöms vara särskilt känsligt är boende enligt LSS. Budgetförslaget utgår från ett antagande om volymer baserat på socialkontorets bedömning kring enskilda individer men det bör understrykas att det finns en rad osäkerhetsfaktorer kring om och i så fall när dessa tillkommer.

Budgetförslaget beaktar inga konsekvenser med anledning av nya föreskrifter om behovsanpassad bemanning i särskilda boenden vilka gäller fr o m mars 2015.

Inga hänsyn har tagits till ett eventuellt förändrat huvudmannaskap för hälso- och sjukvårdsinsatser i boende och daglig verksamhet LSS. Förslag har tillställts länets kommuner på remiss i vilka förändringen föreslås ske fr o m oktober 2015 med skatteväxling fr o m 2016.

Kostnaden för förvaring av avlidna är en uppskattad kostnad i avvaktan på förslag till länsgemensam överenskommelse vilken förväntas hösten 2014.

### **Ekonomienhetens förslag till budget**

Förslag till budget i enlighet med budgettram med tillägg för resursförstärkning för två handläggartjänster motsvarande 1 100 tkr år 2015. En av tjänsterna är en för året tillfällig förstärkning. För att medge avlastning för övriga handläggare så alla kan införliva de nya rutinerna i sin arbetsprocess/ alternativt avgränsat uppdrag för framtagande av nya rutiner och omprövning av samtliga beslut. Den andra tjänsten avser en permanent förstärkning som effekt av stärkt lagstiftning kring utredning och beslut vad gäller barn och unga varför budgettram 2016 och 2017 föreslås förstärkas med 550 tkr vardera år.

# Kultur- och fritidsnämnden

## Måluppfyllelse

Av de sex uppsatta målen uppnås en genomsnittlig måluppfyllelse på i genomsnitt 2,0. Målen finns inom områden som ökad tillgång till och ökad valmöjlighet till kultur- och fritidsverksamhet och att ta tillvara engagemang kring kulturmiljöer och kulturarv.

## Prioriterade uppdrag

För att öka måluppfyllelsen är följande områden prioriterade: En fortsatt utveckling av kulturhuset och bibliotekets tillgänglighet, kulturskolans bredd, ökat föreningsstöd och uppsökande och utåtriktat ungdomsarbete samt arbete kring kulturmiljöer och kulturarv.

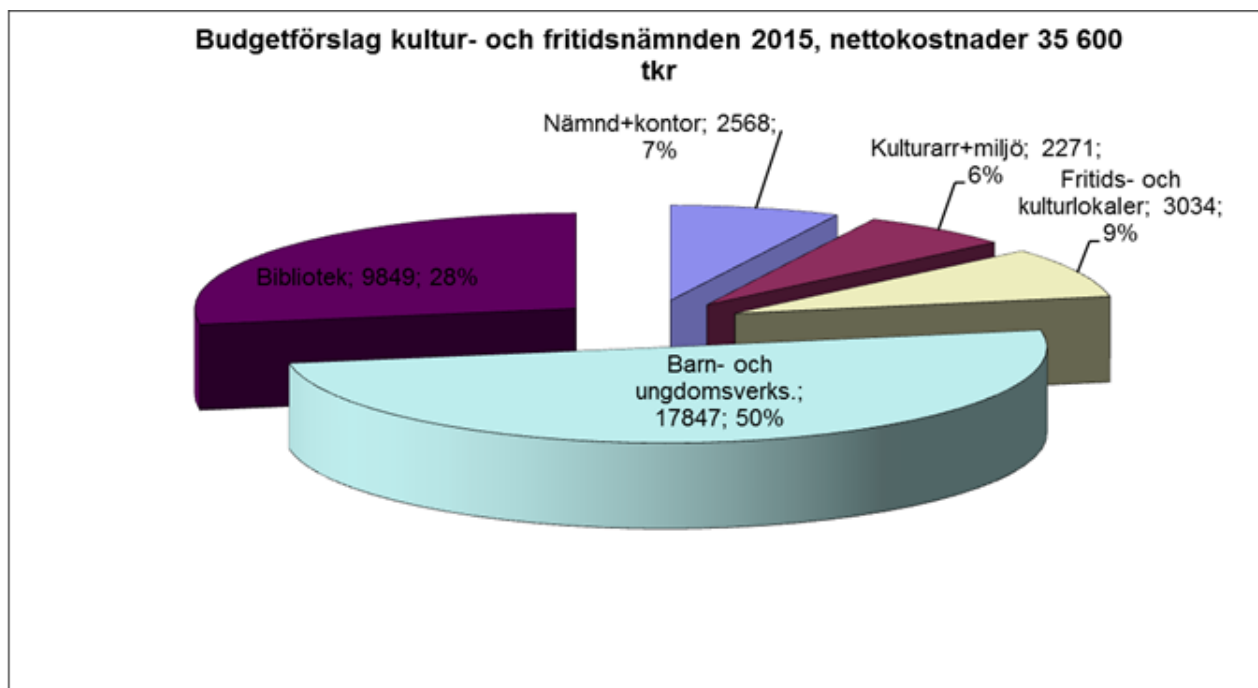
## Satsningsområden

- Ökad tillgänglighet till bibliotekets tjänster genom framtaget programförslag till lokallösning för kulturhuset
- Ökade öppettider för biblioteket på helger.
- Idrottsföreningar ska erbjudas möjlighet att delta i olika processarbeten med målet att idrottsutövande ska upplevas positivt och inkluderande.
- Fritidsgårdens uppsökande arbete och arbetet med platsobunden verksamhet utökas.
- Verksamheter för unga (Fritidsgård, Kulturskola, Aktivitetsbyrån) skapar nya vägar in för målgruppen bla genom nya samverkansformer.
- Aktivitetsbyrån skapar tillsammans med Fritidsgården strukturer och former för ungas inflytande.
- Lättillgänglig information om kulturmiljöer via web och annat informationsmaterial tas fram under 2015.
- Kulturmiljöunderlag som säkrar kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i kommunen ska fortsatt tas fram.

## Resursfördelning

Förslag till kultur och fritidsnämndens budget och totala omslutning uppgår 2015 till 35 600 tkr en höjning med 2,7 procent jämfört med 2014. Budgetramen är även förstärkt för demografiska förändringar barn och unga jämfört budget år 2014.

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Förslag till budget		2017
	2013	2014	2014	2015	2016	
Intäkter	-443	-890	-790	-840	-890	-940
Kostnader	34 247	35 250	35 450	36 440	37 490	38 340
<b>Nettokostnad</b>	<b>33 705</b>	<b>34 360</b>	<b>34 660</b>	<b>35 600</b>	<b>36 600</b>	<b>37 400</b>
Förändring jämfört föregående år				940	1 000	801
				2,7%	2,8%	2,2%



### ***Förändringar jämfört föregående år***

Starten av "Ekerö Direkt" i januari 2015 kommer att innebära avlastning för fritidshandläggaren vad avser främst bokning av kommunens lokaler.

I inriktningsbudgeten 2014 för år 2015 fanns vissa förstärkningar för ungdomsarbete och aktivitetsstödet till föreningslivet samt höjning av vissa hyresintäkter. Till detta kommer ökad ersättning för befolkningsökning med +100 tkr, omläggning av rutiner för lokalvård +225 tkr och +200 tkr i lägre lokalhyror. Följande satsningar är därmed möjliga för 2015:

Ökad tillgänglighet bibliotek	170 tkr
Breddat uppdrag kulturskola	100 tkr
Utåtriktat ungdomsarbete	230 tkr
Föreningsstöd	35 tkr
Nämnd, utbildning nya ledamöter	49 tkr
<b>Utökad ram, minskade lokalkostnader</b>	<b>+525 tkr</b>
Nettoförändring	59 tkr

### ***Effektiviseringar***

Det arbete som gjorts med att fylla upp grupper i kulturskolan och utveckla verksamheter som ger många barn plats har inneburit ett kraftigt ökat elevantal, 146 fler elever under en tvåårsperiod.

Sett över en treårsperiod har driftskostnaden per invånare sjunkit med 13 procent för biblioteksverksamheten vilket skapar möjligheter för utökade öppettider. Utöver befolkningsökningen under samma period är det rimligt att anta att effektiviseringar av bibliotekssystem och digital teknik har bidragit till den sänkta driftskostnaden.

Omläggning av städrutiner och ny städupphandling av idrottslokaler har inneburit minskade städkostnader. I stället har kostnader för besiktning av gymnastiksalor och åtgärder med anledning av dessa tillkommit, dock inte i samma omfattning.

### **Framtid**

Långsiktigt kommer det finnas behov av att nyttja ytterligare ytor i kulturhuset som idag disponeras av andra än kommunen. Ett sådant uppdrag är lagt till kommunledningsstaben att utreda.

Långsiktigt behövs mer resurser för att möta befolkningsökningen efter 2015. Aktiviteter för barn och unga behöver räknas upp med 17 procent på en tioårsperiod om samma servicenivå som idag ska behållas.

Som ett led i utvecklingen av Stenhamra och i första hand en lösning på ett akut lokalbehov för förskolan och fritidsgården/kulturskolan, vars lokaler är i dåligt skick, har tidigare ett förslag om gemensamma lokaler mellan bibliotek, kulturskola och fritidsgård tagits fram. Lokallösningar för dessa verksamheter i Stenhamra bör tas fram under perioden. Kulturskolans expansion ställer också krav på ytterligare lokaler där i första hand befintliga utrymmen i skolor, fritidsgård mm bör anpassas till verksamheten.

### **Risker**

Kostnader för lokaler i dåligt skick kan behöva åtgärdas tidigare än planerat och/eller vara i sämre skick än vad som budgeterats för vid upprustning.

### **Ekonomienhetens förslag till budget**

Förslag till budget enligt nämndens förslag som är i enlighet budgettram.

# Byggnadsnämnden

## Måluppfyllelse

Nämndens 5 mål följer upp ärendebalanser och handläggningstider och har en måluppfyllelse på 1,8. Målen har bl a bäring på att via en kvalitetssäkrad process ge medborgaren klara besked inom rimlig och fastställd tidsperiod.

## Prioriterade uppdrag/satsningar

Den miljöstrategiska verksamheten bedriver naturvårdsprojektet Sanduddens sandmiljöer, för att bidra till en rikare utemiljö i skola och natur samt gynna den natur och de unika arter som finns i området.

Inga specifika områden eller åtgärder kommer i övrigt att prioriteras. De prioriteringar som görs i den dagliga verksamheten utgår från nämndens långsiktiga mål.

## Resursfördelning

Nettokostnaden i budget för 2015 uppgår till 9 270 tkr fördelat med 6 020 tkr för huvudverksamheten och 3 250 tkr för bostadsanpassning. Sammantaget en ökning med 1,6 procent (150 tkr) jämfört med 2014 års budget. Verksamheten är i stora delar självkostnadsfinansierad via externa intäkter. Ett engångsbelopp för flygfotografering/ortofoto ingår i budgetramen för 2015 med 500 tkr. Intäkterna kommer framförallt från bygglovsansökningar som i budget 2015 står för drygt 43 procent av intäkterna. I budgetförslaget ligger Taxehöjningar på i snitt 2,7 procent.

Nämnden äskar utöver ram totalt 500 tkr år 2015, 450 tkr år 2016 och 50 tkr år 2017. Utökningen gäller: Tematiskt tillägg LIS<sup>1</sup>: 200 tkr år 2015 (200 tkr år 2016), RH2000<sup>2</sup>, 200 tkr år 2015 (200 tkr år 2016), Webkarta<sup>3</sup> 100 tkr år 2015 (50 tkr år 2016-). Kontoret signalerar risk för ett negativt utfall om 500 tkr vid tillsättning av idag vakant tjänst som finns i budget men där risk föreligger för att intäkter inte inkommer i den omfattning som beräknas i budget. Tillsynsarbete inom PBL för hantera ökande ärendemängder gällande olaga byggnadsåtgärder samt ökad tillsyn genom platsbesök på byggarbetsplatser.

tkr	Utfall 2013	Prognos 2014 <sup>1</sup>	Budget 2014	Förslag till budget		
				2015 <sup>1</sup>	2016 <sup>1</sup>	2017
Intäkter	10 796	11 795	12 195	13 800	14 025	14 245
Kostnader	-20 411	-20 915	-21 315	-23 070	-23 105	-23 655
<b>Nettokostnad</b>	<b>-9 615</b>	<b>-9 120</b>	<b>-9 120</b>	<b>-9 270</b>	<b>-9 080</b>	<b>-9 410</b>
Förändring jämfört föregående år, tkr				-150	-50	-40
, procent				1,6%	-2,0%	3,6%

<sup>1</sup> LIS – Landsbygdsutveckling i Strandnära lägen – tematiskt tillägg till översiktsplanen

<sup>2</sup> RH 2000 – Nytt höjdsystem, ett referenssystem för hela Sverige

<sup>3</sup> Webkarta – Den externa webkartan, modernare behövs som svarar mot förväntningar och behov

### ***Förändringar jämfört föregående år***

I budgeten ligger justeringar av taxor motsvarande en ökning på i snitt 2,7 procent.

Ramen för personalkostnader "kontor" är minskade med 500 tkr motsvarande en administrativ tjänst i förhållande till 2014. Tjänsten förs över till den nya verksamheten "Ekerö Direkt" från 2015. Samtidigt överförs administrativa arbetsuppgifter från Miljönämndens verksamhet till administrativ personal på byggnadsnämnden (vid uppstart av Ekerö direkt).

För utbildningsinsatser för nämndens ledamöter efter valet har 50 tkr avsatts.

Jämfört med 2014 innehåller budget 2015 inte lägre ersättning med 50 procent för GIS-ingenjör från Tekniska kontoret, vilket medför ökade nettokostnader med 300 tkr jämfört med 2014. Dock erhåller "GIS" högre intäkter jämfört 2014 genom föreslagen höjning av taxan samt avtal.

Den miljöstrategiska verksamheten har i september 2014 utökad med en biolog 60 procent i tre år framåt genom att man erhållit statlig stöd för att bedriva naturvårds-projektet Sanduddens sandmiljöer.

### ***Effektiviseringar***

I budgeten ingår en något snabbare hantering av detaljplanerna som blivit möjlig genom tydligare prioritering som gjort att handläggarna kunnat fokusera på ett färre antal planer, vilket ger tidsvinster.

Uppdatering av ärendesystemet förväntas ge förenklad diarieföring vilket i sin tur medför besparing i arbetstid och ökar säkerheten med diarieföring av den e-post som inkommer till byggnadsnämnden.

### ***Framtid***

Flera större detaljplaner har hanterats under 2013-2014 och förväntas vinna laga kraft och några detaljplaneprocesser pågår. Dessa förväntas medföra stora arbetsinsatser på både plan- och bygghandläggarsidan och ge motsvarande intäkter när ansökningar om bygglov inom planområdena inkommer, exempelvis Wrangels väg, Jungfrusunds sjöstad och Ekerö strand.

### ***Risker***

Flerårsbudgeten är beroende av konjunkturläget och hur det kommer att utvecklas för de tre åren då verksamheten till stor del är beroende av externa intäkter.

Vid större volymökningar såsom beställning av nybyggnadskartor och nya arbetsuppgifter vid övergången till nytt höjdsystem kan befintlig personalresurs bli överbelastad. Detta gäller alla verksamheter inom stadsarkitektkontoret.

### ***Ekonomienhetens förslag till budget***

Förslag till budget 2015 i enlighet med budgetram men med utökning med 500 tkr år 2015, 450 tkr år 2016 och 50 tkr år 2017. Tematiskt tillägg LIS är en del av framtagandet av nya översiktsplanen. Övergång till höghöjd och kommunkarta kan sannolikt genomföras inom ram på lite sikt. En resursförstärkning 2015-2016 skyndar på genomförandet.

# Miljönämnden

## Måluppfyllelse

Nämndens 17 mål inom fem verksamhetsområden, uppnådde i augusti 2014 en genomsnittlig måluppfyllelse på 2,0. Målen är satta ur olika perspektiv där något har målår 2020 och vissa mål inte har något målår utan där önskas i stället en varaktig nivå utan slutdatum. Målen är bl a knutna till sanering av avlopp, radonsanering, inspektion av livsmedelsanläggningar, miljökontorets effektivitet och arbete kring serveringstillstånd.

## Prioriterade uppdrag

Prioriterade områden är bl.a. tillsynsåtgärder som syftar till att reducera utsläppen av föroreningar till Mälaren, spårning och sanering av radonhus, livsmedelskontroll samt hälsoskyddstillsyn i skolor och förskolor.

## Satsningsområden 2015

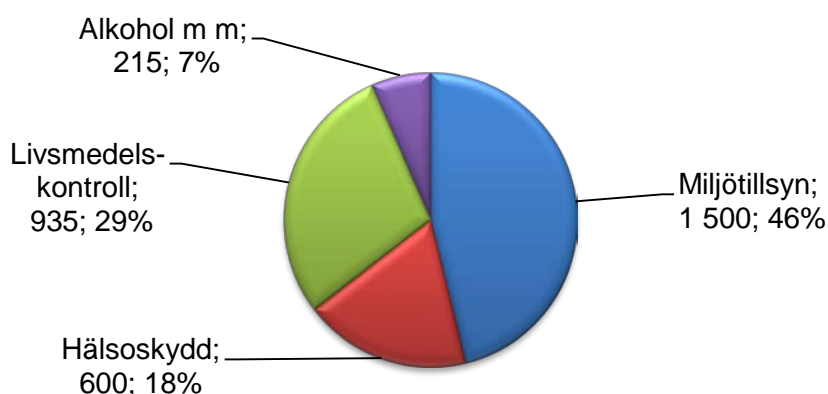
Fortsatt satsning avseende sanering av enskilda avlopp och åtgärder för att minska utsläpp av övergödande och skadliga ämnen till Mälaren. Kontoret kommer under 2015 fortsatt medverka i Folkhälsomyndighetens projekt om inomhusmiljö i skolor.

## Resursfördelning

Nämndens totala nettokostnad för 2015 är 2 820 tkr vilket är en minskning med 70 tkr, 2,4 procent, jämfört med 2014 års budget. Minskningen är en följd av överföring av resurser i samband med införandet av "Ekerö Direkt", men innebär ingen reell ändring av tidigare inriktningsbeslut. Budgetförslaget innehåller en höjning av nämndens taxa för livsmedelskontroll med 8 ca procent. Verksamheten kommer då att till 53 procent finansieras av avgifter. De största intäkterna finns inom området miljötillsyn som står för knappt hälften av intäkterna, medan resterande del fördelas mellan livsmedel, hälsoskydd och alkohol m.m. /Se diagram/

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Förslag till budget		
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
Intäkter	2770	3000	2845	3250	3310	3360
Kostnader	-5470	-6335	-5735	-6070	-6230	-6390
<b>Nettokostnad</b>	-2700	-3335	<b>-2890</b>	<b>-2820</b>	<b>2920</b>	<b>-3030</b>
Förändring jämfört föregående år, tkr				70	-100	-110
, procent				-2,4	3,5	3,7

## Miljönämnden, Bruttointäkter budget 2015



### **Förändringar jämfört föregående år**

En höjning av nämndens taxa för livsmedelskontroll med 8 procent.

Inom livsmedelskontrollen kommer provtagning att ske i större omfattning än tidigare efter rekommendationer från livsmedelsverket vilket medför något ökade kostnader. En organisatorisk förändring där del av tjänst övergår till Ekerö Direkt, som kommer att besvara samtal och ge råd och information inom nämndens ansvarsområde. Kvarvarande expeditiionsuppgifter utförs av personal på Stadsarkitektkontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret internköper tjänsten.

### **Effektiviseringar**

Kontoret kommer att fortsätta att utveckla rutinerna för debitering av timavgifter vid tillsyn för att nå bättre kostnadstäckning.

### **Framtid**

Utbyggnaden av Förbifart Stockholm beräknas innebära ytterligare arbetsuppgifter för nämnden. Omfattningen och tillsynsbehovet kan påverka resursbehovet.

Uppdatering och utveckling av den behovsutredningen, grunden för nämndens verksamhetsplan, kan identifiera nya behovsområden som påverkar resursbehovet.

Införandet av kontaktcentret Ekerö Direkt samt den digitala nämndhanteringen kommer att innebära stora förändringar med en antagen negativ påverkan på produktiviteten initialt 2015. På längre sikt finns oro för om resurserna för expeditiionsfunktionen är tillräckliga.

### **Risker**

Det finns en viss osäkerhet i kostnaden för alkoholhandläggning samt volymförändringar sammanlagt motsvarande 300 tkr.

### ***Ekonomienhetens förslag till budget***

Förslag till budget enligt nämndens förslag som är i enlighet budgettram.



# Tekniska nämnden

## **Måluppfyllelse**

Nämndens har under 2014 gjort en översyn av verksamhetsmålen och har nu 6 mål för kommande år med ett genomsnittligt utfall på 1,8 per augusti 2014. Två mål är bedömda som 3, det gäller: Effektivare energianvändning samt underhållssystem för fastighetsförvaltning samt fakturering tillsammans med Ekeröbostäder (delmål system för obligatoriska kontroller). Två av målen är bedömda som nivå 2: minskad klimatpåverkan/ avveckling oljepannor samt dokumentation av rutiner för felanmälan och återkoppling. Ett mål är bedömt med måluppfyllelse 1 - helt uppnått och avser förhållandet mellan planerat och akut underhåll. Ett mål startas inte upp förrän 2015 då det tidigare målet omformuleras. Det gäller Strategi för upphandling (delmål, samlad redovisning av avtal som ska konkurrensutsättas 2015 och 2016).

## **Prioriteringar**

För att öka måluppfyllelsen är följande prioriterat:

- Införa ett underhållssystem för fastighetsförvaltning och fakturering
- Att arbeta för minskade driftskostnader, säkerhetstänkande och med fokus på kommunens kärnverksamhet.
- Att arbeta för minskad klimatpåverkan bl a genom fortsatt satsning på energieffektivisering, effektiv lokalanvändning, höga krav vid nyproduktion samt göra goda klimatval.
- Utveckla arbetet kring upphandling.
- Att arbeta aktivt med uppföljning av driftsentreprenader.
- Öka andelen planerat underhåll och minska andelen akut underhåll.
- Arbeta med att förbättra servicenivån mot kund (rutiner, NKI)

## **Satsningsområden**

- Under budgetperioden fokuseras på nybyggnationen av tre skolor samt renoveringen av förskolor, samtidigt som lokalerna för särskild boende ges särskild uppmärksamhet. Ett antal säkerhetsrelaterade investeringar riktas dels mot säkerhet för barnen i form av angöring till skolor och förbättrad närmiljö på skolgårdar, dels för att motverka åverkan och skadegörelse.
- Investering i bl a nya skolor ersätter uttjänta byggnader och paviljonger vilket ger förutsättningar för bättre och effektivare energianvändning samtidigt som ytorna reduceras utan att påverka kapaciteten negativt. De nya byggnaderna ger förutsättningar för en effektivare energianvändning och i flera fall ersätts direktverkande eluppvärmning med vattenburen värme.
- Idrotts- och fritidsanläggningarna byggs ut med främst Ekebyhovs Sporthall.
- Nya lokaler tillkommer för omsorgen i form av Roshagens gruppbostad 2015 och Stenhamra särskilda boende 2017. Stenhamra uppföres av en extern fastighetsägare.
- Fortsatta investeringar sker på lekplatser. L(Ekerö) modellen är en arbetsmetod där skolor/förskolor agerar som referensgrupp för att i samarbete

med teknik/exploatering skapa nya pedagogiska, kreativa och säkra gårdsmiljöer vid skolor/förskolor.

- Arbetet med en uppdaterad långsiktig underhållsplan fortsätter.
- En förstärkning sker av miljön i Ekerö centrum (längre städperioder, bättre vård av planteringar).
- Badplatsplan med strategi för framtida användning tas fram.
- Renhållning fortsätter och utökar den separata matavfallsinsamlingen 2015.

### Resursfördelning

Nettokostnaden (exkl Renhållning) i budget för 2015 uppgår till 15 670 tkr, vilket är en minskning med 130 tkr, 0,8 procent jämfört med 2014 års budget. Intäkterna kommer framförallt från hyresersättningar. Den största nettokostnaden utgörs av idrotts- och fritidsanläggningar som har en nettokostnad i budget 2015 på 10 585 tkr. En övergång till komponentavskrivning pågår. Effekter av denna förändring är inte beaktad i budgetförslaget. Underhållskostnaderna hålls på en stabil nivå. Internhyrorna stiger på grund av ökade kapitalkostnader trots att internräntan är sänkt från 4,5 procent till 3,9 procent 2015. Kapitalkostnaderna stiger på grund av att stora investeringar slutförs och tas i bruk.

Nya kostnader har tillkommit sedan ramen för 2015-2017 fastställdes. Främst gäller det projektomkostnader för etablering och avetablering av paviljonger. Kostnaderna för dessa hanteras i särskild ordning.

Underhållsbudgeten under perioden:

tkr	Budget	Förslag till budget		
	2014	2015	2016	2017
Underhållsbudget	16 476	19 747	20 141	20 545

### Förslag till driftbudget

Tekniska nämnden exkl Renhållning

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Förslag till budget		
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
Intäkter	165 633	167 346	167 423	175 435	184 940	198 367
Kostnader	-185 049	-187 886	-182 963	-191 105	-201 640	-216 147
<b>Nettokostnad</b>	<b>-19 416</b>	<b>-20 540</b>	<b>-15 540</b>	<b>-15 670</b>	<b>-16 700</b>	<b>-17 780</b>
Tillskott/extra uh	-3 749	-9 000	0	0	0	0
<b>Netto totalt</b>	<b>-23 165</b>	<b>-29 540</b>	<b>-15 540</b>	<b>-15 670</b>	<b>-16 700</b>	<b>-17 780</b>
Förändring jämfört föregående år, tkr				-130	-1 030	-1 080
, procent				0,8	6,6	6,5

## Förslag till driftbudget

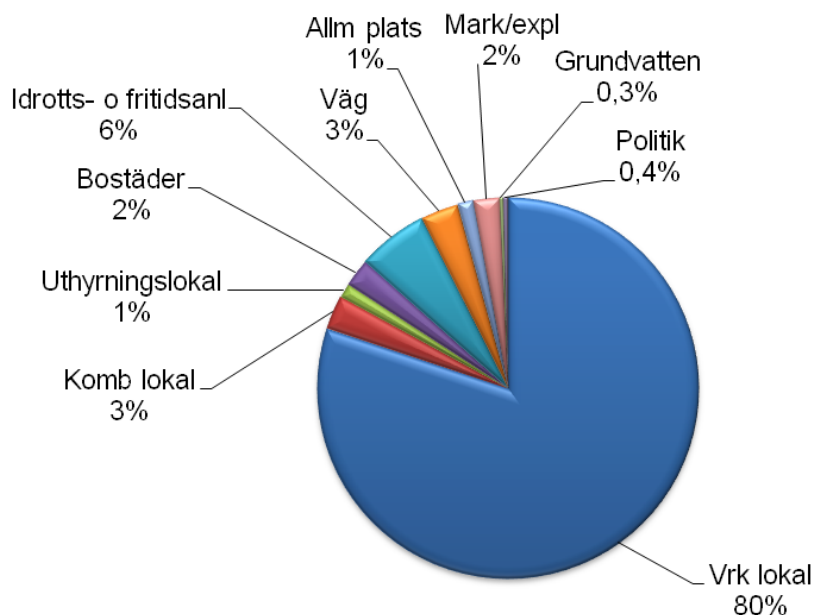
## Renhållning

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Förslag till budget		
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
Intäkter	28 097	27 778	27 242	27 861	32 073	32 138
Kostnader	-27 625	-28 893	-29 005	-30 306	-31 177	-30 333
<b>Driftresultat</b>	<b>472</b>	<b>-1 115</b>	<b>-1 763</b>	<b>-2 445</b>	<b>896</b>	<b>1 805</b>
Aterföring/ avsättning	-472	1 115	1 763	1 867	-896	-1 805
<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-579</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Förändring jämfört föregående år, tkr				-682	3 341	909
, procent				38,7	-136,6	101,5

Ingående balans	2 511	2 982	2 982	1 867	-579	317
Utgående balans	2 982	1 867	1 219	-579	317	2 122

Kostnaderna fördelar sig per verksamhet enligt nedanstående bild. Det konstateras att verksamheter knutna till det nya Fastighetskontoret svarar för 93 procent av kostnaderna. Teknik och exploatering står för resterande 7 procent.

Tekniska nämnden. Kostnad per verksamhet budget 2015.  
Totalt 178 mkr



Renhållningsverksamheten beräknas göra ett underskott 2015 som till stor del täcks av tidigare överskott. Balansposten beräknas vara negativ vid utgången av 2015. Taxan kommer att behöva ses över i samband med beslut om budget för 2016.

### ***Förändringar jämfört föregående år***

Från och med 2014-09-01 genomfördes en omorganisation av Tekniska kontoret där en samordning av fastighet/anläggningar sker med Ekerö Bostäder i en ny organisation benämnd Fastighetskontoret. Övriga delar samlas i en ny organisation benämnd Teknik och Exploatering för exploateringsverksamheten och verksamheter som riktar sig direkt till medborgare och abonnenter. På grund av ökat antal exploateringar och utvecklingsprojekt innehåller budgetförslaget en förstärkning med två exploateringsingenjörer, en vägingenjör och en ekonom.

Renhållning rapporterar till chefen för teknik/exploatering. Renhållningsföretaget redovisas separat. Ekerö Direkt startar 2015-01-01 och övertar kundtjänst och fakturering.

Befattningen som Säkerhetschef är flyttad till kommunledningen. En ersättare på halvtid är budgeterad för delar av säkerhetschefens arbetsuppgifter.

Ansvar för Färjeleden är flyttade till kommunledningen.

### ***Effektiviseringar***

Paviljonger och gamla lokaler ersätts med yteffektiva byggnader och mer energieffektiv uppvärmning.

En ny effektivare lösning för att lösa insamling/mottagning av grovavfall förutsätts i och med den nya entreprenaden med start 2017.

Investeringar i nya IT-system beräknas leda till effektivare uppföljning och styrning samt en bättre och effektivare faktureringsrutin.

### ***Framtid***

Många projekt dras igång för att effektivisera arbetsprocesser och öka måluppfyllelsen.

Exploateringsverksamheten kommer att öka i betydelse. Ett flera exploateringar kommer att genomföras bl a Wrangels väg och Ekerö Strand.

En översyn av driftavtalen för idrotts- och fritidsanläggningar kommer att genomföras

En strategisk utvärdering av uthyrning av kommunens lokaler till fristående utförare av kommunal verksamhet behöver göras. Frågans betydelse ökar inför att tillfälliga bygglov löper ut.

Utvecklingen av kapitalkostnader, avskrivningar och ränta, pga av stora investeringar kommer att medföra ett allt större behov av en högre takt för internhyreshöjningar.

Ett eventuellt beslut om att investera i närvärme under budgetperioden påverkar projektmässigt, driftmässigt och administrativt.

## **Risker**

Eventuella risker i lagd budget utgörs av kostnader som är svåra att estimeras såsom: Stora akuta underhållsåtgärder, lägre uthyrningsgrad, högre kostnader för vinterväghållning vid en kallare vinterperiod än normalt, projektkostnader, konsultkostnader för att frigöra egen personal för översyn av internhyra respektive underhållsplan och att nytt systemstöds förskjuts framåt.

Riskmoment för avfallsverksamheten är att kostnaderna för matavfallsinsamlingen utvecklas och blir större än budgeterat. En annan risk för renhållningsverksamheten är att den är liten och starkt personberoende och därmed känsligt för störningar.

## **Ekonomienhetens förslag till budget**

Förslag till budget enligt nämndens förslag som är i enlighet budgettram.

## Central politisk organisation - Revision - Överförmyndare

I kommunens budget finns separata budgettitlar för den centrala politiska organisationen, revisionen och överförmyndaren. Den politiska verksamheten i nämnder återfinns inom respektive nämnds budgettitel.

(tkr)	Utfall 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Förändr % 2015	Förändr % 2016	Förändr % 2017
Central politisk organisation	-7 227	-10 440	-10 250	-9 785	-9 900	-1,8	-4,5	1,2
Revision	-889	-1 028	-1 028	-1 028	-1 028	0,0	0,0	0,0
Överförmyndare	-1 360	-1 754	-1 795	-1 835	-1 890	2,3	2,2	3,0
<b>Summa</b>	<b>-9 476</b>	<b>-13 227</b>	<b>-13 073</b>	<b>-12 648</b>	<b>-12 818</b>			

### Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse

Central politisk organisation omfattar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse med vardera sina organ och utskott.

(tkr)	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Kommunfullmäktige	1 856	2 258	2 027	2 027
Kommunstyrelse inkl arbetsutskott	4 090	4 258	4 357	4 436
Kommunstyrelse övriga utskott & nämndemän	520	542	545	549
Ks anslag för särskilda akt/händelser	600	500	500	500
Digitala sammanträdeshandlingar	27	355	363	370
Partistöd	1 197	1 677	1 317	1 317
Politiska sekreterare	644	661	677	700
Val	1 506			
<b>Summa</b>	<b>10 440</b>	<b>10 250</b>	<b>9 785</b>	<b>9 898</b>

Beräknad budget är utifrån nuvarande organisation för mandatperioden 2010-2014 i sin utformning. Nuvarande bestämmelser KFS 07:1 från januari 2011 om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och politiska organisationer ingår men med antagande enligt tidigare inriktning om en uppjustering av ersättningar till förtroendevalda och partistöd med motsvarande 480 tkr år 2015 och 450 tkr vardera åren 2016-2017. Tillkommande kostnader för ändrade pensionsbestämmelser för förtroendevalda samt kostnadseffekter av andra beslut om ändrad politisk organisation, arvodesnivåer och partistöd och omfattningen av resurser för politiska sekreterare utöver ingår inte i föreliggande förslag. I budgeten ingår helårseffekt av införande av läsplattor – digitala möten - för samtliga förtroendevalda. Förslag till budget är inte förändrad jämfört ramar i planeringsförutsättningarna.

### Revision

Revisionens budgetäskande bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Revisionen har lämnat ett äskande om budget motsvarande 1 028 tkr för år 2015 vilket är i nivå som innevarande år. Budgeten måste regleras vid beslut om ändrade arvoden för ny mandatperiod.

### Överförmyndare

Överförmyndarens verksamhet har ökat i omfattning de sista sju åren. Skälen till att verksamheten har ökat i omfattning är att arbetsinsatsen som nedläggs på respektive ärende, (godmanskaps- förvaltarens- och förmyndarskapsärende) kräver större tidsåtgång än tidigare och ökad ärendemängd. Vidare kräver ärenden rörande ensamkommande barn en stor tidsåtgång. Överförmyndarens kansli består av en opolitiskt vald överförmyndare (75 procent av en heltid) och en överförmyndarhandläggare (100 procent). Beslut om kommande politiska organisation för kommunen är inte beaktad. Lagförändringar från 2015 betyder ytterligare arbetsuppgifter.

# Kommunstyrelsens förvaltning

## Uppdrag

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt är kommunens personalorgan, löne- och pensionsmyndighet. Kommunstyrelsen svarar för köp och försäljning av mark, översiktsplanering, näringslivsfrågor, turism samt information och marknadsföring av kommunen. Kommunstyrelsen ska också se till att hela kommunens verksamhet bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Kommunstyrelsen förbereder ärenden som tas upp i Kommunfullmäktige men ansvarar också för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen är tillika produktionsstyrelse för den kommunala produktionen. Verksamheten utförs med överenskommelser om uppdrag och ersättning från beställande nämnder. Produktionsens ekonomiska förutsättningar återfinns i nämndernas budget.

Till Kommunstyrelsens stöd finns Kommundirektören och den tjänstemannaorganisation som benämns kommunledningskontoret. Kontoret svarar för stöd till den politiska organisationen samt ledning och administration för kommunens tjänstemannaorganisation och har expertkompetens. Här återfinns funktioner för att utföra uppdragen såsom; Kommundirektör, Kommunkansli med ansvar för ärendeflöde, registrering och arkiv samt juridisk kompetens, HR-enhet med personaladministration och löneadministration, Ekonomienhet med redovisning och finansiering, controllers och upphandlingsfunktion, IT-enhet med ansvar för den tekniska plattformen, strategisk IT-utveckling, driftansvar och support, Näringsliv- och turismenhet, Informationsenhet samt Planeringschef och Säkerhetschef. År 2015 är kommunens nya kontaktcenter Ekerö Direkt etablerad och återfinns organisatorisk inom kontoret.

Under Kommunstyrelsen redovisas också ett flertal andra budgettitlar av övergripande karaktär; Brandförsvar, vissa medlemsavgifter för Ekerö, avräkningskonton, budgetmarginal och försäljningsintäkter från mark och bostadsrätter.

## Resursfördelning

	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Budget	Budget	Förändr %	Förändr %	Förändr %
(tkr netto)	2013	2014	2014	2015	2016	2016	2015	2016	2017
Kommunledningskontor	-57 280	-64 545	-64 545	-71 970	-74 970	-76 580	11,5	4,2	2,1
Brandförsvar	-21 773	-22 268	-22 253	-22 800	-23 410	-24 020	2,5	2,7	2,6
Gem medlemsavgifter	-1 400	-1 442	-1 505	-1 685	-1 715	-1 750	12,0	1,8	2,0
Budgetmarginal	-400	0	-3 150	-8 000	-7 800	-7 800	154,0	-2,5	0,0
Avräkningskonton	15 196	6 700	6 500	3 800	5 500	5 000	-41,5	44,7	-9,1
Infrastrukturbidrag	-2 600	2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	24 890	22 400	20 000	20 000	20 000	20 000	0,0	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>-43 367</b>	<b>-56 555</b>	<b>-67 553</b>	<b>-83 255</b>	<b>-84 995</b>	<b>-87 750</b>			

Förslag till budget är i enlighet med budgetramar för kommunledningskontor och försäljningsintäkterna. Förnyade beräkningar ger något högre kostnader för brandförsvaret 2016-2017 för anpassning till hyreskostnader, ny pensionsberäkning påverkar avräkningskonton negativt 2015 och positivt 2016. Gem medlemsavgifter har något förändrats genom att en medlemsavgift är reducerad och därtill har bidraget till Lovö naturreservat tillförts. Budgetmarginalen är i stort i samma nivå som vad som återfanns i planeringsförutsättningarna.

## **Kommunstyrelsens förvaltning**

### ***Kommunledningskontor***

Kommunledningskontoret utgår i sitt arbete inom sina funktioner i att majoritetens politiska plattform ska genomsyra den kommunala verksamheten. Utöver stöd till den politiska organisationen och expertkunskap fungerar stor del av verksamheten som direkt och indirekt stöd till den kommunala organisationen för att bidra till att kommunens övergripande mål uppnås.

### *Prioriterade uppdrag*

- Samhällsutvecklingen med fokus på utbyggnadsområden för bostäder och arbetsplatser. Projekt Förbifart och väg 261 kommer fortsatt att vara högprioriterad tillsammans med båtförbindelser.
- Service och bemötandefrågor gentemot invånare och företagare. Här blir Ekerö Direkt en nyckelaktör. Samarbete med nordväst kommuner. Kommunikation via kommunens hemsida, mötesplatser och stöd och råd är även fortsättningsvis aktuella.
- Arbetet med att tydliggöra och stärka värdegrunden i Ekerö kommun är fortsatt ständigt i fokus. Implementering av personalpolicyn, kompetensförsörjning och utveckling av ledarskapet i hela den kommunala organisationen.
- Lokalförsörjningsfrågor, inte minst med bäring på att ytterligare effektivisera lokalytor i kommunhuset för att möta lokalbehovet.
- Vidareutveckling av kommunens IT-plattform för att ta över i vår andra generation, fortsatt tydliggörande av ansvars- och gränsdragningsfrågor för att IT verkligen ska bli det stöd våra verksamhetssystem ska vara i organisationen. eHälsa och pedagogisk IT är aktuella områden tillsammans med e-förvaltning.
- Fortsatt utveckling i övrigt av stödprocesser inom ärendeflöde, ekonomi och HR.

### *Resursfördelning*

Kommunledningskontorets budget för 2015 uppgår till 72 mkr inklusive tillförda och från andra nämnder omfördelade resurser för Ekerö Direkt. Jämfört 2014 har även IT-verksamheten förstärkts genom ökade kostnader för licenser, kompetenshöjning och strategiskt val att köpa tjänster för serverhall istället för att bygga nytt eget. Budgeten inkluderar numer även hela kostnaden för säkerhetschef och en i kommunen samlad upphandlingsfunktion. Inriktning 2016-2017 följer av uppdrag och resurser 2015.

Ytterligare reducering jämfört föreslagen budgetnivå innebär svårigheter att genomföra nuvarande uppdrag med befintlig personalresurs och när extern expertis behövs för uppdraget. Det finns tecken på att vissa funktioner inom kommunledningskontorets har påförts nya uppgifter som inte naturligt kan inrymmas i befintliga tjänster. Det finns även ett omvärldstryck i form av både förväntningar och behov utifrån lag inom bland annat IT och upphandling som inte har kunnat tillgodoses i föreliggande budget. Tydliggörandet av systemägaransvaret för verksamhetssystem i specialistfunktionerna har satt ytterligare press på hur resurserna disponeras.



## **Brandförsvaret**

Ekerö kommun är en av tio medlemskommuner i Sbff (Södertörns Brandförsvarsförbund). Ekerö brandförsvaret finns i kommunen men är en del av Sbff:s organisation.

Budgeten för brandförsvaret består dels av avgiften till kommunalförbundet och dels av lokalhyror (heltidsstation och brandvärn). I nuvarande avtal äger Ekerö kommunen verksamhetslokalerna i kommunen och erlägger internhyra till fastighetsägaren – Tekniska nämnden - fastighetskontoret.

Förslag till budget är i nivå med ramarna i planeringsförutsättningarna. Medlemsavgiften är förändrad med 2,3 procent 2015 jämfört 2014. Budgeten för 2016-2017 har antagits en ökning med 2,5 procent. Budgeten är anpassad till given information om internhyror vilka är något högre 2016-2017 än vad som ingick i budgetramarna.

tkr	Utfall 2013	Prognos 2014	Budget 2014	Budget		
				2015	2016	2017
Medlemsavgift	19 461	19 962	19 947	20 429	20 933	21 458
Interna hyror	2 312	2 305	2 306	2 371	2 477	2 562
<b>Summa kostnad</b>	<b>21 773</b>	<b>22 267</b>	<b>22 253</b>	<b>22 800</b>	<b>23 410</b>	<b>24 020</b>

## **Gemensamma medlemsavgifter**

Under Kommunstyrelsens ansvarsområde tecknas ett antal avtal om avgifter till olika intresseorganisationer och medlemsförbund för Ekerö kommuns räkning.

(tkr)	2014	2015	2016	2017
Mälarens vattenvårdsförbund	33	20	20	20
Luftvårdsförbund	26	26	26	26
Sveriges Ekokommuner	8	8	8	9
Mälardalsrådet	72	73	73	73
Sveriges kommuner och landsting	635	646	658	671
Kommunförbundet Stockholms län	543	557	573	589
Institutet för kommunal ekonomi Stockholm	31			
IT-forum	42	42	42	42
GISS	9	9	9	9
Stockholm Business Alliance	105	106	107	112
Reserv förändring och för IKE		31	31	32
<b>Summa kostnader</b>	<b>1 505</b>	<b>1 518</b>	<b>1 548</b>	<b>1 583</b>
Bidrag Lovö naturreservat KS		167	167	167
<b>Totalt:</b>		<b>1 685</b>	<b>1 715</b>	<b>1 750</b>

Budgeten är beräknad på nuvarande omfattning av medlemskap. Flertalet av medlemsavgifterna är beräknade utifrån antagande om årsavgift med de beräkningsgrunder som finns. Flera medlemsavgifter grundar sig på invånarantal men även på skatteintäkternas storlek. Styrelsen i Mälarens vattenvårdsförbund har beslut om sänkt avgift. Från hösten 2014 har länskommunerna sagt upp avtalet med Institutet för kommunal ekonomi. Frågan om former

är för dialog i Kommunförbundet Stockholms län, tidigare avgift om drygt 30 tkr per år kvarstår inom total budget.

### ***Budgetmarginal***

Den ekonomiska planeringen ska inrymma medel för omställning av verksamhet. Den ekonomiska planeringen ska också beakta att det under budgetprocessen måste finnas en marginal för budgetjusteringar samt att det under verksamhetsåret kan inträffa händelser som inte var möjliga att förutsäga i budgetarbetet. Om budgetmarginalen inte ianspråkts under året visar den vid årets slut positiv avvikelse, förbättrar utfall verksamhetskostnaden och kan även vara ett sätt att matcha upp negativ avvikelse de år när skatteintäkterna blir lägre än vad som antogs i budget. Budgetmarginalen används även vid positiva resultat vid årets slut för att matcha upp ett ianspråktagande av ackumulerade överskott i produktionsorganisationen. Budgeten föreslås också kunna matcha upp vissa projektomkostnader, driftkostnader för etablering/avetablering av paviljonger som är en följd av investeringsprojekt. Omfattningen av dessa är en följd av takten i investeringarnas genomförande och varierar stort år från år. En normalnivå ingår i budgeten för Tekniska nämnden-fastighetskontoret. Den föreslagna årliga budgeten är i samma nivå som de var i ramarna i planeringsförutsättningarna, 8 mkr år 2015 och 7,8 mkr år 2016-2017 eller 0,5 procent av skatt och bidrag.

### ***Avräkningskonton och infrastrukturbidrag***

Gemensamma avräkningskonton är en slags internbank som hanterar arbetsgivaravgifter, pensioner, avskrivningar, kalkylerade personalomkostnadspålägg och kapitaltjänst. Kostnader och intäkter är relaterade till den samlade organisationens drift- och investeringskostnad.

År 2014 sänktes den interna räntan på kapitaltjänst från 5,5 procent till 4,5 procent. År 2015 sänks den ytterligare till 3,9 procent, detta ingick som en förutsättning i vårens planering för det fortsatta budgetarbetet. Inga förändringar föreligger i övrigt jämfört antagandena i våras med undantag för att ny pensionsberäkning från KPA visar något högre kostnad 0,5 mkr år 2015 och något lägre 0,6 mkr. Det har införlivats i förslag till budget. Förslag till budget beaktar inte tillkommande kostnader för förändrade pensionsbestämmelser för förtroendevalda. Förslag till beslut om pensionsbestämmelser behandlas i särskilt ärende.

Budget 2015 uppgår till intäkt 3,8 mkr och till 5,5 mkr respektive 5 mkr följande två åren. Till det kommer den årliga bokföringsmässiga kostnaden om 2 600 tkr som följd av beslut om att Ekerö kommun ska medfinansiera väg 261 med 65 mkr i enlighet med kommunens avtal med Trafikverket.

### ***Reavinst försäljningar***

En effekt av planerad utveckling i Ekerö kommun med sin karaktär på bebyggelsen och att antalet invånare ökar med inflyttning, är att kommunen kan sälja mark. Det är i enlighet med Ekerös riktlinjer för god hushållning. Det finns ett ständigt uppdrag till Kommunstyrelsen genom uppdrag till Teknik och exploateringskontoret att när tillfälle ges, försälja exploateringsfastigheter. Detta genererar reavinst till kommunen genom att det bokförda värdet understiger marknadsvärdet.

Det budgeterade resultatmålet är i enlighet med tidigare inriktning en genomsnittlig intäkt om 20 mkr per år. I den budgeterade försäljningen ingår bostadsrätter med 6 mkr 2015 och 4 mkr per år 2016-2017, det senare redovisas i externredovisning som jämförelsestörande finansiell intäkt. Avräknas även i balanskravsanalysen.

## Förslag driftbudget 2015 med inriktning 2016-2017 per budgettitel

(tkr, inkl interna transaktioner)	Utfall 2013		Budget 2014			Prognos (per aug)		FÖRSLAG BUDGET		
	Netto	Avvik	Intäkt	Kostnad	Netto	Helår netto	Avvik	2015	2016	2017
<b>DRIFREDOVISNING, netto</b>										
<b>Nämnder, Komsnstyrelse &amp; övr budgettitlar</b>										
Barn- och utbildningsnämnden	-672 559	5 191	51 457	-752 837	-701 380	-693 780	7 600	-728 800	-755 650	-786 500
Socialnämnden	-425 377	-12 127	45 834	-497 569	-451 735	-432 735	19 000	-471 620	-492 390	-514 200
Kultur- och fritidsnämnden	-33 705	313	790	-35 450	-34 660	-34 360	300	-35 600	-36 600	-37 400
Byggnadsnämnden inkl bostadsanpass	-9 615	-115	12 195	-21 315	-9 120	-9 320	-200	-9 770	-9 530	-9 460
Miljönämnden	-2 590	110	2 845	-5 735	-2 890	-3 335	-445	-2 820	-2 920	-3 030
Teknisk nämnd	-23 165	-5 665	167 424	-182 964	-15 540	-29 540	-14 000	-15 670	-16 700	-17 780
-- Tekniska balansenheter VA	3 258	3 258	39 787	-39 787	0	0	0			
-- Tekniska balansenheter Renhålln.	0	0	28 807	-28 807	0	0	0	0	0	0
Central politisk organisation	-7 227	1 573	600	-11 040	-10 440	-10 080	360	-10 250	-9 785	-9 900
Revisionen	-889	139		-1 028	-1 028	-993	35	-1 028	-1 028	-1 028
Överförmyndaren	-1 360	360		-1 754	-1 754	-1 654	100	-1 795	-1 835	-1 890
<b>Kommunstyrelsen</b>										
- Kommunledningskontor	-57 280	4 520	2 951	-67 496	-64 545	-64 545	0	-71 970	-74 210	-76 580
- Brandförsvaret	-21 773	7		-22 253	-22 253	-22 268	-15	-22 800	-23 410	-24 020
- Gem medlemsavgifter & bidrag	-1 400	0		-1 505	-1 505	-1 442	63	-1 685	-1 715	-1 750
Ks - Budgetmarginal	-400	4 350		-3 150	-3 150	0	3 150	-8 000	-7 800	-7 800
Ks - Gem avräkningskonton	15 196	196	215 527	-209 027	6 500	6 700	200	3 800	5 500	5 000
- Infrastrukturbidrag statlig	-2 600	0		-2 600	-2 600	-2 600	0	-2 600	-2 600	-2 600
Ks - Produktionsorganisation	4 488	4 488	688 215	-688 215	0	-4 780	-4 780			
Ks - Reavinst försäljningar	24 890	6 890	20 000		20 000	22 400	2 400	20 000	20 000	20 000
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-1 212 108</b>	<b>13 488</b>	<b>1 276 432</b>	<b>-2 572 532</b>	<b>-1 296 100</b>	<b>-1 282 332</b>	<b>13 768</b>	<b>-1 360 608</b>	<b>-1 410 674</b>	<b>-1 468 938</b>
Skatteintäkter	1 177 346	9 346			1 220 900	1 233 798	12 898	1 284 600	1 347 800	1 412 500
Generella bidrag	56 652	352			62 300	62 412	112	56 000	45 200	40 800
Fastighetsavgift	48 472	2 772			48 300	49 797	1 497	52 400	53 300	54 000
<b>S:a Skatt, gen bidrag, fastighetsavg</b>	<b>1 282 470</b>	<b>12 470</b>			<b>1 331 500</b>	<b>1 346 007</b>	<b>14 507</b>	<b>1 393 000</b>	<b>1 446 300</b>	<b>1 507 300</b>
Finansiella intäkter	2 119	319			1 500	1 700	200	2 600	1 800	1 800
Finansiella kostnader	-20 739	2 261			-21 410	-18 010	3 400	-16 730	-21 500	-24 500
<b>Summa Finansnetto</b>	<b>-18 620</b>	<b>2 580</b>			<b>-19 910</b>	<b>-16 310</b>	<b>3 600</b>	<b>-14 130</b>	<b>-19 700</b>	<b>-22 700</b>
<b>Årets resultat:</b>	<b>51 742</b>	<b>28 538</b>			<b>15 490</b>	<b>47 365</b>	<b>31 875</b>	<b>18 262</b>	<b>15 926</b>	<b>15 662</b>
% av skatt, generella bidrag, fastigh.avg	4,0%				1,2%	3,5%		<b>1,3%</b>	<b>1,1%</b>	<b>1,0%</b>
Avgår försäljning anläggningstillgång	-9 834				-4 800	-10 550	-5 750	-6 000	-4 000	-4 000
Anspråktag. öronmärkt eget kapital	16 405					9 993	9 993			
<b>Balanserat resultat</b>	<b>58 313</b>	<b>39 909</b>			<b>10 690</b>	<b>46 808</b>	<b>36 118</b>	<b>12 262</b>	<b>11 926</b>	<b>11 662</b>
Procent av skatt, generella bidrag, fastigh.avg	4,5%					3,5%		<b>0,9%</b>	<b>0,8%</b>	<b>0,8%</b>

(tkr, inkl interna transaktioner) DRIFREDOVISNING, netto	Årlig förändring, tkr					Årlig förändring, procent					TEKNISK IUSTERING			FÖRÄNDRINGAR				
	jmf budg-14		jmf progn		2017	jmf budg-13		jmf progn		2016	2015	2016	2017	2015	2016	2017		
	2015	2016	2015	2016		2015	2016	2015	2016								2015	2016
<b>Nämnder, Kommsnstyrelse &amp; övr budgettitlar</b>																		
Barn- och utbildningsnämnden	-27 420	-26 850	-35 020	-26 850	-30 850	3,9	5,0	3,7	4,1					-1 000	-1 000	1 500		
Socialnämnden	-19 885	-20 770	-38 885	-20 770	-21 810	4,4	9,0	4,4	4,4					-1 100	-550	-550		
Kultur- och fritidsnämnden	-940	-1 000	-1 240	-1 000	-800	2,7	3,6	2,8	2,2									
Byggnadsnämnden inkl bostadsanpass	-650	240	-450	240	70	7,1	4,8	-2,5	-0,7					-500	-450	-50		
Miljönämnden	70	-100	515	-100	-110	-2,4	-15,4	3,5	3,8					-230	-240	-240		
Teknisk nämnd	-130	-1 030	13 870	-1 030	-1 080	0,8	-47,0	6,6	6,5									
-- Tekniska balansenhet Renhålln.	0	0	0	0	0	0,0	0,0											
Central politisk organisation	190	465	-170	465	-115	-1,8	1,7	-4,5	1,2					42	54	57		
Revisionen	0	0	-35	0	0	0,0	3,5	0,0	0,0									
Överförmyndaren	-41	-40	-141	-40	-55	2,3	8,5	2,2	3,0									
<b>Kommunstyrelsen</b>																		
- Kommunledningskontor	-7 425	-2 240	-7 425	-2 240	-2 370	11,5	11,5	3,1	3,2					620	640	650		
- Brandförsvaret	-547	-610	-532	-610	-610	2,5	2,4	2,7	2,6					0	-50	-20		
- Gem medlemsavgifter & bidrag	-180	-30	-243	-30	-35	11,9	16,8	1,8	2,0					-167	-167	-167		
Ks - Budgetmarginal	-4 850	200	-8 000	200	0	154,0	0,0	-2,5	0,0					167	167	167		
Ks - Gem avräkningskonton	-2 700	1 700	-2 900	1 700	-500	-41,5	-43,3	44,7	-9,1					-600	500			
- Infrastrukturbidrag statlig	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Ks - Reavinst försäljningar	0	0	-2 400	0	0	0,0	-10,7	0,0	0,0					0	0	0		
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-64 508</b>	<b>-50 066</b>	<b>-78 276</b>	<b>-50 066</b>	<b>-58 264</b>	<b>5,0</b>	<b>6,1</b>	<b>3,7</b>	<b>4,1</b>					<b>-3 313</b>	<b>-1 451</b>	<b>982</b>		
Skatteintäkter	63 700	63 200	50 802	63 200	64 700	5,2	4,1	4,9	4,8					-5 400	-10 700	-12 500		
Generella bidrag	-6 300	-10 800	-6 412	-10 800	-4 400	-10,1	-10,3	-19,3	-9,7					7 900	9 300	10 700		
Fastighetsavgift	4 100	900	2 603	900	700	8,5	5,2	1,7	1,3					400	400	200		
<b>S:a Skatt, gen bidrag, fastighetsavg</b>	<b>61 500</b>	<b>53 300</b>	<b>46 993</b>	<b>53 300</b>	<b>61 000</b>	<b>4,6</b>	<b>3,5</b>	<b>3,8</b>	<b>4,2</b>					<b>2 900</b>	<b>-1 000</b>	<b>-1 600</b>		
Finansiella intäkter	1 100	-800	900	-800	0	73,3	52,9	-30,8	0,0									
Finansiella kostnader	4 680	-4 770	1 280	-4 770	-3 000	-21,9	-7,1	28,5	14,0					2 270	800	0		
<b>Summa Finansnetto</b>	<b>5 780</b>	<b>-5 570</b>	<b>2 180</b>	<b>-5 570</b>	<b>-3 000</b>	<b>-29,0</b>	<b>-13,4</b>	<b>39,4</b>	<b>15,2</b>					<b>2 270</b>	<b>800</b>	<b>0</b>		
<b>Årets resultat:</b>														<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		<b>-618</b>

## Prognos skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift

(Cirkulär 14:38 2 oktober 2014) tkr	Utfall 2013	Budget 2014	Prognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Skatteintäkter	1 183 090	1 221 900	1 230 632	1 281 300	1 346 000	1 411 000
Slutavräkning	-5 745	-1 000	3 166	2 100		
<b>Summa skatteintäkter</b>	<b>1 177 345</b>	<b>1 220 900</b>	<b>1 233 798</b>	<b>1 283 400</b>	<b>1 346 000</b>	<b>1 411 000</b>
Inkomstutjämning	-57 492	-53 000	-53 065	-50 900	-55 600	-58 000
Kostnadsutjämning	64 795	69 800	69 035	64 000	65 400	66 000
Införandebidrag						
Regleringsbidrag/-avgift	11 887	5 500	6 104	2 400	-5 000	-8 500
Strukturbidrag						
<b>Summa kommunal utjämning</b>	<b>19 190</b>	<b>22 300</b>	<b>22 074</b>	<b>15 500</b>	<b>4 800</b>	<b>-500</b>
<b>LSS- utjämningsbidrag</b>	<b>37 462</b>	<b>40 000</b>	<b>40 338</b>	<b>41 700</b>	<b>42 200</b>	<b>42 800</b>
<b>Summa skatt och utjämning</b>	<b>1 233 997</b>	<b>1 283 200</b>	<b>1 296 210</b>	<b>1 340 600</b>	<b>1 393 000</b>	<b>1 453 300</b>
<b>Kommunal fastighetsavgift</b>	<b>48 472</b>	<b>48 300</b>	<b>49 797</b>	<b>52 400</b>	<b>53 300</b>	<b>54 000</b>
<b>TOTALT</b>	<b>1 282 470</b>	<b>1 331 500</b>	<b>1 346 007</b>	<b>1 393 000</b>	<b>1 446 300</b>	<b>1 507 300</b>

Antal invånare 1.11 året innan	26 085	26 289	26 309	26 540	26 765	27 185
Årlig förändring invånare, procent	1,44%	0,78%	0,86%	0,88%	0,85%	1,57%
Uppräkningsfaktor rikets skatteunderlag, SKL		2,70%	3,40%	4,70%	4,90%	4,80%

(SKL:s prognosmodell och budgetantagande dat 2 oktober 2014)

## Förslag till investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019

### **Förutsättningar för samlat förslag till investeringsbudget**

Investeringar i anläggningar och verksamhetslokaler av olika slag, inventarier och IT är åtgärder för att kunna fullgöra det kommunala uppdraget. Utöver nödvändiga investeringar i infrastruktur – gator, vägar och inklusive den allmänna utemiljön – och i "lönsamma" investeringar – som exempelvis energi- och säkerhetsåtgärder, är prioriteringen riktad mot kärnverksamheterna.

Tidigare beslut om att uppföra en ny sporthall i kommunen, lokaliserad vid Ekebyhovskolan ingår som en förutsättning för den samlade investeringsbudgeten. Samma sak gäller ärende om närvärme.

Från och med år 2013 och några år framöver genomförs ombyggnation av flera skolor; Färentuna, Närlunda och Träkvista. Därtill sker ett flertal olika åtgärder av mindre omfattning i ytterligare skolor, förskolor och andra verksamhetslokaler. Ett ärende om skolkapacitet aktualiserades under 2013 och ingår sedan förra året som en förutsättning. Kommunen står inför en brist på skolplatser om några år och som alternativ till att skyndsamt uppföra en ny skola har Barn- och utbildningsnämnden och tjänstemannaföreträdare för nämndkontoret föreslagit att i istället utöka kapaciteten vid befintliga skolor samt föreslå beslut om ändrad skolorganisation.

Ny gruppbostad inom socialtjänsten i Skärvik ska uppföras, planerat till 2015. Att det särskilda boendet i Stenhamra ska uppföras av annan än av kommunen är en förutsättning i enlighet med Kommunfullmäktiges tidigare inriktningsbeslut och investeringsbudget för projektet ingår inte i förslag.

Investeringsbudget för IT och inventarier är på en låg, men kortsiktigt, acceptabel nivå. IT-investeringarna överstiger något föregående års inriktning. Det är en effekt av ny samlad bedömning om behov i organisationen att ta in den tekniska plattformen i för organisationen andra generationen och yttre tryck på teknikförändring vad gäller larmtjänster och satsningar på IT i skolan.

I enlighet med tidigare praxis ska Kommunstyrelsen under verksamhetsåret bevilja att investeringsbudget ianspråk tas när det handlar om de större investeringsprojekten, exempelvis vid omny- och tillbyggnad av skolor eller andra större förändringsprojekt. Det kommer även till uttryck i anskaffningsbehörigheten och delegationsordning.

Ett flertal av investeringsprojekten sträcker sig över flera år varför beslut om budget för investeringens första år får direkt påverkan på kommande år.

Kommunfullmäktiges beslut är att inriktningen för investeringsbudgeten är att den ska anpassas till utrymmet för egenfinansiering så att investeringarna i huvudsak kan finansieras utan upptagande av nya lån.

### **Investeringens volymer och finansiering**

Redan för ett par år sedan konstaterades att en av utmaningarna i den ekonomiska planeringen är investeringsbudgeten. Redan i förra årets budgetunderlag framgick att Ekerö kommun står inför behov av stora investeringsvolymer. Ekerö kommun är en växande kommun och investeringar för att klara kapacitet, undvika kapitalförstöring i befintliga verksamhetslokaler och allmänt utveckla verksamheten för att möta behoven, behöver i sig inte vara fel. Problemet är finansieringen av in-

vesteringsvolym. Ekerö kommun har inte ekonomiska förutsättningar att finansiera investeringar med egna medel i den omfattning som investeringsvolymerna uppgår till.

Förslaget till investeringsbudget har i tjänstemannaorganisationen beretts i en bred krets av ledande tjänstemän, från fastighetskontoret, produktionsområdena, beställarnämnder och ekonomienheten. Enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska investeringarna i huvudsak finansieras med egna medel. Volymerna är på den nivån att så inte med nuvarande ekonomiska förutsättningar är så inte möjligt. Det var rådande redan i förra årets budget.

### Samlat förslag till investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019

Det samlade förslaget till investeringsbudget för perioden 2015-2019 följer den i förra årets budgetberedning utpekade omfattningen och inriktningen.

Efter beredning i tjänstemannaorganisationen med gjorda prioriteringar resulterar det samlade förslaget till investeringsbudget för perioden 2015-2019 på sammanlagt drygt 680 mkr varav 31 mkr i investeringsprojekt i balansenheten för renhållning. Utrymmet för årlig egenfinansiering beräknas till cirka 75 mkr. Andra halvåret av 2014 och vid ingången av år 2015 bedöms likviditeten som god varför bedömningen är att nya lån för att finansiera investeringar inte behöver tas upp förrän mot slutet av år 2015. Allt under förutsättning av att investeringstakten blir som investeringsbudgeten visar.

<i>tkr</i>	Budget 2014	Prognos 2014	Antagande ombudg.	2015	2016	2017	2018	2019
TN eget uppdrag och fastighetsägare	74 923	47 718	18 205	80 500	53 600	49 000	48 170	47 450
TN uppdrag från KS och nämnder	135 012	73 950	44 200	133 000	63 150	45 250	49 450	41 850
Övriga invest i nämnder och KS	14 560	9 660	500	12 730	11 385	11 710	9 460	8 585
<b>SUMMA</b>	<b>224 495</b>	<b>131 328</b>	<b>62 905</b>	<b>226 230</b>	<b>128 135</b>	<b>105 960</b>	<b>107 080</b>	<b>97 885</b>
TN Renhållning	7 800	3 000	4 800	1 800	5 500	5 500	2 500	0
TN VA	55 459	0	0					
<b>TOTALT</b>	<b>287 754</b>	<b>134 328</b>	<b>67 705</b>	<b>228 030</b>	<b>133 635</b>	<b>111 460</b>	<b>109 580</b>	<b>97 885</b>

VA övergått 1.5.2014 i Roslagsvatten AB

### Förslag investeringsbudget för vissa områden

Hela förslaget till investeringsbudget redovisat per objekt/projekt återfinns längre fram. Dels i tabellbilaga och dels med en beskrivning. I det följande sammanfattas investeringsområde skolor och fritidsverksamhet samt energiområdet och i IT.

#### **Skolor**

De redan uppstartade skolprojekten och planering för kommande utgör tillsammans redan en mycket stor del av en investeringsvolym som kan finansieras med egna medel.

Investeringen i Träkvista skola avslutas 2014. Färentuna och Närlunda r redan påbörjade eller i inriktningsbudget utpekade objekt som är föremål för omfattande investering. Tillsammans med posterna inre och yttre renovering av skolfastigheter (som omfattar ett flertal och är budgetposter som årligen finns/ har funnits i Tekniska nämndens investeringsbudget). I tjänstemannaberedningen har övervägts om det skulle vara möjligt att skjuta något/några projekt lite framåt i tiden

för att kapa del av investeringspuckeln. Slutsatsen blev ingen ytterligare framflyttning i tid utifrån de behov som finns i verksamheten och att flera av projekten har funnits tidigare på agendan.

Under 2013 har också aktualiserats ärende om framtida skolorganisation. Barn- och utbildningsnämnden och nämndkontoret har identifierat behov av att öka skolkapaciteten. För att möta behovet är förslaget att i första hand bygga ut och omdisponera befintliga skollokaler för att möta den ökade kapaciteten. Parallellt dras igång arbete för en framtida nybyggnation av skola för att möta ytterligare kapacitetsbehov på längre sikt.

I förslaget till investeringsbudget har beaktat vad som framgår i det särskilda ärendet om skolkapaciteten. Detta är en ny förutsättning för flerårsplan investeringar jämfört med vad som framgick i förra årets budgetberedning.

	Budget År 2014	Prognos År 2014	Antag. ombudg- tering	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	Investering tot period År 2014 - 2019	Inv. år 2015- 2019 inkl plan öfr år 2014
<b>Investeringar - skolfastigheter</b>										
Färentuna skola	16 000	7 300	8 700	22 000	0	0	0	0	38 000	30 700
Ekebyhovskolan kapacitet	750	500	250	17 000	15 000	13 000	13 000	10 000	68 750	68 250
Nyskola Ekerö C - programarbete	0	0		0	0	0	0	1 000	1 000	1 000
Sandudden matsal+kapacitet	500	500		12 600	16 200	0	0	0	29 300	28 800
Närlunda skola	20 798	24 600		15 650	0	0	0	0	40 250	15 650
Träkivsta skola	20 664	28 300		0	0	0	0	0	28 300	0
Sundby skola Hus B (Regnbågen)	500	0		0	0	0	0	0	0	0
Skå skola. Årskurs 6	0	0		3 000	0	0	0	0	3 000	3 000
Inre renovering skolfastigheter	3 800	1 000		10 950	9 600	8 500	10 400	7 550	48 000	47 000
Yttre upprustning skolfastigheter	3 600	1 100		5 100	3 350	2 500	2 070	2 900	17 020	15 920
Utemiljö förskolor och skolor	3 622	3 622		8 400	5 000	2 000	2 000	2 000	23 022	19 400
Omläggning tak	2 000	1 000		600	1 000	0	0	500	3 100	2 100
<b>Totalt investering i skolfastigheter</b>	<b>72 234</b>	<b>67 922</b>	<b>8 950</b>	<b>95 300</b>	<b>50 150</b>	<b>26 000</b>	<b>27 470</b>	<b>23 950</b>	<b>299 742</b>	<b>231 820</b>

### **Fritidsverksamhet**

Anläggningsplanen finns som underlag för identifierade behov av kompletterande anläggningar för fritid. Planen omfattar mer än vad som har prioriteras in i föreslagen investeringsbudget för kommande fem år.

	Budget År 2014	Prognos År 2014	Antag. ombudg- tering	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	Investering tot period År 2014 - 2019	Inv. år 2015- 2019 inkl plan öfr år 2014
<b>Fritidsverksamhet</b>										
Aktivitetshus Svanhagen	3 000	0		3 000	0	0	0	0	3 000	3 000
Allhallen	800	1 400		300	500	2 200	0	0	4 400	3 000
Ekebyhavs sporthall	35 000	3 000	32 000	5 300	0	0	0	0	40 300	37 300
Utökade halltytor	0	0		0	0	0	0	30 000	30 000	30 000
Rid- och evenemangsyta	0	0		0	0	4 000	0	0	4 000	4 000
Träkvistavallen omklädningsrum	500	0		2 000	6 000	0	0	0	8 000	8 000
Motionsspår	0	0		650	500	0	0	0	1 150	1 150
Yta för fysisk aktivitet	100	100		3 700	3 200	1 700	700	700	10 100	10 000
Reinvestering idrottsanläggningar	150	150		850	150	550	150	150	2 000	1 850
Konstgräs	0	0		0	0	0	3 000	0	3 000	3 000
<b>Totalt fritid</b>	<b>39 550</b>	<b>4 650</b>	<b>32 000</b>	<b>15 800</b>	<b>10 350</b>	<b>8 450</b>	<b>3 850</b>	<b>30 850</b>	<b>105 950</b>	<b>101 300</b>

Uppförande av ny sporthall i anslutning till Ekebyhovskolan är redan påbörjad. Den ska möjliggöra bättre idrottsundervisning i skolan men innebär även en utökning av lokalytor för kommunens rika idrottsliv har i budgetberedningen i tjänstemannaorganisationen förutsatts var prioriterad som en följd av förra årets budgetbeslut.



## Energi

Samlat olika investeringsprojekt under rubriken "energi" omfattar sammanlagt stora investeringar. Avgörande för nivån är ärendet om närvärme i Ekerö kommun.

	Budget År 2014	Prognos År 2014	Antag. ombud- tering	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	Investering tot period År 2014 - 2019	Inv. år 2015- 2019 inkl plan öfr år 2014
<b>Investeringar - energi o säkerhet</b>										
Energisparåtgärder	4 000	4 000		5 400	5 200	4 000	4 000	4 000	26 600	22 600
Tekniska installationer	9 300	9 300		9 500	10 000	14 000	14 700	15 000	72 500	63 200
Närvärme nät	25 000	100		35 000	0	0	0	0	35 100	35 000
Närvärme inkoppling	500	0		0	3 600	800	600	0	5 000	5 000
Säkerhetsåtgärder	2 451	2 000	451	2 800	1 300	1 300	1 300	1 300	10 451	8 451
Låssystembyte	642	642		300	0	0	0	0	942	300
Reservkraft	700	700		0	0	0	0	0	700	0
Ekebyhovs slott. Brandskydd fasad	1 000	0		1 000	0	0	0	0	1 000	1 000
Passersystem	1 000	0		2 500	0	0	0	0	2 500	2 500
<b>Totalt energi o säkerhet</b>	<b>44 593</b>	<b>16 742</b>	<b>451</b>	<b>56 500</b>	<b>20 100</b>	<b>20 100</b>	<b>20 600</b>	<b>20 300</b>	<b>154 793</b>	<b>138 051</b>

## IT

IT-utveckling och den del som faller under investeringar återkommer på flera olika ställen i vår organisation och finns även på flera ställen i tabellbilagan. Nedan återfinns utdrag från tabellbilagan som dels innefattar "rena" IT-investeringar i olika verksamhetsprojekt system eller plattform. Dels har inkluderats de av Tekniska kontoret identifierade behoven av åtgärder i fastighet som är relaterat till IT som förbättringar i befintliga verksamhetslokaler av fast datanät.

	Budget År 2014	Prognos År 2014	Antag. ombud- tering	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	Investering tot period År 2014 - 2019	Inv. år 2015- 2019 inkl plan öfr år 2014
<b>Investeringar - IT (direkt/indirekt)</b>										
Serverrum	700	250		0	0	0	0	0	250	0
Reinvestering fast datanät	300	500		500	200	200	200	200	1 800	1 300
Fastighetssystem m. avtalsdatabas	700	0		1 200	0	0	0	0	1 200	1 200
Wifi öo särskilda boenden	0	0		200	0	0	0	0	200	200
Projektmodul ekonomisystemet	0	0		400	0	0	0	0	400	400
IT i produktionsverksamheterna	1 950	1 724		2 100	1 800	1 800	1 800	1 800	11 024	9 300
IT-eHälsa; Inkl digitala trygg.larm, rapport system hemtjänst	2 350	810		2 250	1 100	200	0	0	4 360	3 550
Datorer och kartverk	60	60		0	0	0	0	0	60	0
Centr. IT-plattf./beslutstöd/gem adm	2 300	2 300		1 800	3 600	3 700	3 800	3 200	18 400	16 100
IT Digitaliserad info	1 600	800		0	0	0	0	0	800	0
<b>Totalt IT</b>	<b>9 960</b>	<b>6 444</b>	<b>0</b>	<b>8 450</b>	<b>6 700</b>	<b>5 900</b>	<b>5 800</b>	<b>5 200</b>	<b>38 494</b>	<b>32 050</b>

## Förslag investeringsbudget per objekt/ projekt 2014-2018 - tabellbilaga

Nr	Ansvar	Investeringsprojekt/-objekt	Budget 2014	Prognos 2014	Prognos överfö	2015	2016	2017	2018	2019
	TN	Infartsparkering Tappström	2 000	3 000						
1	TN	Belysning				2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
	TN	Gångtunnel - sker inom expl.område								
2	TN	GC vägar	3 500	3 000	500	2 100	2 000	4 900	4 000	2 200
3	TN	Infartsparkeringar cyklar	300	300		300				
4	TN	Bulleråtgärder	2 000	2 000		600				
5	TN	Reinvestering asfaltering	1 000	1 500		2 000	2 000	1 000	1 000	1 000
6	TN	Tillgänglighetsanpassningar	1 000	1 000		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
7	TN	Trafiksäkerhetsåtgärder	800	800		2 100	2 100	1 300	1 000	1 000
	TN	<b>Trafik Totalt</b>	<b>10 600</b>	<b>11 600</b>	<b>500</b>	<b>10 100</b>	<b>9 100</b>	<b>10 200</b>	<b>9 000</b>	<b>7 200</b>
8	TN	Energisparåtgärder	4 000	4 000		5 400	5 200	4 000	4 000	4 000
9	TN	Tekniska installationer	9 300	9 300		9 500	10 000	14 000	14 700	15 000
	TN	<b>Energi Totalt</b>	<b>13 300</b>	<b>13 300</b>	<b>0</b>	<b>14 900</b>	<b>15 200</b>	<b>18 000</b>	<b>18 700</b>	<b>19 000</b>
10	TN	Säkerhetsåtgärder	2 451	2 000	451	2 800	1 300	1 300	1 300	1 300
11	TN	Låssystembyte	642	642		300				
	TN	Reservkraft	700	700						
12	TN	Ekebyhovs slott. Brandskydd fasad	1 000	0	0	1 000				
13	TN	Passersystem	1 000	0		2 500				
	TN	<b>Säkerhet Totalt</b>	<b>5 793</b>	<b>3 342</b>	<b>451</b>	<b>6 600</b>	<b>1 300</b>	<b>1 300</b>	<b>1 300</b>	<b>1 300</b>
14	TN	Allmänna lekplatser	200	200		400	200	200	200	200
15	TN	Allmänna badplatser	500	800		800	800	200	200	200
	TN	Allmänna badplatser P-ytor	300	0						
16	TN	Utebelysning på allmän plats					500			
	TN	Ekerö C, förmyelse	700	700						
17	TN	Ekebyhovs allé och slottspark	400	100		300	300	300	300	300
	TN	<b>Utemiljö allmän plats Totalt</b>	<b>2 100</b>	<b>1 800</b>	<b>0</b>	<b>1 500</b>	<b>1 800</b>	<b>700</b>	<b>700</b>	<b>700</b>
18	TN	Inre renovering skolfastigheter	3 800	1 000		10 950	9 600	8 500	10 400	7 550
	TN	Sundby skola Hus B (Regnbågen)	500	0						
19	TN	Yttre upprustning skolfastigheter	3 600	1 100		5 100	3 350	2 500	2 070	2 900
20	TN	Utemiljö förskolor och skolor	3 622	3 622		8 400	5 000	2 000	2 000	2 000
21	TN	Skå skola. Årskurs 6				3 000				
22	TN	Omläggning tak	2 000	1 000		600	1 000			500
	TN	<b>Skolfastigheter Totalt</b>	<b>13 522</b>	<b>6 722</b>	<b>0</b>	<b>28 050</b>	<b>18 950</b>	<b>13 000</b>	<b>14 470</b>	<b>12 950</b>
	TN	Ekgården- kök	300	500						
	TN	Ekgården-vrk anpassning	250	250						
	TN	Roshagens gruppboende (Skärvik)	14 000	1 000	13 000					
	SN	Paviljong Färentuna	2 200	0	0					
	TN	<b>Skärskilt boende Totalt</b>	<b>16 750</b>	<b>1 750</b>	<b>13 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	TN	Serverrum	700	250						
23	TN	Reinvestering fast datanät	300	500		500	200	200	200	200
24	TN	Fastighetsystem m. avtalsdatabas	700	0	0	1 200				
25	TN	Wifi äo särskilda boenden				200				
26	TN	Projektmodul ekonomisystemet				400				
	TN	<b>IT Tekniska nämnden Totalt</b>	<b>1 700</b>	<b>750</b>	<b>0</b>	<b>2 300</b>	<b>200</b>	<b>200</b>	<b>200</b>	<b>200</b>
27	TN	Ekebyhovs slott -inre & yttre åtg	1 200	1 200		800	500	500	500	500
28	TN	Ekebyhovs slott - entré o nya p-platser							500	3 000
29	TN	Ekebyhovs slottsomr.-flera byggnader	1 000	0	1 000		1 850	800		
30	TN	Inre renovering fastighet				650	1 800	1 400	600	400
31	TN	Yttre renovering fastighet	300	0		1 800	600	500	300	300
32	TN	Utemiljö övr fastighet				6 000				
33	TN	Garantiarbeten	100	100		100	100	100	100	100
	TN	Kommunhuset soc Etapp 2	1 178	0	1 178					

Nr	Ansvar	Investeringsprojekt/-objekt	Budget 2014	Prognos 2014	Prognos överfö	2015	2016	2017	2018	2019
34	TN	Kommunhuset: årligt upprätthållande	1 000	2 150		3 000	400	500	0	0
35	TN	Komplettering köksutrustning	300	400		400	400	400	400	400
36	TN	Henkel				1 300				
37	TN	Kulturhuset - foaje	2 997	1 000	1 997	1 500				
	TN	Kulturhuset - Erskine	300	300						
38	TN	Källsortering	200	200		200	100	100	100	100
39	TN	Myndighetskrav	300	300		300	300	300	300	300
40	TN	Mindre lokalanpassningar	1 000	1 500		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
	TN	Brandstation Inre och yttre renovering	600	700						
	TN	Arb miljöåtgärder	479	400	79					
	TN	Barnens bibliotek, Stenhamra	204	204						
	TN	<b>Övrigt Totalt</b>	<b>11 158</b>	<b>8 454</b>	<b>4 254</b>	<b>17 050</b>	<b>7 050</b>	<b>5 600</b>	<b>3 800</b>	<b>6 100</b>
	TN	<b>Totalt</b>	<b>74 923</b>	<b>47 718</b>	<b>18 205</b>	<b>80 500</b>	<b>53 600</b>	<b>49 000</b>	<b>48 170</b>	<b>47 450</b>

	Ansvar	Investeringsprojekt/-objekt	Budget 2014	Prognos 2014	Prognos överfö	2015	2016	2017	2018	2019
41	KS	Aktivitetshus Svanhagen	3 000	0	0	3 000				
42	KS	Allhallen	800	1 400		300	500	2 200		
43	KS	Ekebyhovs sporthall	35 000	3 000	32 000	5 300				
44	KS	Utökade halltytor								30 000
45	KS	Rid- och evenemangsyta						4 000		
46	KS	Träkvistavallen omklädningsrum	500	0	0	2 000	6 000			
47	KS	Motionsspår				650	500			
48	KS	Yta för fysisk aktivitet	100	100		3 700	3 200	1 700	700	700
49	KS	Reinvestering idrottsanläggningar	150	150		850	150	550	150	150
50	KS	Konstgräs							3 000	
	KS	<b>Fritidsverksamhet - Anl. plan totalt</b>	<b>39 550</b>	<b>4 650</b>	<b>32 000</b>	<b>15 800</b>	<b>10 350</b>	<b>8 450</b>	<b>3 850</b>	<b>30 850</b>
51	KS	Närvarme nät	25 000	100	0	35 000				
52	KS	Närvarme inkoppling	500	0	0		3 600	800	600	
53	KS	Färentuna skola	12 000	7 300	8 700	22 000				
	KS	Färentuna skola parkering	4 000							
54	KS	Ekebyhovskolan kapacitet	750	500	250	17 000	15 000	13 000	13 000	10 000
55	KS/BUN	Ny skola Ekerö C - programarbete								1 000
56	KS	Stenhamra vrk.lokaler	1 000	1 000		2 000	17 000	18 000	17 000	
57	KS	Sandudden matsal+kapacitet	500	500		12 600	16 200			
58	KS	Närlunda skola	20 798	24 600		15 650				
	KS	Träkvista skola	20 664	28 300						
59	KS	Hemtjänst Färingsö				3 200				
60	KS	Brandstation Ekerö							10 000	
61	KS	Kulturhuset					1 000	5 000	5 000	
62	KS	Kommunhus ombyggnad kapacitet	10 250	7 000	3 250	9 750		0		
	KS	<b>KS uppdrag totalt</b>	<b>135 012</b>	<b>73 950</b>	<b>44 200</b>	<b>133 000</b>	<b>63 150</b>	<b>45 250</b>	<b>49 450</b>	<b>41 850</b>
	<b>KS &amp; TN</b>	<b>KS &amp; TN</b>	<b>209 935</b>	<b>121 668</b>	<b>62 405</b>	<b>213 500</b>	<b>116 750</b>	<b>94 250</b>	<b>97 620</b>	<b>89 300</b>

Nr	Ansvar	Investeringsprojekt/-objekt	Budget 2014	Prognos 2014	Hypotes överförin	2015	2016	2017	2018	2019
63	KS-prod BoU	Mindre vrk anpassning	230	230		200	200	200	200	200
64	KS-prod oms	Mindre vrk anpassning	200	200		800	800	800	800	800
65	KS-prod kult	Mindre vrk anpassning	300	150		570	150	50	50	50
66	SN	Inventarier Färentuna pavsärbo	1 000	0	0	600	400			
	KFN	Inventarier Erskinesalen	150	150						
67	KFN	Inventarier kultur-/fritidslokaler				150	75	75	75	75
68	KS-prod BoU	Inventarier	860	860		860	860	860	860	860
69	KS-prod oms	Inventarier	850	826		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
70	KS-prod kult	Inv Bibliotek/Fritidsg/Kulturskola	250	100		450	250	250	100	100
70	KS-prod kult	Inv Slottet konf.möbler o köksutrust	150	150		250	250	175	175	100
70	KS-prod kult	Inv Kultursk instrument	100	100		100	100	100	100	
71	KS	Invent. i om K-hus ombyggn;kapacite	1 000	600		600		1 900		
71	KS	Kommunhus gem. utrymmen	550	500		300	200	400	200	200
72	KFN	Konstnärlig utformning	660	100	500	700	600	200	300	200
73	KS-prod BoU	IT i verksamheten prod BoU	800	800		1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
74	KS-prod oms	IT i verksamheten prod Oms	200	200		200	200	200	200	200
		KS-prod oms Larm o personsökare Ekgården	500	524						
		KS-prod kult IT Verksamhetssystem bibl RFID	450	200	0					
75	KS-prod kult	Digitala inform.tavlor foaje kulturhus				300				
76	SN	IT-eHälsa; Inkl digitala trygg.larm, rapport system hemtjänst	2 350	810	0	2 250	1 100	200		
	BN	Datorer och kartverk	60	60	0					
77	KS	Central IT-plattform	2 300	2 300	0	1 800	1 600	700	1 800	1 200
77	KS	IT -beslutsstöd					2 000	1 000		
77	KS	IT gem adm/ utveckl. projekt						2 000	2 000	2 000
	KS	IT Digitaliserad info	1 600	800						
	Övriga	IT totalt (exkl TN)	8 260	5 694	0	6 150	6 500	5 700	5 600	5 000
	Övriga nämnder och produktion	totalt inkl IT	14 560	9 660	500	12 730	11 385	11 710	9 460	8 585
<b>TOTALT</b>			<b>224 495</b>	<b>131 328</b>	<b>62 905</b>	<b>226 230</b>	<b>128 135</b>	<b>105 960</b>	<b>107 080</b>	<b>97 885</b>

## **Förslag investeringsbudget per objekt/ projekt 2015-2019 – textbilaga**

### **Tekniska nämnden - Teknik och exploatering**

#### **Nr 1. Teknik& Exploatering: Belysning**

**Investering:** 2 000 tkr årligen.

Befintliga kommunala lyktstolpar med armatur behöver bytas ut till LED belysning.

#### **Nr 2. Teknik& Exploatering: GC-vägar**

**Investering:** 2 100 tkr år 2015, 2 000 tkr år 2016, 4 900 tkr 2017, 4 000 tkr 2018, 2 200 tkr 2019.

Fortsatt utbyggnad av gång& cykelvägar bl a till Ekebyhovsvägen och nya belysningsstolpar på GC-väg till Älvnäs.

#### **Nr 3. Teknik& Exploatering: Infartsparkering cyklar**

**Investering:** 300 tkr år 2015.

Anläggande av infartsparkering för cyklar i Tappström. Syftet är bl a att minska efterfrågan på infartsparkeringen för bilar.

#### **Nr 4. Teknik& Exploatering: Bulleråtgärder**

**Investering:** 600 tkr år 2015.

Kvarstående åtgärder för utförande av bullerskydd längs Ekerövägen/Solhemsvägen.

#### **Nr 5. Teknik& Exploatering: Reinvestering asfaltering**

**Investering:** 2 000 tkr 2015 & 2016. Därefter 1000 tkr/år.

Reinvestering i asfaltering av gator.

#### **Nr 6. Teknik& Exploatering: Tillgänglighetsanpassningar**

**Investering:** 1 000 tkr årligen.

Kontinuerligt förbättra bristande trafikpunkter inom kommunens vägnät, gäller framförallt buss-hållplatser och övergångsställen.

#### **Nr 7. Teknik& Exploatering: Trafiksäkerhetsåtgärder**

**Investering:** 2100 tkr 2015 & 2016, 1300 tkr 2017. 1000 tkr 2018& 2019.

Trafiksäkerhetsåtgärder för att minimera risker identifierade tillsammans med Trafiknämnden (t ex gångpassager, förbättrad belysning, skyltning etc).

Tekniska nämnden - Fastighetskontoret

#### **Nr 8. Fastighet: Energisparåtgärder**

**Investering:** 5 400 tkr år 2015, 5 200 år 2016, 4 000 år 2017, 4 000 år 2018 samt 4 000 år 2019.

Investeringsprojektet syftar till att möta Ekerö kommuns energimål. Här avses t.ex. konvertering från direktverkande el till annat energislag eller att installera värmepumpar och generellt, att ersätta oljeuppvärmning.

**Om investeringen inte genomförs** kommer inte Ekerö kommuns energimål att uppnås.

### **Nr 9. Fastighet: Tekniska installationer**

**Investering:** 9500 tkr år 2015, 10000 tkr år 2016, 14000 år 2017, 14 700 år 2018 samt 15 000 år 2019.

Efter statuskontroll av flertalet av kommunens byggnader konstateras att det finns stort behov av byte eller förbättring av ventilations-system, inklusive styr- och regler. Installationerna är föråldrade och ineffektiva.

Tekniska installationer samspelar starkt med Energisparåtgärder. Planen är att successivt byta ut alla föråldrade ventilationssystem mot nya effektivare och energisnålare.

Andra investeringar som görs inom ramen för Tekniska installationer för att förbättra byggnadernas funktion, trivsel och komfort är att succesivt byta/förbättra värme-radiatorsystem, vatten och avloppssystem samt el- belysningsystem i alla fastigheter.

### **Nr 10. Fastighet: Säkerhetsåtgärder**

**Investering:** 2 800 tkr för 2015, därefter 1 300 tkr årligen.

Investeringen omfattar nyinvesteringar samt utökning av brandlarm, inbrottslarm, passagesystem, kameraövervakningssystem, överfallslarm, säkerhetsglas, andra brandtekniska installationer och åtgärder t ex belysta utrymningsskyltar, utrymningsplaner mm.

**Konsekvenser av att inte fortsätta investeringarna** är till att vi inte skyddar våra fastigheter och dess inventarier mot bränder, skadegörelse och stöld samt att vi inte uppfyller krav och standarder som lagar, försäkringsbolag och andra kravställare kräver. Kommunen kommer inte heller aktivt kunna fortsätta att förebygga klotter, glaskross och skadegörelse på samma sätt som tidigare.

### **Nr 11. Fastighet: Låssystembyte i kommunens lokaler**

**Investering:** 300 tkr år 2015.

Efter översyn av kommunens låssystem (nycklar och cylindrar) har framkommit stora delar av låssystemen i kommunens byggnader behöver bytas. Systemen har i vissa fall en ålder på över 30 år, och har idag låg säkerhet pga av att dessa system inte längre är *kopieringsskyddade* (nycklar kan då kopieras hos både låssmeder och skomakare utan några restriktioner) dessutom har det inte funnits en rutin på hur man sköter utlämning och kvittens av nycklar.

- Planen är att under en 3-års period (2013-2015) systematiskt gå igenom och byta ut de låssystem som har brister och sedan skapa en ny rutin för nyckelhantering inom kommunen.
- **Att inte genomföra investeringen leder till** en ökad risk eftersom att många utomstående personer redan idag har tillgång till kommunens lokaler (undercentraler).

### **Nr 12. Fastighet: Ekebyhovsslott – brandskydd fasad**

**Investering:** 1 000 tkr år 2015.

Slottet måste säkras för bränder som kan börja utanför fastigheten eller inne i byggnaden. För att skydda slottet ska fasad-sprinkling installeras.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planerings-förutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

### **Nr 13. Fastighet: Passersystem kommunens byggnader**

**Investering:** 2 500 år 2015.

Passersystemet som hanterar ett antal av kommunens byggnader (flertalet skolor och förskolor, Henkel och kommunhuset) har nått sin livslängd och kommer inte att supportas längre. Systemet måste bytas ut till en nyare version.

**Görs inte investeringen** kommer vi inom några år inte att kunna använda passersystemet längre. Vi kommer att få allt svårare att hitta reservdelar.

Tekniska nämnden - Teknik och exploatering

**Nr 14. Teknik& Exploatering: Allmänna lekplatser**

**Investering:** 400 tkr år 2015. Därefter 200 tkr årligen.

Fortsatt satsning på upprustning av allmänna lekplatser.

**Nr 15. Teknik& Exploatering: Allmänna badplatser**

**Investering:** 800 tkr/år tom 2016, därefter 200 tkr årligen.

Fortsatt satsning på upprustning av allmänna badplatser. Ett antal bryggor behöver lagas/bytas ut. Tre omklädningsrum behöver upprustning.

**Nr 16. Teknik& Exploatering: Allmän plats, utelysning**

**Investering:** 500 tkr 2016.

Komplettering och förhöjd standard på belysning inom allmän plats.

**Nr 17. Teknik& Exploatering: Ekebyhovs allé & slottspark**

**Investering:** 300 tkr årligen.

Ekebyhovsallén är i behov av förnyelse och återplantering av ett antal träd. Det finns även behov av förnyelse i Ekebyhovsparken.

Tekniska nämnden - Fastighetskontoret

**Nr 18. Fastighet: Inre renovering skolfastigheter**

**Investering:** 10 950 tkr år 2015, 9 600 tkr år 2016, 8 500 tkr år 2017, 10 400 tkr år 2018, 7 550 tkr år 2019.

Den invändiga standarden är i många skolor och förskolor låg och underhållet eftersatt. För att barnen ska få en bra arbetsmiljö behövs reinvesteringar för att sammanhållet lyfta standarden i lokalerna.

**Om inte renoveringarna genomförs** kommer lokalerna i förlängningen inte att kunna användas för avsedd verksamhet.

**Nr 19. Fastighet: Yttre upprustning skolfastigheter**

**Investering:** 5 100 tkr år 2015, 3 550 tkr år 2016, 2 500 tkr år 2017, 2 070 tkr 2018, 2 900 tkr år 2019.

Många skol- och förskolebyggnader är i stort behov av upprustning av dränering, tak, fasader och fönster.

**Om inte åtgärderna genomförs** kommer vi att se ökande problem i form av problem med inomhusmiljön.

**Nr 20. Fastighet: Utemiljö kommunala förskolor och skolor**

**Investering:** 8 400 tkr år 2015, 5 000 tkr år 2016, därefter 2 000 tkr årligen.

Utemiljön på ett antal skolgårdar behöver förbättras. Tekniska nämnden har ansvar för att lekutrustning och anläggningar på skolor och förskolor är säkra och med anledning av detta har mycket lekutrustning tagits bort i samband med de årliga lekplatsbesiktningarna.

Även under 2015 och 2016 görs fortsatt fokusering på angöring till förskolor och skolor samt dagvattenhanteringen på skolgårdar.

**Om inte investeringen genomförs** kommer skolmiljön och säkerheten för barnen inte att fortsätta förbättras.

**Nr 21. Fastighet: Skå skola, årskurs 6**

**Investering:** 3 000 tkr år 2015.

Som del av kapacitetsutbyggnaden föreslagen av Barn och ungdomsnämnden ska ett tillkommande klassrum som möjliggör årskurs 6 skapas på Skå skola. Planen är att renovera det mitt på skolgården befintliga "Auktionshuset".

**Konsekvenser av att inte genomföra investeringen** blir att kapacitetsutbyggnaden senareläggs.

**Nr 22. Fastighet: Omläggning tak**

**Investering:** 600 tkr år 2015, 1 000 tkr år 2016.

Många av kommunens byggnader har bristfälliga tak med många läckage som följd. Investeringen syftar till att åtgärda större brister som konstateras vid takbesiktning.

**Nr 23. Fastighet: Reinvestering fast datanät**

**Investering:** 500 tkr år 2015, därefter 200 tkr årligen.

Det fasta datanätet inom kommunens fastigheter behöver dokumenteras och i många fall uppgraderas för att möta det ökande behovet av kapacitet vid dataöverföring.

**Nr 24. Fastighetskontoret: Fastighetssystem med avtalsdatabas**

**Investering:** 1 200 tkr år 2015.

Systemet är ett viktigt fundament för att utveckla uppföljning och underhållsplanering. Systemet ska dessutom bidra till förenkling och höjd produktivitet genom undvikande av dubbelarbete vad gäller hantering av hyres- och arrendeavtal samt fakturering. Systemet ska tas fram i samarbete med Ekerö Bostäder.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planeringsförutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

**Nr 25. Fastighet: Wifi särskilt boende**

**Investering:** 200 tkr år 2015.

Införande av trådlöst nätverk i kommunens särskilda boenden.

**Nr 26. Fastighet: Projektmodul i ekonomisystemet**

**Investering:** 400 tkr år 2015.

Modulen ska bidra till möjligheten att verkligen styra och estimerar projektkostnader och budget.

Det gäller i synnerhet fleråriga projekt där budget överförs mellan åren. Idag är uppföljningen helt manuell.



**Nr 27. Fastighet: Ekebyhovs slott – inre och yttre åtgärder**

**Investering:** 800 tkr år 2015, därefter 500 tkr årligen.

Ekebyhovs slott är en av kommunens äldsta byggnader och är även byggnadsminnesförklarad både ut- och invändigt. Under 2015 kommer målning av fasaden att fortsätta. Den samtidigta installationen av fasadsprinkler medför en ökad kostnad för fasadmålningen.

**Om kontinuerlig reinvestering inte utförs** kommer byggnaden på sikt inte kunna användas till den verksamhet som idag bedrivs, utan bör istället avyttras.

**Nr 28. Fastighet: Ekebyhovs slott – entré och nya p-platser**

**Investering:** 3 000 tkr år 2019.

Investering i en ny parkering för slottet belägen nedanför vägen. Entrén med trappan som leder upp till slottet samt planen framför slottet förnyas.

**Nr 29. Fastighet: Ekebyhovs slottsområde flera byggnader**

**Investering:** 1 850 tkr år 2016, 800 tkr år 2017.

Flera av de byggnader som är belägna runt Ekebyhovsslott är i behov av reinvesteringar.

**Nr 30. Fastighet: Inre renovering fastighet**

**Investering:** 650 tkr år 2015, 1800 tkr år 2016, 1400 tkr år 2017, 600 tkr år 2018, 400 tkr 2019.

Fortsatt arbete med reinvesteringar för att åstadkomma funktionell innemiljö i kommunens övriga byggnader.

**Nr 31. Fastighet: Yttre renovering fastigheter**

**Investering:** 1800 tkr år 2015, 600 tkr år 2016, 500 tkr år 2017, 300 tkr/år 2018 och 2019.

Fortsatt arbete med reinvesteringar för att åstadkomma funktionellt skalskydd för kommunens övriga byggnader.

**Nr 32. Fastighet: Utemiljö övriga fastigheter**

**Investering:** 6 000 tkr år 2015.

Utemiljö i Ekebyhovsdalen runt den nya sporthallen.

**Nr 33. Fastighet: Garantiarbeten**

**Investering:** 100 tkr årligen.

Ett årligt anslag föreslås för arbeten under garantitiden, som ej omfattas av entreprenörens garanti, samt för garantibesiktningar.

**Nr 34. Fastighet: Kommunhuset – årligt upprätthållande**

**Investering:** 3 000 tkr år 2015, 400 år 2016, 500 tkr år 2017.

Investeringar måste göras i kommunhuset för att förbättra arbetsmiljön och upprätthålla bra standard för fastigheten. Under 2013-2017 planeras bl. a byte av fönsterpartier, stambyte, ombyggnation sophertering, ombyggnation av omklädningsrum mm.

**Konsekvenser av att inte genomföra investeringen** blir att arbetsmiljön försämras och fastighetens eftersatta underhåll ökar.

### **Nr 35. Fastighet: Komplettering köksutrustning**

**Investering:** 400 tkr årligen.

Köksutrustningen på skolor, förskolor och Ekebyhovs slott måste kompletteras eller bytas ut på grund av myndighetskrav. Detta är ett generellt projekt för storköken i kommunens byggnader och där pengarna fördelas efter behov.

**Konsekvenser av att inte genomföra investeringen** är att ett beslut om nedläggning av tillagningskök måste fattas.

### **Nr 36. Fastighet: Henkel**

**Investering:** 1 300 tkr år 2015.

Reinvesteringar måste göras i Henkelfastigheten för att möjliggöra användning fram till rivningen ca 2019.

### **Nr 37. Fastighet: Kulturhuset - foajé**

**Investering:** 1 500 tkr år 2015.

Gränsen mellan bibliotek och galleri behöver lösas upp för att kunna använda lokalytorna optimalt och skapa större tillgänglighet. Samtidigt behövs en avgränsning när foajén används men biblioteket är stängt. Foajén behöver fräschas upp med främst nya ytskikt. Optimal användning av kulturhusets publika ytor, större tillgänglighet till bibliotek, utställningar, mötesplatser. Användbara och anpassade offentliga toaletter. Kulturhuset ska erbjuda en fräsch och välkomnande miljö för kulturverksamheten och kommunens innevånare.

### **Konsekvenser av att inte genomföra investeringen**

Foajé med begränsade användningsmöjligheter, bibliotek och utställningsytor med lägre tillgänglighet, fortsatt sanitär olägenhet avseende de offentliga toaletterna och sliten miljö.

### **Nr 38. Fastighet: Källsortering**

**Investering:** 200 tkr år 2015, därefter 100 tkr årligen.

Anpassning av kommunens lokaler inför införandet av matavfallsinsamlingen. Ex. byggnation av kylda soprum, sopskåp, mm.

**Om investeringen inte genomförs** riskerar vi att kommunala lokaler inte klarar kraven för matavfallshantering.

### **Nr 39. Fastighet: Myndighets krav**

**Investering:** 300 tkr årligen.

För att våra fastigheter ska leva upp till olika myndigheters tillkommande krav krävs ibland en ombyggnation.

**Konsekvenser av att inte genomföra investeringen** är att beslut om nedläggning av verksamheter i egna lokaler måste fattas.

### **Nr 40. Fastighet: Mindre lokalanpassningar**

**Investering:** 1 000 tkr årligen.

Ett generellt projekt för att anpassa verksamheternas lokaler.

#### **Nr 41. Anläggningsplanen: Aktivitetshus Svanhagen**

**Investering:** 3 000 tkr år 2015

Svanängens idrottsplats har behov av upprustning av omklädningsrum. Dels i allhallen, dels i samband med etablering av samlingsytor, café och mindre verksamhetsytor för t.ex. bordtennis och brottning. I projektet är det viktigt med samverkan med SKÅ IK och Stockholms idrottsförbund för gemensam finansiering.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planeringsförutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

#### **Nr 42. Anläggningsplanen: Allhallen**

**Investering:** 300 tkr år 2015, 500 tkr 2016 och 2 200 tkr år 2017

Fortsatt inre reinvestering samt reinvestering av taket.

#### **Nr 43. Anläggningsplanen: Ekebyhovs sporthall**

**Investering:** 5 300 tkr år 2015

Enligt mål för idrott och fysisk aktivitet ska nya anläggningar ha hög nyttjandegrad. Det är bakgrunden till förslaget att lokalisera ny sporthall vid Ekebyhovsskolan. Den gamla gymnastikhallen där är uttjänt och kommer att rivas. Sporthallen skulle även serva Träkvista skolas behov av en fullgod sporthall. Då en större anläggning även går att dela in i flera delar kommer skolan ha möjlighet att utöka sina verksamheter.

Föreningslivets behov är liknande som skolans men här tillkommer även tävlingsverksamhet med specifika krav på mått och utrustning. De behöver även ha möjlighet att arrangera matcher och tävlingar som är publika. Detta är även ett argument för att öka efterfrågan och öka nyttjandegraden av lokalen. En läktardel gör det möjligt att anpassa lokalen till konsertarrangemang och liknande, samt att nyttja lokalen för skolans arrangemang och samlingar. För ökad nyttjandegrad under juni-augusti bör lokalen vara anpassad i storlek och utrustning till en nivå där föreningslivet på regional nivå ser möjlighet att förlägga lägerverksamhet till anläggningen.

#### **Nr 44. Anläggningsplanen: Utökade hallytor Ekerö**

**Investering:** 30 000 tkr år 2019

Ytterligare hallytor kommer att behövas i takt med ökad befolkningen och ökat idrottsintresse. Förslag att pengar avsätts i budget till 2019. Olika lokaliseringar utvärderas.

#### **Nr 45. Anläggningsplanen: Rid- och evenemangsyta**

**Investering:** 4 000 tkr år 2017

Kultur & fritidsförvaltningen har framfört önskemål om en gemensam rid- & evenemangsyta för kommunens ridföreningar. Förslaget är i enlighet med anläggningsplanen. Ett förslag är att den förläggs i anslutning till Skå flygfält.

**Nr 46. Anläggningsplanen: Träckvistavallen omklädningsrum****Investering:** 2 000 tkr år 2015, 6 000 tkr för 2016

I badhusprojektet togs fram förslag till nya omklädningsrum av Ekerö IK. Dessa behov kvarstår och förslag bör utarbetas för hur nya ytor för 6 st fullstora och 2 st mindre omklädningsrum ska skapas. Under 2014 har tillfälliga omklädningsrum i form av paviljonger uppförts. Investeringen syftar till en permanent lösning för omklädningsrytterna.

**Nr 47. Anläggningsplanen: Motionsspår****Investering:** 650 tkr år 2015, 500 tkr år 2016

Reinvestering och upprustning av motionsspår, bl a på Jungfrusundsåsen.

**Nr 48. Anläggningsplanen: Yta för fysisk aktivitet****Investering:** 3 700 tkr år 2015, 3 200 tkr år 2016, 1 700 tkr för 2017, 700 tkr år 2018 samt 700 tkr för 2019

Investering i temalekplatser i Stenhamra C och i Ekerö tätort.

**Nr 49. Anläggningsplanen: Reinvestering idrottsanläggningar****Investering:** 850 tkr för 2015, 150 tkr för 2016, 550 tkr för 2017 samt därefter 150 tkr årligen.

Framförallt de mindre idrottsanläggningarna i kommunens ytterområden måste löpande rustas upp för att svara mot säkerhets- och nyttjandekrav.

**Nr 50. Anläggningsplanen: Konstgräs****Investering:** 3 000 tkr år 2018

Ytterligare konstgräsytor kommer att behövas i takt med ökad befolkningen och ökat idrottsintresse. Förslag att pengar avsätts i budget till 2018. Olika lokaliseringar utvärderas.

**Nr 51. Energi: Närvärmenät****Investering:** 35 000 tkr 2015

Anläggande av närvärmenät för försörjning av Ekerö C och flera kommunala skolor, enligt KS inriktningsbeslut.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planeringsförutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

**Nr 52. Energi: Närvärmenät inkoppling****Investering:** 3 600 tkr år 2016, 800 tkr år 2017 och 600 tkr år 2018.

Successiv anslutning av kommunala fastigheter till närvärmenätet.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planeringsförutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

**Nr 53. Skola: Färentuna skola****Investering:** 22 000 tkr år 2015

Projektet genomförs i etapper. Första etappen, ny förskolebyggnad, är klar. Nu pågår uppförande av en ny administrationsbyggnad samt en temporär parkeringsplats. I kommande etapp kommer ett nytt skolhus att byggas. Som sista etapp kommer matsal, kök, Mellantuna, Stortuna samt utemiljön att förnyas.

**Nr 54. Skola: Ekebyhovsskolan kapacitet**

**Investering:** 17 000 tkr år 2015, 15 000 tkr år 2016, 13 000 tkr år 2017, 13 000 tkr år 2018 samt 10 000 tkr år 2019.

Effektivisering, renovering och uppförande av nya lokaler så att skolan kompletteras till att bli en tre-parallellig F-9 skola i enlighet med kapacitetsutredning från nämndkontoret för Barn och Utbildning. Nya lokaler för särskolan samt ändamålsenliga gemensamhetsytor och fungerande lokaler för praktisk-estetiska ämnen.

**Nr 55. Skola: Ny skola Ekerö C**

**Investering:** 1 000 tkr år 2019 programarbete

I den beslutade kapacitetsplanen framgår behovet av en ny skola belägen i centrala Ekerö. Investeringen syftar till programarbete för uppförande av den nya skolan. Förberedelsearbetet måste inledas skyndsamt.

**Nr 56. Skola: Stenhamra verksamhetslokaler**

**Investering:** 2 000 tkr år 2015, 17 000 tkr år 2016, 18 000 tkr år 2017, 17 000 tkr år 2018.

Standarden på stomme, isolering och installationer är mycket låg och underhållet eftersatt på Stenhamra förskola samt Stenhamra fritidsgård. För att barn och personal ska få en bra arbetsmiljö behöver lokalerna förnyas.

Hus A (matsal och bibliotek) tillhörande Stenhamra skola behöver totalrenoveras.

Investeringen syftar till att kombinera behoven av att förnya de tre objekten genom en gemensam effektiv lösning företrädesvis med byggnader i modulutförande.

**Nr 57. Skola: Sandudden gemensamhetsytor**

**Investering:** 12 600 tkr år 2015 och 16 200 tkr år 2016.

Med investeringen byggs skolan ut till att vara F-6 och rymma två klasser i varje årskurs. De gemensamma ytorna är idag mycket begränsade. Behovet är störst gällande matsal, gymnastiksal och slöjdsal. Även skolgården ses över och förbättras.

Investering föreslås ske i två etapper där utbyggnad av gemensamhetsytor görs först.

**Nr 58. Skola: Närlunda skola**

**Investering:** 15 650 tkr år 2015.

Renovering och nybygge, där tre nya byggnader ersätter gamla skollokaler, inklusive två undervisningsytor som innebär att sexorna bereds plats på skolan.

I nuläget, vt-14, pågår projektets första etapp, där den första huskroppen nu uppförs.

**Nr 59. Övrigt: Hemtjänst Färingsö**

**Investering:** 3 200 tkr år 2015

Hemtjänsten för Färingsö sitter idag i icke ändamålsenliga lokaler vid Hammarudden. I dagsläget finns inga alternativa lokaler inom kommunens ägo att tillgå. Nya lokaler måste antingen hyras eller uppföras. Försök att finna lämpliga lokaler att hyra har gjorts utan framgång. Förslaget är att låta uppföra en byggnad tex på fastigheten vid Uppgårdsvägen 2 i Stenhamra.

**Nr 60. Övrigt: Brandstation****Investering:** 10 000 tkr år 2018

Brandstationen vid Ekerö centrum behöver renoveras invändigt och byggnadens fastighetssystem bytas ut.

**Nr 61. Övrigt: Kulturhuset****Investering:** 1000 tkr år 2016, 5 000 tkr år 2017 samt 5 000 tkr år 2018.

Investeringen syftar till en långsiktig utveckling av kulturhuset. I samband med utbyggnaden av Ekerö centrum finns behov av utökade platser för samling, aktivitet och upplevelser. Ekerö centrum har här en stor fördel med ett redan existerande kulturhus med ett central läge som kan fylla det behov som ett attraktivt centrum kan ha med teater, bio, generationsövergripande kreativa lokaler och platser för möten både ute och inne. Ett utvecklingsarbete pågår för att skapa en attraktiv entré och foajé till kulturhuset och biblioteket men en mer långsiktig plan för Kulturhusets utveckling bör tas fram. Kommunstyrelsens arbetsutskott har därför gett kommunledningskontoret i uppdrag att, i samverkan med övriga kontor, påbörja ett programsamarbete för Kulturhusets långsiktiga utveckling.

**Nr 62. Övrigt: Kommunhus om- och tillbyggnad****Investering:** 9 750 tkr år 2015

Ekerö kommunhus är för litet för den verksamhet som bedrivs i byggnaden. En expansion genom påbyggnad med en våning på befintlig byggnadsstomme föreslås.

**Nr 63-65. Produktionsområden – Lokaler; mindre verksamhetsanpassningar**

Årligen 200 tkr per år inom produktionsområde barn och utbildning, årligen 800 tkr per år inom produktionsområde Investeringar per produktionsområde för mindre åtgärder (ej underhåll) i lokaler föranledd av lokalanpassningar av mindre omfattning, eventuella lokalanpassningar föranledd av brukarbehov – till exempel enklare handikappanpassningar – och åtgärder i lokaler som framkommit i det systematiska arbetsmiljöarbetet och som faller på verksamhetens lott att finansiera. Här ingår inte förändringar som ingår i mer omfattande om- och tillbyggnadsprojekt, inte minst många skolor och förskolor har varit eller är föremål för omfattande förändringar.

Respektive produktionsområdes budget prioriteras och disponeras inom områdets enheter. Inom exempelvis produktionsområde kultur har identifierats en fortsättning av åtgärder i Barnens eget bibliotek i Stenhamra, kulturskolans lokaler i Tappström. Inom produktionsområde Omsorg enligt plan från tidigare år med i huvudsak anpassningar såsom plattläggning av terrass vid gruppbostad för att underlätta för rullstolar, installation av okrossbara fönster, höja kylskåp och skapa fler arbetplatser/"kontorshörnor".

**Nr 66. Socialnämnden: Inventarier till paviljonger Färingsöhemmet**

1 000 tkr fördelat med 600 tkr år 2015 och 400 tkr år 2016

Investeringen avser inventarier för gemensamma utrymmen, personalutrymmen samt sängar till tillfälliga paviljonger vid Färingsöhemmet. Paviljongerna ska inrymma två avdelningar om totalt 9 lägenheter samt gemensamma utrymmen. Budget utgår från att paviljongerna uppförs i två etapper. Inventarierna flyttas till det särskilda boendet i Stenhamra.

## **Nr 67. Kultur- och fritidsnämnden: Inventarier kultur- och fritidslokaler**

150 tkr år 2015 och därefter årligen 75 tkr

Under 2014 har ytskikten inklusive scengolv renoverats i Erskinesalen. Ytterligare åtgärder för att anpassa scenutrustning, filmduk med mera görs för att salen ska kunna nyttjas fullt ut. I övrigt anpassas gymnastiksalarna löpande till föreningarnas nyttjande och krav.

## **Nr 68-70 Inventarier i enheter i produktionsområdena**

Investeringsbudget per produktionsområde för komplettering av verksamhetens inventarier som följd av behov av årlig förnyelse (ersättning ej längre funktionsdugliga inventarier/ utslitna inventarier) samt komplettering av inventarier i samband med om- och tillbyggnad av verksamhetslokaler.

Produktionsområde Barn och utbildning är mitt uppe i en omfattande satsning på flera enheter i form av renoveringar av befintliga lokaler samt nybyggen.. Medel kommer i huvudsak att inriktas på nödvändig förnyelse av inventarier och möbler i samband med renoveringar och nybyggen på Färentuna förskola och skola, Träkvista skola och Närlunda skola, ca 150 tkr per enhet och år under närmaste 2-3 åren. Under 2014 kommer investeringen till stor del att finansiera klassrumsuppsättningar av möbler för nämnda enheter, samt inriktas på Sanduddens skola, vilken är en snabbt expanderande enhet med behov av investeringar.

Produktionsområde omsorg fortsätter enligt flerårsplaneringen. Handlar om höj- och sänkbara skrivbord, markiser, vitvaror, sängar, liftar, pedagogiska hjälpmedel till daglig verksamhet och brandsäkra arkivskåp.

I produktionsområde kultur fortsätter den utlagda planen för inventarier i enheterna. För att säkra en god arbetsmiljö och god ergonomi för enhetens medarbetare behövs komplettering och nyinköp av inventarier som kontorsmöbler - höj/sänkbara arbetsbord, arbetsstolar. Här finns även konferensmöbler och köksutrustning i Ekebyhovs slott bland annat att Wrangelska salens konferensmöblemang behöver bytas ut. Möbleringen av slottet behöver dessutom kompletteras med läsbara platsbyggda bokhyllor i Biblioteket, Köksutrustningen i Ekebyhovs Slott handlar dels om effektivitet, dels om hygien och arbetsmiljö. Utrustning behöver årligen kompletteras och/eller bytas ut. Till de offentliga toaletterna bedöms även behov att investera i handtorkar. I posten finns även budget för den typ av instrument i kulturskolan som inte faller under driftkostnad.

## **Nr 71. Kommunstyrelsen: inventarier i kommunhus**

Medel för komplettering och årlig förnyelse av inventarier och teknisk utrustning i offentliga/ gemensamma utrymmen (sammanträdesrum, lunchrum, korridorer, foajé och liknande) i kommunhuset. Här inkluderas en uppskattning i resursbehov för att komplettera inventarier som effekt av planerad ombyggnad av kommunhus för att öka rumskapaciteten.

## **Nr 72. Kultur- och fritidsnämnden: Konstnärlig utformning**

Avsikten med konstnärlig gestaltning är att ge den fysiska miljön ett estetiskt värde och en identitet. Kultur- och fritidsnämnden har antagit riktlinjer för konstnärlig gestaltning. Vid nya byggprojekt i kommunen ska den konstnärliga gestaltningen ingå som en del i projekteringen från start. Den konstnärliga gestaltningen arbetas fram som en (permanent) del av byggnadens och det of-

fentliga rummet arkitektur och formgivning. Den kan också omfatta så kalla lös kost som är flyttbar.

Med fastighetskontorets investeringsbudget som grund föreslås medel för konstnärlig gestaltning som ska omfatta kommunala byggnader och dess inre och yttre miljöer, offentliga rum som torg, parker och trafikmiljöer. Främst ska verksamheten inriktas mot nybyggnationer, om- och tillbyggnader. Under perioden pågår byggandet av nya skollokaler i Träkvista skola och Närlundaskolan samt ny sporthall.

*Samtliga projekt IT-investeringar är avstämde med IT-chef och samordnade med övrig IT-utveckling i kommunen.*

### **Nr 73-75. IT i produktionsområden**

Upprätthållande och förtätning av datorer i produktionsområdena.

Inom produktionsområde Barn och utbildning är investeringen en del av en komplex flerårig satsning med ambition att skapa de förutsättningar som krävs för att göra eleverna "digitalt simkunniga". Digitala verktyg är idag både ett hjälpmedel och ett verktyg för lärande. Genom de digitala verktygen skapar vi förutsättningar för lärandet där alla kan lyckas oavsett svårigheter eller styrkor. De digitala verktygen innebär också omfattande möjligheter att kompensera för svårigheter eller funktionsbegränsningar för den enskilda eleven.

Med anledning av dagens IT- kompetensbrister samt begränsade standard inom IT-området i Ekerös förskolor och skolor ska investeringen medföra att tillgången på digitala verktyg höjs, kompetensen ökar bland pedagoger, undervisningen utvecklas och att pedagogerna i större utsträckning utför sitt arbete med hög och tidsenlig kvalitet.

I dagsläget bedrivs olika projekt i dialog mellan IT-enheten och produktionsområde Barn och utbildning. Företrädare för respektive område träffas och planerar regelbundet olika aktiviteter i akt och mening att utveckla den digitala kompetensen och för att möjliggöra att kommunen tar ytterligare steg i ambitionen att bidra till elevers lärande och utveckling gällande det IT- pedagogiska området.

Investeringen ska leda till att alla lärare på Ekerö har god kompetens och datorvana, har tillgång till en bärbar dator, att alla elever har god tillgång till datorer/ surfplattor, att förskoleavdelningar har tillgång till datorer och att förskolan har tillgång till surfplattor för de yngre barnen. Dessutom är behovet av förnyelse stort.

Över tid behöver vi undersöka olika lösningar kring IT samt förnyelse och då även titta på lösningar såsom leasing och liknande.

Följande delar betonas:

- Förtätning av maskinparken – andelen datorer och liknande behöver öka för uppnå god tillgång för elever och personal.
- Nyinköp av digitala verktyg till exempel digitala Whiteboards, digitala kameror, datorer. För att öka mångfalden av digitala verktyg inom produktionsområdet och för att skapa fler möjligheter för pedagoger och elevers lärande att tillgodose skrivningarna i de nationella styrdokumenterna.
- Projekt i samråd med IT-avdelningen kring Chromebooks.

Inom produktionsområde omsorg avser IT-investeringen integration mellan hemtjänstens planeringssystem med socialtjänstens verksamhetssystem för att kunna rapportera in utförd tid. Här



ingår även personliga kort för två faktorsinloggning i socialtjänstens verksamhetssystem för alla anställda.

I produktionsområde kultur handlar de 300 tkr år 2015 om digitala informationstavlor. Foajén i Kulturhuset i Ekerö Centrum är en lokal där många behov och önskemål samsas. Lokalen ska kunna fungera som en del av biblioteket, en del av caféet, en del av Erskinesalen. Dessutom ska den kunna fungera självständigt, bland annat som informations- och utställningsyta. Foajén är en väsentlig del av kommunens "ansikte utåt" och i behov av en "ansiktslyftning". Kommunens informationsplatser och arrangörers och föreningars affischplatser har blivit vildvuxna, och ytan räcker inte för informationsbehovet. Som intressent i foajén äskar därför Ekerö Kultur medel för att införa nya system och ytor för information. Med fördel kan man begränsa och effektivisera anslagstavlor och använda storskärmar och projektion för evenemangsinformation och digitala konstutställningar och installationer.

### **Nr 76. Socialnämnden: IT eHälsa**

Ett flertal olika investeringar som alla faller under utvecklingsområdet eHälsa. 2 250 tkr år 2015, 1 100 tkr år 2016 och 200 tkr år 2017.

- Verksamhetssystem socialtjänsten – fortsatt införande av e-tjänster samt fler utförare. Fortsatt implementering av nya verksamhetssystemet i socialtjänsten successivt hos fler utförare. Likaså fortsatt införande av e-tjänster för medborgarna. Kostnad och år – 200 tkr årligen 2015, 2016 och 2017. Effekter av investeringen – förbättrad service till medborgarna. Fler utförare som arbetar i samma verksamhetssystem som socialkontoret/-beställaren medför ett mer rationellt och effektivt arbetssätt och stärkt informationssäkerhet.
- Digitala trygghetslarm - De trygghetslarmen som idag används i kommunen är analoga. Det digitala kommunikationsnätet kan påverka funktionalitet hos de analoga trygghetslarmen. Arbetet med övergång till digitala larm genom förstudie är påbörjad under 2014. Kostnad och år – 1300 tkr 2015 och 700 tkr 2016. Effekter av investeringen – säkerhet i larmfunktion
- Tid/insatsrapportering hemtjänst - Tekniskt stöd för inrapportering av hemtjänstutförares inrapportering av utförda insatser och tid hos brukaren till socialtjänstens verksamhetssystem. Projektet påbörjas hösten 2014 med förstudie. Implementering planeras under 2015. Kostnad och år – 500 tkr 2015 och 200 tkr 2016. Effekter av investeringen – Faktisk utförda insatser och tid hos varje brukare följs upp som underlag för utförares fakturering. Ny inrapporteringsform kommer att ligga till grund för förändrad avgiftsmodell där inriktningen är att brukarens avgift ska utgå från utförd tid.
- ÄBIC; Äldres behov i centrum, utredning- och beslutsmodul - ÄBIC är en modell och utrednings-/beslutsmetod för ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt, med strukturerad dokumentation av äldre personers behov utifrån en internationell klassificering av funktions-tillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). ÄBIC uppfyller Socialstyrelsens framtida krav av statistikinsamling. ÄBIC utgår ifrån regelverket för handläggning och omfattar både myndighetsutövning och utförare. Kostnad 250 tkr år 2015. Effekter av investeringen - Stärkt kvalitetssäkring i utrednings- och beslutsprocessen såväl inom kommunen och i förhållande till andra kommuner. ÄBIC möjliggör även för Ekerö kommun att svara upp mot framtida krav på inrapportering av statistikuppgifter till bland annat Socialstyrelsen.

## Nr 77. Central IT

Fortsatt utveckling av kommunens centrala IT-plattform enligt den riktning som pekades ut i förra årets budgetprocess. Beräknat till 1 800 tkr år 2015 och 1 600 tkr år 2016. Inriktning och aktiviteter åren därefter 700 tkr, 1 800 tkr och 1 200 tkr.

Därutöver "markeras" i investeringsbudgeten resurser 2016-2019 som sannolikt kommer att upptas i kommande års förslag till investeringsbudget, utvecklingsprojekt inom administration för ökad effektivisering och som kommer att identifieras allteftersom plattform och IT-organisation i verksamheten sätter sig. Ett samlat beslutsstödssystem är exempel på behov som är identifierat men som det ännu inte finns "kraft" för i organisationen att sätta överst på agendan.

I förra årets budgetberedning lyftes fram att IT verksamheten i Ekerö kommun står inför ett behov av ett lyft till nästa generations teknik och arbetssätt för att kunna möta verksamhetens behov, vilket återspeglas i föreslagen budget. Arbetet är inlett och ska fortgå. Den inslagna vägen omfattar följande områden.

- Server och lagringsmiljö
- Klienthantering (arbetsplatser)
- Datakommunikation, nästa generations trådlösa nät i skolan.
- Investering i driftsmiljön för ökad säkerhet (2 faktors inlogg) och tillgänglighet samt effektivare hantering.

Effekter av investering är att:

Vi möter verksamhetens behov, servermiljön får en ökad driftssäkerhet, större flexibilitet och högre utnyttjandegrad av hårdvaran. En virtuell miljö har dessutom en positiv effekt på energiförbrukningen eftersom vi minskar antalet servrar som ska drivas och kylas.

Systemadministrationen och kostnaden för licenser minskar på sikt. Lösningen kommer även att bidra till ett enklare samarbete mellan oss medarbetare när vi kan se varandras tillgänglighet.

IT enheten supportarbetet systematiseras vilket ger en förutsättning för bättre service till våra användare och vi kan arbeta mer förebyggande och mindre reaktivt.

Skolans pedagogiska arbete använder IT i allt högre grad och en grundförutsättning för det arbetet är en väl fungerande infrastruktur. Nästa generation trådlöst nätverk kan hantera den ökande belastningen och de högre kraven på stabil och tillgänglig kommunikation och möta skolans behov.

## Tekniska nämnden – förslag till investeringsbudget Renhållning

Nr	Område	Investering	2015	2016	2017	2018	2019
111	Kundhanterings-system	Uppgradering av IT-kundhanteringssystem	800	0	0	0	0
112	Skå återvinningscentral	Markberedning återvinningscentral och omlastningsyta	0	3 000	0	0	0
113	Skå återvinningscentral	Infartsväg	0	0	0	2 500	0
114	Skå återvinningscentral	Omlastningsstation och garagebyggnad/ personalutrymme	1 000	2 000	5 000	0	0
115	Kundhanterings-system	Automatisk tömningsregistrering av sopkärl	0	500	500	0	0
	<b>Summa</b>		<b>1 800</b>	<b>5 500</b>	<b>5 500</b>	<b>2 500</b>	<b>0</b>

### Utdrag ur handlingarna till Tekniska nämnden

#### *Nr 111. Renhållning: Kundhanteringssystem – Uppgradering av IT-kundhanteringssystem*

Investering: 800 tkr år 2015

Ett nytt effektivare IT-systemstöd behövs för att möjliggöra produktivitetshöjning i kundtjänsten och få ett bättre underlag för styrning av verksamheten. Nuvarande kundhanteringssystem EDP Winsam har slutat att utvecklas och support kommer inte längre att ges i systemet.

Investeringen ingick i investeringsbudget 2014 och tas med i budgetförslaget 2015 i enlighet med planeringsförutsättningarna eftersom investeringen är fortsatt aktuell men inte kommer att påbörjas före årsskiftet.

#### *Nr 112. Renhållning: Skå återvinningscentral – Markberedning återvinningscentral och omlastningsyta*

Investering: 3 000 tkr år 2016

Efter krav från tillsynsmyndigheten ska omlastningsytan hårdgöras senast 2014-12-31. En dagvattenhantering behöver också säkerställas i samband med hårdgörningen. Marken behöver förstärkas med asfalt och betong för att möjliggöra rangering av containrar. I samband med detta kommer även kapaciteten och möjligheten till sortering att förbättras genom breddade körytor.

Detta är ett pågående projekt varför investeringen från 2014 kommer föreslås komma att överföras till 2015. Ytterligare medel behövs 2016.

#### *Nr 113. Renhållning: Skå återvinningscentral – Infartsväg*

Investering: 2 500 tkr år 2018

Den rådande trafiksituationen vid återvinningscentralen är otillfredsställande. Det uppstår ibland köer som kan sträcka sig ut på Färentunavägen. När den nya detaljplanen som tas fram för området vunnit laga kraft ges möjlighet att skapa en ny infartsväg.

*Nr 114. Renhållning: Skå återvinningscentral – Omlastningsstation och garagebyggnad/personalutrymme*

Investering: 1 000 tkr år 2015, 2 000 tkr år 2016 och 5 000 tkr 2017

En omlastningsstation för matavfallet behöver byggas för att möjliggöra en effektiv matavfallsinsamling. I samband med detta bör även den befintliga garagebyggnaden ses över och rustas upp för att effektivisera omlastningen av avfall. Om ny infart blir aktuellt bör garagebyggnaden också ändras om för att skapa en välkomnande entré. I och med detta bör även personalutrymmen ses över.

*Nr 115. Renhållning: Kundhanteringssystem – Automatisk tömningsregistrering av sopkärl*

Investering: 500 tkr år 2016 och 500 tkr år 2017

För att öka kvalitén och höja servicen för sophämtning behöver en automatisk tömningsregistrering införas. Det säkerställer att abonnenters kärl töms på utsatt tid. Automatisk tömningsregistrering förutsätter ett nytt kundhanteringssystem är på plats, investering nr 111.